

Τό Ὁρθόδοξο Βάπτισμα ἢ ἀχειροποιίτη πνευματική μας Περιτομή

Εὐλογημένος, εἰρηνικός, καλλίκαρπος καί πλούσιος σέ ὑλικά καί πνευματικά ἀγαθά ὁ νέος χρόνος τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου μας!

Ἀκούσαμε εἰς τό Ἱερό Εὐαγγελικό Ἀνάγνωσμα τῆς ἐορτῆς τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου μας νά λέγῃ ὁ Εὐαγγελιστής Λουκάς: «Καί ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ὀκτώ τοῦ περιτεμεῖν τό παιδίον, καί ἐκλήθη τό ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τό δοθέν ὑπό τοῦ Ἀγγέλου πρό τοῦ συλληφθῆναι αὐτόν ἐν τῇ κοιλίᾳ».

Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρεῖας σημειώνει ὅτι: «περιτέμνεται ὀκταήμερος ὁ Χριστός μέ τούς Ἰουδαίους, διά νά βεβαιώσῃ τήν συγγένεια (μέ τό γένος των), διά νά μὴν τόν ἀρνηθοῦν. Γιατί τόν Χριστό τόν προσδοκοῦσαν ἀπό τό σπέρμα τοῦ Δαυῖδ. Καί ἔδειξε τό τεκμήριο τῆς συγγένειας. Διότι, ἂν καί ὅταν εἶχε περιτηθῆ ἔλεγον: Αὐτόν δέν τόν γνωρίζουμε ἀπό ποῦ εἶναι. Ἐάν δέν ἐδέχετο τήν περιτομή τῆς σάρκα καί δέν ἐφύλασσε τόν νόμο (τοῦ Μωϋσῆ), θά ἦταν εὐλογοῦ πρόφασις ἡ ἀρνήσις τους».

Καί ὁ ἐκκλησιαστικός ἐρμηνευτής Εὐθύμιος Ζιγαβηνός προσθέτει ὅτι (ἂν δέν δέχονταν ὁ Θεῖος Λυτρωτής μας τήν σαρκική περιτομή Του) «δέν θά ἐπίστευε κανεῖς ὅτι αὐτός εἶναι ὁ προσδοκώμενος Χρι-

στός, προερχόμενος ἀπό τό σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ. Γιατί ὅλοι ὅσοι κατάγονταν ἀπό τόν Πατριάρχη Ἀβραάμ εἶχαν ὡς σφραγίδα καί σημεῖο τους τήν περιτομή, ἡ ὁποία τούς ξεχώριζε ἀπό τά ἄλλα ἔθνη.

Περιετιμήθη, λοιπόν, δι' αὐτόν τόν λόγο, ἐκπληρώνοντας καί ἐδῶ τόν νόμο, ὅπως καί εἰς τά ἄλλα νομικά παραγγέλματα, διά νά μὴ φανῆ παραβάτης τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου». Ὁ ἱερός Θεοφύλακτος παρατηρεῖ ὅτι «οἱ παραβάτες τῶν ἐντολῶν τοῦ νόμου ἦσαν ὑπό κατάραν. Ὁ Κύριός μας, λοιπόν, περιτέμνεται μέ σκοπό, ἀφοῦ καί σ' αὐτό τό σημεῖο ἐκτελέσει τόν νόμο, χωρίς νά παραλείψῃ κάτι, ἀπό ὅσα ἐντέλλεται ἐκεῖνος, νά μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπό τήν κατάρα». («Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ Τιμίῳ

σου αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθεῖς καί τῇ λόγχῃ κεντηθεῖς...» ψάλλουμε τήν Ἁγία καί Μεγάλη Παρασκευή).

Ὅσον ἀφορᾶ δέ ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι ἐπιστεύσαμε εἰς αὐτόν, «ὅπως τότε συναποθάναμε μέ αὐτόν, ὅταν ἀπέθνησκε ἐπάνω εἰς τόν Σταυρό, ἔτσι περιτηθήκαμε δι' αὐτόν, ὅταν τότε εἶχε περιτηθῆ ἐκεῖνος... Γι'

Συνέχεια στή σελ. 2.

αυτό, παρατηρεί έκκλησιαστικός έρμηνευτής, *έμεϊς οί χριστιανοί δέν περιτεμνόμεθα πλέον, διότι ή περιτομή του Χριστου δι' ήμās έχει γίνει».*

Εις τήν χριστιανική μας ζωή, πού βιώνουμε ώς μέλη τής 'Αγίας του Χριστου 'Εκκλησίας μας, τής οποίας Κεφαλή είναι ο Χριστός, ή περιτομή και τό νέο χριστιανικό όνομα έχουν πνευματική έννοια και σημασία.

Εδώ ή περιτομή δέν είναι σαρκική, αλλά πνευματική. Αποβολή και έκτομή τής άμαρτίας, τής κακίας, των παθών και πάσης άκαθαρσίας. **Ή περιτομή διά τόν 'Ορθόδοξο πιστό είναι τό άγιο Βάπτισμα ή φώτισμα, τό οποίο οδηγεί τόν βαπτιζόμενο από τό σκοτάδι στό φώς, από τήν άμαρτία στη Χάρι, από τήν κακία και τήν εμπάθεια στην άρετή και τήν αγιότητα.** Τό νέο όνομα, τό χριστιανικό όνομα, πού λαμβάνει ο νεοφώτιστος, ο οποίος μαζί μέ τόν λευκό χιτώνα ένδύεται και τόν φωτεινό χιτώνα τής Θείας Χάριτος, τό ένδυμα τής άφθαρσίας, ύποδηλώνει τόν πνευματικό προστάτη και βοηθό, πού είναι ο άγιος ή ή άγία πρós τιμήν του οποίου εδόθη ή ο ίδιος ο Χριστός και ή Παναγία μας (εφ' όσον τό νέο όνομα εδόθη διά τήν τιμήν των και τήν εξ αίτησιν τής προστασίας των).

Ο έορταζόμενος σήμερα άγιος Βασιλειος ο Μέγας, Αρχιεπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας, λέγει τά ακόλουθα άξιοπρόσεκτα διά τό άγιο Βάπτισμα, τήν πνευματική περιτομή του χριστιανού (τά αποδιδουμε στην άπλή γλώσσα): «*Αν κάποιος από τούς ιατρούς σου ύπόσχονταν ότι θα σέ έκανε νέο από γέροντα μέ κάποια τεχνάσματα και επινοήματα, δέν θά επιθυμούσες να έλθη εκείνη ή ήμέρα, κατά τήν όποία έμελλες να ιδής τόν εαυτόν σου να ξανανιώνη; Έπειδή, όμως, σου ύπόσχεται τό Βάπτισμα να ξανανιώση, να αναζωογονηθή ή ψυχή σου, τήν όποία εσύ επάληωσες... καταφρονείς τόν θείο εύεργέτη σου και δέν προστρέχεις διά να πραγματοποιηθή ή ύπόσχεσίς του. Δέν επιθυμείς να ιδής τί είναι αυτό τό μεγάλο θαύμα τής θείας ύποσχέσεως; πώς χωρίς μητέρα αναγεννιέται ο άνθρωπος, πώς αναζωογονείται πάλιν αυτός πού παλαιώννει και φθείρεται κατά τις επιθυμίες τής άπάτης, και γίνεται ξανά νέος, και επανέρχεται εις τό άληθινό άνθος τής νεότητος; **Τό άγιο Βάπτισμα είναι λύτρο γιά τούς αίχμαλώτους, συγχώρησις των πνευματικών μας όφειλών και χρεών, θάνατος τής άμαρτίας, παλιγγενεσία-άνακαίνισις τής ψυχής, ένδυμα φωτεινό, σφραγίδα πνευματική ανεξίτηλη, όχημα πρós τόν Ούρανó, πρόξενο βασιλείας ούράνιας, χάρισμα υίοθεσίας. Από τόσα πολλά και μεγάλα αγαθά προτιμάς,***

άθλιε, πió πολύ τήν ήδονή;» (Μεγ. Βασιλείου, Ρ.Γ. 31.Όμιλία ΙΓ' παρ. 5, σ. 432-433).

Και εις άλλο σημείο λέγει ο ουρανοφάντωρ Μ.Βασιλειος διά τήν πνευματική περιτομή: «*Τό βάπτισμα ύποδηλώνει τήν απόθεσι των έργων τής σαρκός, κατά τόν Απόστολο, ο οποίος λέγει: «**Περιτεμήθητε περιτομή άχειροποίητω εν τή περιτομή του Χριστου, συνταφέντες αύτω έν τω βάπτισματι**»*, δηλ. περιτεμήκατε μέ τήν πνευματική περιτομή, πού δέν γίνεται από χέρι ανθρώπινο, όπως ή ιουδαϊκή περιτομή, αλλά ένεργείται από τό Άγιο Πνεύμα. Και ή περιτομή αυτή συνίσταται εις τήν απέκδυσι και τήν αποβολή του σώματος, πού ήταν ύποδουλωμένο στις άμαρτίες τής σάρκας. Αυτή είναι ή περιτομή πού έλάβατε από τόν Χριστό, όταν ένταφιασθήκατε μαζί του μέ τό άγιο Βάπτισμα».

Άγαπητοί μου Άδελφοί,

Εις τή νέα χρονιά, εις τήν όποια ώδήγησε τήν ζωήν και τά βήματά μας «**ο καιρούς και χρόνους εν τή ιδία έξουσία θέμενος και τήν ζωήν ήμών εις χείρας Αυτου διακρατών...**» Κύριος και Θεός μας, καλούμεθα άκούοντες τόν λόγον του Κυρίου και Θεου ήμών: «**τή έλευθερία, ή Χριστός ήμās ήλευθέρωσε, στήκετε και μη πάλιν ζυγώ δουλείας ένέχεσθε**», να επιλέξωμε τόν δρόμον τής πνευματικής περιτομής, τής άπαρνήσεως τής άμαρτίας και τής κακίας, των εφάμαρτων παθών και αδυναμιών και τής προτιμήσεως του αγαθού και τελείου και εύαρέστου Θείου θελήματος και τής ζωής τής άληθινής, τής γνησίας και καθαρής, τής εν Χριστώ Ήσου τω Κυρίω ήμών νέας και εύλογημένης ζωής.

Ή πνευματική περιτομή, περιτομή πάσης πονηρίας και άκαθαρσίας και παντός άμαρτωλού και βδελυκτου κινήματος του εν ήμιν παλαιού ανθρώπου, αλλά και ή συμμόρφωσις τής ζωής μας και τής εν γένει βιοτής και πολιτείας μας πρós τήν αγαθήν και όλως τιμητικήν προσωνυμίαν «**χριστιανός**» και **τό χριστιανικόν μας όνομα**, τό όποιον φέρομεν από τής εύλογημένης ώρας του 'Ορθόδοξου Χριστιανικού μας Βαπτίσματος, άς είναι τά δύο βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα τής ουρανοδρόμου σταυραναστάσιμης πνευματικής πορείας μας.

Από καρδίας ευχάς αναπέμπω δι' όλους σας, άγαπητοί μου άδελφοί, διά τόν νέον εύλογημένον ένιαυτόν τής χρηστότητας του Κυρίου μας Ήσου Χριστου, του Άρχηγου τής Πίστεως και τής σωτηρίας ήμών...

Διάπυρος πρós Κύριον ευχέτης σας.

† Ο Κυθήρων Σεραφείμ

Ὁ δρόμος γιά τά ἀληθινά Χριστούγεννα

Σεβασμιώτατε, Σεβαστοί Πατέρες,

Ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ Λόγου, πού θά γιορτάσουμε σέ λίγες ἡμέρες, εἶναι ἀναμφίβολα τό μεγαλύτερο γεγονός τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, διότι σήμανε τήν ἀρχή τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπινου γένους ἀπό τή δουλεία τῆς ἁμαρτίας, τῆ φθορά καί τό θάνατο. Σήμερα, σέ ὅλη τήν ὑφήλιο, οἱ ἄνθρωποι ἀναζητοῦν τή χριστουγεννιάτικη χαρά μέσα σέ μιά παγκοσμιοποιημένη ἀτμόσφαιρα μέ ἴδιες μελωδίες, ἴδιες γεύσεις, ἴδια διακόσμηση, ἴδιες διαφημίσεις, ἀλλά μέ πολλούς καί διάφορους «Χριστούς». Διότι πίσω ἀπό τή βιτρίνα τῶν Χριστουγέννων ὁ Χριστός, ὁ μέγας πρωταγωνιστής καί πολλές φορές ὁ μέγας Ἀπίων- συνεχίζει ἐδῶ καί δύο χιλιάδες χρόνια νά ρωτάει: **«Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;»**. «Ποίος λένε οἱ ἄνθρωποι πῶς εἶμαι;» Πολλές οἱ ἀπαντήσεις μέσα στούς αἰῶνες. Ἄλλοι ἐκφράζουν τόν θαυμασμό τους γιά τά λόγια Του, ἄλλοι τόν σεβασμό τους γιά τή θυσία Του, ἄλλοι τόν ἐνθουσιασμό τους γιά τό κοινωνικό Του μήνυμα. **Λίγοι ὅμως εἶναι ἐκεῖνοι πού παραδίδουν στά ἄχραντα χέρια Του τίς προσωπικές τους αγωνίες, τούς φόβους καί τά ἀδιεξοδά τους, μέ τήν πεποίθηση ὅτι Αὐτός καί μόνον Αὐτός μπορεί νά χαρίσει φῶς στή σκοτεινιά τῶν ἀνθρώπων.** Ἀλλά ἀκόμα καί ἐκεῖνοι πού πιστεύουν στήν παντοδυναμία Του καί τήν ἀγάπη Του, καθώς οἱ ἀνάγκες γίνονται ἀφόρητες, καθώς ἡ ἀδικία ὀργιάζει καί καθώς οἱ προοπτικές ξεθωριάζουν, φτάνουν κάποτε νά ἀναρωτηθοῦν: «Ποῦ εἶναι ὁ Θεός; Γιατί δέν φαίνεται; Γιατί δέν ἐνεργεῖ;». Σέ ἐποχές ἀτομικῶν διαδρομῶν, ἀτομικῶν ἐπιδιώξεων, ἀκόμη καί ἀτομικῶν προσευχῶν, ὁ ἴδιος ὁ Χριστός μᾶς δείχνει τόν δρόμο πρὸς Ἐκεῖνον: **«Οὐ γάρ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τό ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν»**. (Ματθ. 18, 20). Νά λοιπόν ἡ ἀπάντηση: **Κάθε Χριστούγεννα ὑποδεχόμεστε στή Γῆ τόν Θεό τῆς ἐνόητας, τόν Θεό τῆς ἀλληλεγγύης, τόν Θεό τοῦ «μαζί»**.

Καί ἀντ' αὐτοῦ ἐμεῖς περιοριζόμεστε σέ ἓνα τυπικό ἐκκλησιασμό, στόν στολισμό, στά κάλαντα, στά δῶρα, στίς ἀγορές καί στίς διακοπές ἀπό τό πρόγραμμα. Ἡ προσκόλλησις στά ἔθιμα, ἡ ἔγνοια γιά τό ὑλικό τραπέζι, ἡ φιλανθρωπία γιά τό καλό τοῦ χρόνου, χωρίς νά ἀπορρίπτονται, στήν πράξη ἀπομακρύνουν τά Χριστούγεννα ἀπό τό ὑπαρξιακό καί σωτηριολογικό περιεχόμενό τους. Ἡ ἐορτή τῶν Χριστουγέννων

δέν εἶναι μιά ἐμπορική φολκlorική ἐορταστική ἐκδήλωση γιά μοίρασμα δῶρων ἢ συνεσιάζσεις. Δέν γεννήθηκε ὁ Χριστός γιά νά τρώμε, νά ξεκουραζόμεστε, νά ἀγοράζουμε ἢ ἔστω καί νά δίνουμε ἀπό τό περισσευμα ἢ τό ὑστέρημά μας σέ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη.

Ἡ γλῶσσα τῆς ἐκκλησιαστικῆς παράδοσης καί τέχνης εἶναι μιά ὑπόμνησις ψηλάφησης τοῦ ἀληθινοῦ νοήματος τῶν Χριστουγέννων. Τό «ἡ Παρθένος σήμερον» μᾶς δείχνει τήν ἐπικαιρότητα τοῦ γεγονότος. Ὅτι ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ καί ἡ πρότασις γιά τήν ἀναγέννησις τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι ἔργα τοῦ χθές, ἀλλά συμβαίνουν σήμερα ἐνώπιόν μας. **Σήμερα καλούμαστε νά ζητήσουμε τήν ἀνακαίνισις τῆς καρδιάς μας. Νά ἐλέγξουμε τόν ἑαυτό μας ἀν ἀνήκουμε στήν κατηγορία τῶν ἀπλῶν μᾶ πιστῶν βοσκῶν, τῶν σοφῶν μᾶ καλοπροαίρετων ἀναζητητῶν τῆς ἀληθείας Μάγων, τοῦ διακόνου τοῦ μυστηρίου Ἰωσήφ, τῶν ἀγγέλων πού δοξολογοῦν τό Θεό γιά τήν ἀγάπη Του ἢ ἀνήκουμε στούς ἀδιάφορους, ἐκεῖνους οἱ ὁποῖοι δέν συγκινήθηκαν νά παραχωρήσουν μιά γωνιά στό πανδοχεῖο τῆς Βηθλεὲμ σέ μιά ἔγκυο γυναῖκα, ἀνέχθηκαν τή σφαγή τῶν νηπίων καί συνέχισαν τή ζωή τους σάν νά μὴν ὑπῆρχε Λυτρωτής.** Ἡ ἄν ἡ καρδιά μας, προσκολλημένη στήν ἀναζήτησις καί διατήρησις τῆς ἐξουσίας πού γεννοῦν ἡ δύναμις τοῦ χαρακτῆρα, ἡ ἐπιθυμία νά μᾶς ὑπηρετοῦν οἱ ἄλλοι, ἡ γνώσις, ἀκόμη καί ἡ θρησκευτικὴ αὐτάρκεια, ἀρνεῖται καί πολεμᾷ τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ μετοχή, ἀκόμη, στό μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας, ἡ νηστεία, ἡ συγχώρησις πρὸς ὅλους ὅσοι μᾶς θλίβουν, ἡ δίψα γιά οὐρανὸ ἀποτελοῦν σημάδια μῆς ἄλλης θεᾶς τῶν Χριστουγέννων. Ὅτι δέν περιοριζόμεστε στήν κοινωνικότητα, τήν ἐθιμολατρία, τήν τυπικότητα, ἀλλά ζητοῦμε ἀπό τό Θεὸ νά ἀγιάσει τίς καρδιές μας. Καί ἀποφασίζουμε νά ἀλλάξουμε ζωή, μέ μετάνοια καί συνάντησις μέ τόν συνάνθρωπό μας. Δέν

Συνέχεια στή σελ. 11.

Όνομαστήρια του Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Σεραφείμ

Τὴν Κυριακὴ 4 Δεκεμβρίου 2016, μνήμη τῆς Ἁγίας Βαρβάρας καὶ τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Σεραφείμ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου τοῦ Θαυματουργοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφείμ ἐόρτασε τὰ Ὄνομαστήρια του.

Τὴν παραμονή τῆς ἐορτῆς Σάββατο τὸ ἀπό-

γευμα 3-12-2016, ὥρα 6.30 ἐτελέσθη Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Ἑσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας Κυθήρων μετ' Ἀρτοκλασία καὶ Θεῖο Κήρυγμα ἀπὸ τὸν Αἰδεσιμολογιώτατο π. Πέτρο Μαριάτο, Ἱατρό.

Στὴ συνέχεια παρετέθη δεῖπνο στό ἐστιατόριο «Πιέρρος» Λιβαδίου, μερίμνη τῆς Ὁμάδας Κοινωνικῆς Φροντίδας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπου παρεκάθησαν περὶ τοὺς ἑκατὸ συμπολίτες μας, μέσα σὲ ἐγκάρδια οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα.

Τὸ πρῶτὸ τῆς Κυριακῆς 4 Δεκεμβρίου 2016 εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν Παναγίας Ἰλαριωτίσσης Ποταμοῦ τελέσθηκε, μετ' τὴν συμμετοχὴ Κλήρου καὶ Λαοῦ τῆς νήσου μας ἡ πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία γιὰ τὴν μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Σεραφείμ Ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, καθὼς καὶ γιὰ τὰ Ὄνομαστήρια τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Τῆς Θείας Λειτουργίας προεξῆρχε ὁ ἄγων τὰ ὀνομαστήριά του Ποιμενάρχης μας κ. Σερα-

φεῖμ, τὸν δὲ Θεῖο Λόγο ἐκήρυξε ἐμπνευσμένα ὁ σεπτὸς Γέροντας τοῦ ἐν Καλάμαις Ἀγιορειτικοῦ Μετοχίου π. Πολύκαρπος.

Ὁ Σεβ. Σεραφείμ μετ' τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἀντιδώρου δέχθηκε τίς εὐχές Κλήρου καὶ λαοῦ καὶ στὴ συνέχεια προσφέρθηκε στοὺς πιστοὺς καφές καὶ γλυκὸ στό Πνευματικὸ Κέντρο Ποταμοῦ-Ἴδρυμα Μιχαὴλ Π. Παναγιώτου.

Τὸ μεσημέρι παρετέθη στό Ἱγουμενεῖο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Ἐλέσης ἐόρτια τράπεζα, εὐγενεῖ μερίμνη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, στὴν ὁποία παρεκάθησαν τοπικοὶ Ἀρχοντες καὶ οἱ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ὅλοψυχα εὐχόμεσθε στὸν σεπτὸ Ποιμενάρχῃ μας ἔτη πολλὰ καὶ εὐλογημένα. Ὁ Κύριός μας νὰ τοῦ χαρίξει ὑγεία ἀδιάπτωτη καὶ μακροήμερευση γιὰ νὰ συνεχίσει θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως νὰ εὐλογεῖ τὸ ποίμνιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Χριστουγεννιάτικη Γιορτή Κατηχητικῶν Σχολείων

Τὴν Κυριακὴ 18 Δεκεμβρίου 2016 τὸ ἀπόγευμα καὶ περὶ ὥραν 6.30 μ.μ. ἐγένετο ἡ Χριστουγεννιάτικη Γιορτὴ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς νήσου μας στὴν αἴθουσα τοῦ Λεονταίνειου Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς ἐνορίας τοῦ Κεραμτοῦ καὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἡ γιορτινὴ αὐτὴ ἐκδήλωση περιελάμβανε:
α) ἐπίκαιρους Χριστουγεννιάτικους-Ἐκκλησιαστικούς ὕμνους ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ χορωδία

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, β) ἐπίκαιρη σύντομη ὁμιλία τοῦ Θεολόγου Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Λουράντου, μὲ θέμα: «**Ὁ δρόμος γιὰ τὰ ἀληθινὰ Χριστούγεννα**», γ) Χριστουγεννιάτικα

τραγούδια καὶ ποιήματα ἀπὸ μαθητὲς καὶ μαθήτριες τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων, δ) παραδοσιακοὺς χορούς ἀπὸ τὸ χορευτικὸ συγκρότημα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ ε) θεατρικὸ

σκέτες ὑπὸ τὸν τίτλο: «**Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη**».

Ἀκούσθηκαν τὰ χριστουγεννιάτικα τραγούδια: «Ἅγια Νύχτα», «Ὠραία καὶ αἰθέρια», «Ποιόνα νάναι αὐτὸ τὸ μικρὸ παιδί», «Χαῖρε ἡ γῆ κι οἱ οὐρανοί», «Τρίγωνα, Κάλαντα» καὶ «Καλὴν

ἐσπέραν ἄρχοντες», καθὼς καὶ τὰ Κάλαντα «Χριστούγεννα πρωτούγεννα» (Μωραϊτικά), «Καλὴν ἐσπέραν ἄρχοντες» (Κρήτης), «Ἄναρ-

Συνέχεια στὴ σελ. 10.

Στή Σπηλιώτισσα στά Μητᾶτα

Σάββατο 24 Δεκεμβρίου 2016, Παραμονή τῶν Χριστουγέννων καί ὥρα 5 μ.μ. στήν Παναγία τήν Σπηλιώτισσα στά Μητᾶτα τελέσθηκε πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων κ. Σεραφεῖμ καί μέ τήν παρουσία Ἱεροῦ Κλήρου.

Ἐξαιρετική ἡ προσέλευση τοῦ κόσμου πού παρακολούθησε τόν Ἑσπερινό καί ἔψαλε ὑμνῶντας

νεια πού τᾶ διακρίνει μᾶς μετέφεραν νοερά στό Θεῖο Γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Μιά ἐκδήλωση πού ἔγινε γιά φιλανθρωπικό σκοπό τό 1994 καί συνεχίζεται μέ ἐπιτυχία ὅλα τα χρόνια μέχρι σήμερα.

Ἡ ὅλη τελετή καί ὀργάνωση τῆς Γιορτῆς γίνεται ἀπό τήν Ἑνορία τῆς Ἁγίας Τριάδας Μητᾶτων σέ συνεργασία μέ τόν Ἐξωραϊστικό Σύλλογο "Μυρτιά".

Στό τέλος τῆς τελετῆς προσφέρθηκαν παραδοσιακά γλυκά καί τοπικό τσίπουρο ἀπό τό Σύλλογο.

Πολλά συγχαρητήρια γιά τήν ὅλη διοργάνωση!!!

Ρεπορτάζ Radio Adelin 107.3 FM

τήν Γέννηση τοῦ Θείου Βρέφους.

Στή συνέχεια μέσα σέ διπλανή σπηλιά, σέ μιά φάτνη ζῶων, ὁ κόσμος παρακολούθησε μέ βαθιά κατάλυξη σκηνές ἀπό τό κοσμοσωτήριο γεγονός τῆς Γέννησης τοῦ Θεανθρώπου ἀπό τᾶ μικρά παιδιά. Μέσα σέ κλίμα συγκινητικό ὑπό τό φῶς τῶν κεριῶν τᾶ παιδιά μέ τήν ἀθωότητα καί εἰλικρί-

Ἀρχιερατικά Χριστούγεννα στὰ Ἀντικύθηρα

Υπάρχει ἓνα νησί τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικράτειας στό ὁποῖο ἔχουν ἀπομείνει λιγότεροι ἀπό 20 μόνιμοι κάτοικοι, χωρίς γιατρό, χωρίς παπᾶ, χωρίς τήν ἀπαραίτητη κρατική μέριμνα.

Τά Ἀντικύθηρα τῶν 15-20 μόνιμων κατοίκων ἐπισκέφθηκε ἀνήμερα τά Χριστούγεννα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ, ὁ ἀπλοῦς καί ταπεινός Ἱεράρχης, πού ἀποδεικνύει ἐμπράκτως τήν μέριμνα καί τήν πατρική του φροντίδα γιά τό ποιμνίό του, ἀκόμα καί τό πιό ἀπομακρυσμένο.

Τούς τελευταίους μήνες ὁ σεβάσιμος Ἱερέας τῶν Ἀντικυθήρων π. Ἀντώνιος Λιγοψυχάκης ἀναρρώνει ἀπό πρόβλημα ὑγείας καί ἔτσι ὁ Σεβασμιώτατος ἀποστέλει στό μικρό νησί Ἱερεῖς περιοδικά, προκειμένου νά καλύψουν αὐτό τό κενό.

Φέτος τά Χριστούγεννα ἀποφάσισε νά πάει ὁ ἴδιος στὰ Ἀντικύθηρα γιά νά τελέσει τήν Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία, ὅμως ἡ ἰσχυρή κακοκαιρία δέν τοῦ ἐπέτρεψε νά μεταβεῖ ἀπό τήν παραμονή.

Ἔτσι, ἔφθασε στό νησί ἀνήμερα τά Χριστούγεννα μέ τό ἐλικόπτερο τοῦ κ. Κων. Σαραντόπουλου, ἐπιχειρηματία ἀπό τήν Ἀθήνα, πού συχνά ἐξυπηρετεῖ ἐθελοντικά τό ἀκριτικό νησί καί τόν Σεβασμιώτατο.

Στό Δημοτικό Ἐλικοδρόμιο τόν ὑποδέχθηκε ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοτικῆς Κοινότητας κ. Ἀνδρέας Χαρχαλάκης.

Εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ἓνας Ἱεράρχης ἐπισκέπτεται τό νησί σέ μιά τόσο μεγάλη ἡμέρα γιά τήν Χριστιανοσύνη.

Τό ἔσπερας τῶν Χριστουγέννων ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τόν Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό τοῦ Πολιοῦχου Ἁγίου Μύρωνος, ἐνῶ τό πρωί τῆς 26ης Δεκεμβρίου λειτούργησε κατά μόνας (ἀνευ ἄλλων Ἱερέων καί Διακόνου) στόν διπλό Ἱερό Ναό Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καί Ἁγίου Διονυσίου στόν Ποταμό, ὅπου εὑρίσκεται ἡ πιό παλαιά φορητή εἰκόνα στό νησί, ἡ Δέσις ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Τέμπλου

τοῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων, πού ἀνάγεται στόν 15ο αἰῶνα καί εἶναι Κρητικῆς Σχολῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε τούς κατοίκους τοῦ νησιοῦ σάν γνήσιος ποιμὴν καί πατέρας.

Σέ μιά περίοδο πού πολλοί (καί ἐντός Ἐκκλησίας δυστυχῶς) ἀναζητοῦν τήν πολυτέλεια, τήν προβολή καί ἴσως τήν ἐκζήτηση, ὑπάρχουν ἀκόμα Ἱεράρχες πού παραμένουν καί ζοῦν ὡς ἀπλοί μοναχοί, ὅπως τούς ἐπιτάσσει τό Σχῆμα τους καί ἀποτελοῦν πραγματικούς ποιμένες, ὄχι μόνο γιά τήν λαχοῦσα σέ αὐτοῦς Ἐπαρχία, ἀλλά γιά τόν σύμπαντα κόσμο.

E.A.X.

Χειροτονία εἰς Διάκονον καί εἰς Πρεσβύτερον τοῦ ἐξ Οὐγκάντας Ἀριστοτέλη Assimwe

ΔΙΑΚΟΝΟΣ

Τὴν Κυριακὴ 27 Νοεμβρίου 2016 ἐτελέσθη ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ Ἀριστοτέλη Assimwe ἀπὸ τὴν Οὐγκάντα, ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κυθήρων κ. Σεραφεῖμ, κατόπιν εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καμπάλας καὶ πάσης Οὐγκάντας κ. Ἰωνᾶ, ὅπου καὶ ἀνήκει ἐκκλησιαστικά.

Ἡ Θεία Λειτουργία καὶ ἡ χειροτονία ἐτελέσθη μὲ ἱερὴ μεγαλοπρέπεια στὸν Ἱερό Ναὸ Παναγίας Μυριδιωτίσσης Ν. Φαλήρου Πειραιῶς, συλλειτουργοῦντων πολλῶν ἱερέων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ τὴ χώρα τῆς Οὐγκάντας.

Ὁ Σεβ. κ. Σεραφεῖμ πρό τῆς χειροτονίας μίλησε γιὰ τὸ ἱερό Μυστήριό τῆς Ἱερωσύνης καὶ γιὰ τὴν προσωπικὴ του ἐπιθυμία νὰ ἐνισχύσει μὲ κάθε τρόπο τὴν προσπάθεια διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου στὴν Οὐγκάντα, ἐνῶ μὲ πατρικὴ στοργὴ συμβού-

λευσε τὸ νέο Διάκονο νὰ μιμηθεῖ σὲ ζῆλο καὶ ἱεραποστολικὴ φλόγα τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανο.

Ἀκολούθως, στὸν χειροτονητήριο λόγο τοῦ π. Ἀριστοτέλη ἀναφέρθηκε στὸ προσωπικὸ ξεκίνημα καί τὴν εἰσοδὸ τοῦ στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ τίς νέες προοπτικὲς ποὺ ἀνοίγονται στὸ χωράφι τῆς Ἀφρικανικῆς γῆς ποὺ περιμένει ἀνυπόμονα τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ.

Στὴ συνέχεια ἀναφέρθηκε σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ στάθηκαν δίπλα τοῦ ἀφουγκραζόμενοι τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς του. Στὴν χειροτονία τοῦ π. Ἀριστοτέλη παραβρέθηκαν πολλοὶ ἀδελφοί μας ἀπὸ τὴν Οὐγκάντα, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ πιστοὶ ποὺ ἦρθαν νὰ συμπροσευχηθοῦν γιὰ τὴν εὐλογημένη πορεία τῆς ἱερωσύνης του.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ

Τὴν Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου 2016 ἐτελέσθη ἡ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ π. Ἀριστοτέλη Assimwe ἐξ Οὐγκάντας, ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κυθήρων κ. Σεραφεῖμ, κατόπιν τῆς κυριαρχικῆς ἀδείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καμπάλας καὶ πάσης Οὐγκάντας κ. Ἰωνᾶ. Ἡ Θεία Λειτουργία καὶ ἡ χειροτονία ἐτελέσθη σὲ ἱερὴ κατασκευαστικὴ ἀτμόσφαιρα στὴν Ἱερά Μονὴ Παναγίας Χρυσοπηγῆς, στὸ Πολυδένδρι Ἀττικῆς, συλλειτουργοῦντων ἱερέων καὶ Διακόνων ἐντοπιῶν ἀπὸ τὴ χώρα τῆς Οὐγκάντας.

Ὁ Σεβ. κ. Σεραφεῖμ, κατὰ τὴν πρό τῆς χειροτονίας προσφώνησέ του, ἔδωσε πατρικὲς συμβουλές

στόν π. Ἀριστοτέλη , ἐμψυχώνοντάς τον στόν προκειμένο ἀγῶνα τῆς Ἱερατικῆς του διακονίας σέ νεοϊδρυσόμενη ἐνορία τῆς νοτιοδυτικῆς Οὐγκάντας καί προτρέποντάς τον νά ἔχη ὡς φωτεινά πρότυπά του στήν ἱερατική του διακονία, τόσο τόν συμπαθέστατο ἅγιο Νικόλαο, πού ἐώρτασε τήν προηγούμενη ἡμέρα, ὅσο καί τόν χαριτωμένο ἅγιο τῆς ἡμέρας, τόν ἅγιο Ἀμβρόσιο Ἐπίσκοπο Μεδιολάνων, πού ἦσαν ἀληθινοί καί γνήσιοι Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Στή συνέχεια, ὁ π. Ἀριστοτέλης στόν χειροτοντήριο λόγο του εὐχαρίστησε τούς ἀνθρώπους πού στάθηκαν ἀρωγοί πνευματικῆς καί ἄλλης βοήθειας. Μίλησε γιά τά σχέδια του καί τό πρόγραμμά του στό χωριό του Ρουμπάλε τῆς Οὐγκάντας, ὅπου ἡ πλησιέστερη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπέχει 400 χιλιόμετρα!!!

Στήν χειροτονία τοῦ π. Ἀριστοτέλη παραβρέθηκαν πολλοί ἀδελφοί μας ἀπό τήν Οὐγκάντα, ἀλλά καί πολλοί πιστοί πού ἦρθαν νά συμπροσευχηθοῦν γιά τήν εὐλογημένη πορεία τῆς ἱερωσύνης του.

Μετά τό τέλος της χειροτονίας ὅλοι οἱ προσκυνητές παρεκάθησαν στό ἀρχονταρίκι γιά τό καθιερωμένο κέρασμα καί τίς πολύτιμες εὐχές.

Ἀξίζει νά σημειώσουμε ὅτι ὁ π. Ἀριστοτέλης ἔχει σπουδάσει Βυζαντινὴ μουσική στήν Ἑλλάδα, εἶναι ἐγγαμος, καί θά διακονήσει -πρῶτα ὁ Θεός- στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Οὐγκάντας στήν περιοχή Ρουμπάλε, στή Νοτιοδυτικὴ Οὐγκάντα, κοντά στά σύνορα μέ τή Ρουάντα, ἐκεῖ πού πιστεύουμε ὅτι θά ἀνθίσει μία καινούργια ἱεραποστολή.

Χαρακτηριστικό τοῦ π. Ἀριστοτέλη εἶναι τό φιλακόλουθο πνεῦμα του, ἡ φλογερὴ ἀγάπη του γιά τήν Ὁρθοδοξία καί ὁ ἱεραποστολικός του ζήλος. Μαζί μέ τή Πρεσβυτέρα του Μαγδαληνή, πού ἔχει σπουδάσει νοσηλευτική στήν Ἑλλάδα θά ξεκινήσουν μία καινούργια εὐλογημένη διακονία.

Κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καμπάλας κ. Ἰωάννης ἔδωσε τήν εὐλογία Του ὁ Ἐνοριακός Ναός τῆς νέας ἐνορίας Ρουμπάλε νά ἀνεγερθῆ ἐπ' ὀνόματι καί πρὸς τιμὴν τῆς Παναγίας μας τῆς Μυριτιδιώτισσας καί τά ἑκατέρωθεν Ἱερά Παρεκκλήσια θά ἀφιερωθοῦν εἰς τούς συμπαθεῖς σέ ὅλους μας νεοφανεῖς Ἁγίους: τόν Ὅσιο Πορφύριο τόν Καυσοκαλυβίτη καί τόν Ὅσιο Παῖσιο τόν Ἀγιορείτη, ὡν

ταῖς ἱκεσίαις εἶθε τό συντομώτερο νά ἀνεγερθῆ ὁ μοναδικός ἴσως Ἐνοριακός Ναός τῆς Παναγίας τῆς Μυριτιδιώτισσας στήν Ἀφρική μέ τά Παρεκκλήσια του, γεγονός τό ὁποῖο θά περιποιῆ μεγάλη τιμή καί εὐλογία γιά τά Κύθηρα.

Οἱ εὐχές μας γίνονται προσευχές καί τόν συνοδεύουν. Καλή καί εὐλογημένη πορεία.

Ὁ π. Ἀριστοτέλης, κατά τήν ἀντιφώνησί του, εἶπε μεταξύ ἄλλων καί τά ἀκόλουθα: «...Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νά μεταδώσω τό Χριστό στους ἀνθρώπους τῆς Νοτιοδυτικῆς Οὐγκάντας, μέσω τῆς Ὁρθόδοξου Πίστεως.

Τό σχέδιό μου

Σκοπεύω νά ἔχουμε μία ταπεινὴ ἀρχή, καθώς οἱ πόροι μπορεῖ νά μὴν εἶναι ἐπαρκεῖς, ἀλλά μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, πού μέ ἔφτασε ἐδῶ μακριά, Ἐκεῖνος θά παρέχει γιά ἐμᾶς μέ τόν ἴδιο τρόπο πού προβλέπει γιά τά πουλιά στόν ἀέρα.

Ἄν εἶναι θέλημα Θεοῦ, ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νά ξεκινήσω μία ἱεραποστολή στή Νοτιοδυτικὴ Οὐγκάντα. Δέν μπορῶ μέ τή δική μου δύναμη νά τό κάνω αὐτό, γιατί ἔχω περάσει πολύ χρόνο ἐδῶ καί δέν ἔχω τούς πόρους, ἀλλά εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Θεός ἔχει τήν ἐξουσία νά ἔχει ἕνα τεράστιο ἀριθμὸ ἀνθρώπων γιά τό ἔργο του καί ἐδῶ καί ἐκεῖ ἔξω.

Ἡ ἱεραποστολή ὁραματίζομαι νά περιλαμβάνει τά ἀκόλουθα κέντρα.

Ἐκκλησία

Αὐτό θά εἶναι τό Ἱερό Βῆμα, ὅπου θά γίνονται ὅλες οἱ προσευχές. Ἡ ταπεινὴ μου προσευχὴ εἶναι νά ἔχουμε μία Ἐκκλησία μεγάλη, ἀλλά ὁ Κύριος θά ἐπιλέξει τό πόσο μεγάλο προτιμᾶ τό κέντρο λατρείας του νά εἶναι. Ἰδιαίτερα Ἐκεῖνος γνωρίζει πόσοι ἀνθρώποι θά ἀναποκριθοῦν στήν κλήση γιά τή σωτηρία καί τήν ἐξάπλωση τῆς Βασιλείας Του.

Συνέχεια στή σελ. 10.

Συνέχεια από τη σελ. 9.

Σχολεία

Τό σχολείο είναι απαραίτητο για να διδαχθούν ή κατήχηση και γλώσσες όπως τα Έλληνικά, που χρησιμοποιούνται στα περισσότερα μέρη της Θείας Λειτουργίας μας.

Κέντρο Υγείας

Τό κοντινότερο κέντρο υγείας από την περιοχή του χωριού μου είναι 40 χιλιόμετρα μακριά με υποβαθμισμένο εξοπλισμό και αυτό έχει προκαλέσει τό θάνατο στους ανθρώπους στο δρόμο για τό νοσοκομείο, λόγω της καθυστερημένης ιατρικής φροντίδας.

Ξενώνας

Ένας ξενώνας μπορεί να ακούγεται πολυτέλεια, αλλά σε οποιαδήποτε περιοχή όπου οι άνθρωποι μαζεύονται, πρέπει να υπάρχει ένα μέρος, όπου οι επισκέπτες από την ιεραποστολή να μπορούν να μείνουν και, ενδεχομένως, να υπάρχει τρόπος για διοργάνωση συνεδρίων και συναντήσεων.

Καλλιέργεια

Όπως ανέφερα νωρίτερα, ή γη στη νοτιοδυτική Ουγκάντα είναι πολύ γόνιμη για κάθε καλλιέρ-

γεια. Τό σχέδιό μου για φαγητό για την Ίεραποστολή περιλαμβάνει την καλλιέργεια των περισσότερων τροφίμων γι' αυτή.

Μέ αυτά τά πέντε τμήματα στην ιερά αποστολή, και μέ Τόν Θεό να είναι βοηθός μας, μπορεί να διατηρηθεί ή ιεραποστολή ακόμα και μέ την υποστήριξη των ιεραποστόλων που έρχονται ως επισκέπτες σε αυτή.

Ή προσευχή μου είναι ότι έμεις οι όρθόδοξοι πιστοί πρέπει να είμαστε όλοι μαζί και να αρχίσουμε τις Ίερες αποστολές σε όλο τόν κόσμο, σύμφωνα μέ την έντολή του Χριστού.

Ένας άνθρωπος μπορεί να τρέξει γρήγορα, αλλά μία ομάδα ανθρώπων μπορεί να περπατήσει μία μεγαλύτερη απόσταση.

Ταπεινό μου αίτημα προς εσάς είναι, αν πιστεύετε στην παραπάνω πρόταση και θά θέλατε να χρησιμοποιηθείτε από τόν Θεό, από κοινού, άξ ξεκινήσουμε μία ιερά αποστολή στη νοτιοδυτική Ουγκάντα, για να διαδώσουμε τό Εύαγγέλιο μέσω της Όρθόδοξης Πίστης.

Σας εύχαριστώ και πάλι για την παρουσία σας εδώ και για την προσευχή σας. Ό Κύριος ό Θεός μας να σας εύλογεί».

Συνέχεια από τη σελ. 5.

χος Θεός» (Κοτυώρων Πόντου), «Αυτή είναι ή ημέρα» (Δωδεκανήσου), «Ήρθε πάλιν νέον έτος» (Κάλαντα Πρωτοχρονιάς Μακεδονίας). Τά παιδιά άπήγγειλαν τά ποιήματα: «Τό άλφάβητο των Χριστουγέννων», «Η ιστορία του Χριστού», «Ύμνεϊτε, χαρείτε», «Κοντά στό θείο Βρέφος», «Πύργος γυάλινος», «Καινούργιος χρόνος», «Στό Χριστούλη μας», «Χριστούγεν-

να», «Τά χέρια σας δώστε», «Μή λέτε πώς δέ ξέρω», «Θεία Νυχτιά».

Ή όμορφη αυτή Χριστουγεννιάτικη γιορτή έκλεισε μέ τις ευχές του Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Σεραφείμ και μέ τό προεόρτιο Κοντάκιο «Η Παρθένος σήμερα» από την Έκκλησιαστική Χορωδία μας.

Ἡ Ἱεραποστολή στή νοτιοδυτική Οὐγκάντα

Συνέντευξη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας Σεραφεῖμ, τοῦ π. Ἀριστοτέλη Ἀσίμουε
καί τῆς Πρεσβυτέρας του Μαγδαληνῆς στόν Ρ/Σ Τσιρίγο fm στίς 17.12.2016

Στά Κύθηρα βρέθηκαν λίγες ἡμέρες πρὶν τὰ Χριστούγεννα ὁ ἱερέας Ἀριστοτέλης Ἀσίμουε μέ καταγωγή ἀπό τήν Οὐγκάντα μαζί μέ τήν πρεσβυτέρα σύζυγό του Μαγδαληνή, ἀποδεχόμενοι τήν πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ.

Τό νεαρό ἀνδρόγυνο, μετά τήν πρόσφατη χειροτονία τοῦ πατρὸς Ἀριστοτέλη, θά ἐπιστρέψει μόνιμα στήν Οὐγκάντα, ἀναλαμβάνοντας ἓνα σπουδαῖο ἔργο ἱεραποστολῆς στό νοτιοδυτικό τμήμα τῆς χώρας, πού ἀκόμα δέν ὑπάρχει Ὁρθόδοξη Χριστιανική Κοινότητα. Οἱ συνθήκες πού τούς περιμένουν εἶναι ἀντίξοες καί οἱ ὑποδομές εἶναι κάτι χειρότερο ἀπό ὑποτυπώδεις. Ὅστόσο μέ πολύ πίστη καί ἀγάπη στήν καρδιά τους ξεκινοῦν αὐτό τό νέο ταξίδι στή ζωή τους μέ σκοπό νά μεταδώσουν τήν ὀρθόδοξη πίστη δημιουργώντας παράλληλα καί τίς κατάλληλες ὑποδομές. Πρῶτος στόχος εἶναι ἡ ἀνέγερση ἑνὸς Ὁρθόδοξου Ναοῦ, στήν περιοχή Ρουμπάλε στή νο-

τιοδυτική Οὐγκάντα, ὁ ὁποῖος μετά ἀπό τήν πρόταση τοῦ Μητροπολίτη μας κ. Σεραφεῖμ θά ἀφιερωθεῖ στήν Παναγία Μυρτιδιώτισσα.

Ἵσως ὁ πρῶτος Ναός τῆς Παναγίας μας Μυρτιδιώτισσας στήν «Μαύρη Ἡπειρο». Ἀρωγὸς σέ αὐτή τους τήν προσπάθεια εἶναι φυσικά ὁ Μητροπολίτης Καμπάλας κ. Ἰωάννης, ἡ Συνοδική Μονή τῆς Χρυσοπηγῆς, ὁ Μητροπολίτης Κυθήρων κ. Σεραφεῖμ, οἱ πνευματικοὶ τους καί φυσικά ὁποῖος θά ἤθελε νά βοηθήσει σέ αὐτό τό ἐγχείρημα (σχετικές πληροφορίες ἡμπορεῖ νά δοθοῦν ἀπὸ τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεώς μας).

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 3.

εἶναι μιὰ ἐπιφανειακή, θεραπευτικὴ τῶν ἐνοχῶν μας κάποτε, φιλανθρωπία, πού ἀφήνει «τό πνεῦμα τῶν Χριστουγέννων» νά μᾶς φωτίσει, ἀλλὰ ἡ διάθεση τῆς ψυχῆς μας νά δοῦμε ὅτι ὑπάρχει ἄλλος, ὁποῖος κι ἂν εἶναι αὐτός, ὅτι μποροῦμε νά χαροῦμε μέ τὴ χαρὰ του καί νά λυπηθοῦμε μέ τὴ λύπη του, κι αὐτό καθιστᾷ τό Χριστό προσιτό. Καί, τέλος, μιὰ παιδικότητα καρδιάς, ὅπως αὐτὴ μεταφράζεται μέ τό νά χαιρόμαστε ὄχι γιὰ τίς ἐπιτυχίες, τήν ποιότητα τῆς ζωῆς μας ἢ τὰ ἀγαθά μας, ἀλλὰ γιὰ τὸ Θεὸς μᾶς ἀγαπᾷ προσωπικά καί πιστεύουμε ὅτι αὐτὴ ἡ ἀγάπη μᾶς σώζει, ὅπως τὰ παιδιά, πού τούς ἀρκεῖ ἡ ἀγάπη τῶν γονέων τους γιὰ νά ξεπερνοῦν κάθε φόβο καί μέριμνα, γιὰ νά λησμονοῦν κάθε λάθος πού τὰ ἴδια κάνουν, αὐτός εἶναι ὁ δρόμος γιὰ τὰ ἀληθινὰ Χριστούγεννα.

Σεβασμιώτατε,

Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά σέ λίγες ἡμέρες ὁ ἀληθινὸς Χριστὸς θά ξαναχτυπήσει τήν πόρτα μας. Σιωπηλός, χωρὶς ἐφέ καί ἐπικοινωνιακοὺς ἐντυπωσιασμούς, θά μᾶς καλέσει νά τὸν ἀκολουθήσουμε πίσω ἀπὸ τίς φω-

ταγωγίες καί τὰ ρεβεγιόν, γιὰ νά μᾶς δεῖξει τό κατάντημα μιᾶς ἀνθρωπότητας χωρὶς Ἐκεῖνον. Μιᾶς ἀνθρωπότητας βουτηγμένης στήν ἀρπαγή, στό ψέμα, καί στή σκληροκαρδία. Μιᾶς ἀνθρωπότητας πού ἀντικατέστησε τὸν οὐρανὸ μέ πίνακες χρηματιστηρίων καί βιβλιάρια καταθέσεων.

Ὅσο τὰ Χριστούγεννα θά ντύνουν τὴ μελαγχολία μας, ὁ Χριστὸς θά παραμένει ὁ μέγανος ἀγνωστος τῶν Χριστουγέννων. Πολλοὶ μπορεῖ νά πιστεύουν ὅτι κάθε τέτοια μέρα ἐπαναλαμβάνεται μιὰ γραφικὴ ἱστορία. **Αὐτὸ ὅμως πού ἐπαναλαμβάνεται εἶναι ἡ οὐσία ἐκείνης τῆς νύχτας, ἀλλὰ καί ὅλης τῆς ζωῆς Του: Ὁ Χριστὸς, τὸ ἴδιο ἀφανῆς, τὸ ἴδιο ξένος ὅπως τότε, θά ἀποστρέφει πάντα τὸ βλέμμα ἀπὸ τίς γιορτὲς τῆς κατανάλωσης καί θά ἐπιλέγει γιὰ φάνη Του τίς καρδιές ἐκείνων πού ἀκόμη μποροῦν νά ἀγαποῦν καί νά μοιράζονται. Μποροῦμε νά περάσουμε αὐτὸ τό μήνυμα στὰ παιδιά καί στοὺς νεότερους; Νά συναντηθοῦμε ὅλοι μας στόν τόπο τῆς Ἐκκλησίας; Ἄν ναι, ὁ Χριστὸς, «δὲ ἡμᾶς ἐγεννήθη»!**

Καλὰ καί εὐλογημένα Χριστούγεννα.

Γεώργιος Ἰωάννου Λουράντος

‘Η «Σχολή Γονέων» τόν Δεκέμβριο 2016

Ο Θεολόγος Καθηγητής του Γυμνασίου Κυθήρων κ. Γεώργιος Λουράντος ήταν όμιλητής της Σχολής Γονέων τό Σάββατο 10 Δεκεμβρίου 2016 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού και τήν Κυριακή 11 Δεκεμβρίου 2016 στό Λεοντσίνειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ. Τό θέμα τής όμιλίας του ήταν «**Ένορία: Η μεγάλη μας οικογένεια. Δυνατότητες και προοπτικές**».

Ξεκίνησε ό όμιλητής μας, λέγοντας μας, ότι ή ένορία αποτελεί τό κύτταρο τής Έκκλησίας, είναι ή ίδια ή Έκκλησία σέ μικρογραφία. Επομένως, ό λόγος γιά τήν ένορία και τή ζωή της είναι στήν οὐσία λόγος γιά τήν ίδια τήν Έκκλησία και τήν παρουσία της στόν κόσμο. Η συγκρότηση τής ένορίας γίνεται μέ ένα και μοναδικό

στόχο: **τήν θέωση τών μελών της**. Αυτός ό στόχος μένει στους αιώνες αμετάθετος και αμετάβλητος.

Και ποιός είναι ό σκοπός τής ένοριακής ζωής: είναι ή μέσα στό όρια τής ένορίας οικοδομή του σώματος τών πιστών, ή συναγωγή τών διασκορπισμένων αδελφών στή μία ποιμνη, ή αύξηση του Λαού του Θεού σέ Έκκλησία και **νά καταστήσει συνείδηση τό γεγονός, ότι «καλός χριστιανός» είναι τό ζωντανό μέλος τής Έκκλησίας, κάτι πού μετρίεται μέ τό ποσοστό τής συμμετοχής του στή Θεία Εύχαριστία και γενικά στή Λατρεία, αλλά και τής ανταποκρίσεως του στή ζωή τής Ένορίας και τīs ανάγκες της** (ανάγκες τών μελών της).

Μας ανέλυσε στή συνέχεια ό αγαπητός μας Καθηγητής κάποιες παραμέτρους του θέματος και πρώτα από όλα γιά τήν όργάνωση τής Ένο-

ρίας, και μάλιστα τής καλής όργάνωσης, ή όποία είναι απαραίτητη προκειμένου νά αντιμετωπισθοῦν τά ποικίλα προβλήματά της, ή όποία έχει σάν βασική προϋπόθεσή της τήν ύπαρξη κατάλληλων στελεχών, τά όποία θά πλαισιώσουν τήν προσπάθεια του Έφημερίου και όχι μόνο θά καταστρώνουν σχέδια, αλλά θά έχουν τήν ικανότητα νά τά εφαρμόζουν κιόλας.

‘Η ανάδειξη τών συνεργατών στό ένοριακό έργο είναι άμεσα συνδεδεμένη μέ τήν κατήχηση του πληρώματος, τήν συνεχή δηλ. μύηση τών πιστών στήν έν Χριστώ ζωή και διδασκαλία τής έκκλησιαστικής παραδόσεως και όχι άπλή μετάδοση μερικών «βασικών» γνώσεων.

‘Η κατήχηση τόσο εκείνων, πού πρόκειται νά βαπτισθοῦν, όσο και τών ήδη βαπτισμένων, αποτελεί βασικό έργο τής ένορίας. **‘Ο εύαγγελισμός του πιστού είναι μόνιμη φροντίδα τής Έκκλησίας και μπορεί νά γίνει μέ κατάλληλους Κατηχητές ή μέ τό κήρυγμα κυρίως σέ Ναό ή και αίθουσα.**

‘Ενα άλλο θέμα είναι και ή μέριμνα τής ένορίας γιά τούς πάσχοντες. **‘Η ένορία ως κοινωνία αγάπης όφείλει νά όργανώσει τή μέριμνα τής γιά τα πάσχοντα και αναξιοπαθοῦντα μέλη της**. Έργο τής ένορίας, δηλαδή τής έν Χριστώ αδελφότητας, είναι νά συμβάλλει στήν από κοινού αντιμετώπιση του πόνου, γιά νά γίνεται ελαφρύτερος.

‘Ο καλός ποιμένας μέ τούς συνεργάτες του, άν δείξουν στόν τομέα αυτό ιδιαίτερη εύαισθησία, μπορούν **νά μετατρέψουν τήν ένορία σέ ένα αληθινό παράδεισο**. Η ομάδα τής αγάπης, όπως θά μπορούσε νά όνομαστεί ή ομάδα τών συνεργατών, πού αναλαμβάνουν αυτό τόν τομέα του ένοριακού έργου, πρέπει νά αποτελείται από δραστήρια και άφοσιωμένα στό έργο τους πρόσωπα.

Οι άσθενείς αποτελοῦν μία επίσης σπουδαία ομάδα, πού περιμένει τήν παρουσία τής Ένορίας.

Παράλληλα, υπάρχουν και άλλες ανάγκες πού πρέπει νά αντιμετωπισθοῦν. Π.χ **ή δράση τών αίρετικών, πού δημιουργεί τόσα θύματα.**

Τό έργο τής Κατηχήσεως βοηθείται επίσης σημαντικά, όταν ή Ένορία όργανώσει δανειστι-

κή βιβλιοθήκη με υλικό για ενήλικες και νέους.

Ο γάμος και η οικογένεια, σέ εποχή μάλιστα πού οι δύο θεσμοί κλονίζονται ανεπανόρθωτα, με ειδικές μάλιστα άντορθόδοξες και άντιπαρθοσιακές για μās νομοθεσίες, πρέπει να άπασχολεϊ τό ποιμαντικό μας έργο.

“Όσο κι άν φαίνεται για πολλούς πολύ «κοσμικό», μέσα στίς άνάγκες πού δημιουργεί ή σύγχρονη κοινωνία, είναι και **τό ενδιαφέρον για τήν ψυχαγωγία, ιδίως τών νέων.** Η Ι. Μητρόπολη Κυθήρων έχει ιδιαίτερη εύαισθησία σέ αυτό τό κομμάτι. τό γήπεδο του Λειβαδίου, τό Λεοντσίειο Πνευματικό Κέντρο του Κεραμωτου και τά άλλα Πνευματικά Κέντρα τών ένοριών, πού έχουν οργανωθεί με τίς εύολόγες και τό στοργικό ενδιαφέρον του Μητροπολίτη μας, προσφέρουν πολλές δυνατότητες ψυχαγωγίας και **είναι σημαντικές εύκαιρίες έπαφής με τήν νεολαία μας.**

Η ένορία πρέπει να δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τή νεολαία μας, διότι αυτή είναι τό μέλλον τής κοινωνίας μας, αλλά και διότι λόγω τών κοινωνικών έξελίξεων ή ηλικία αυτή παρουσιάζει όξύτατα προβλήματα και καθορίζει τήν συνέχεια ή άσυνέχεια τής εκκλησιαστικής παραδόσεως στην εποχή μας. **Η άναδιοργάνωση και άναγέννηση τής Κατηχητικής προσπάθειας τής νεολαίας θα όδηγήσει και στη λειτουργική άναγέννηση, πού είναι τόσο άναγκαία για να ξαναγίνει ή ένορία τό κέντρο τής ζωής μας.**

Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη, ότι **στά χρόνια τής δουλείας ή Λατρεία έσωσε τό όρθόδοξο φρόνημα και τήν παράδοση στο Λαό μας, γίνεται άντιληπτό πόση σημασία πρέπει να δώσουμε σήμερα στη Λατρεία μπροστά στην άπειλή**

της άπορροφήσεως τής χώρας μας από τήν Εύρώπη. Με τήν Κατήχηση και τό λειτουργικό κήρυγμα έχουμε τήν εύκαιρία να εμπνέουμε **τήν έμμονή στη δική μας παράδοση, τήν πίστη στη μοναδικότητα και τό σωτηριολογικό της χαρακτηριστήρα και στην άνάγκη διασώσεως τής ταυτότητας μας,** όχι μόνο για τήν εγκόσμια έπιβίωση μας, αλλά και για τήν αιώνια συνέχεια μας έξω από τόν παρόντα κόσμο.

Η ένορία πρέπει σήμερα να γίνει ό τόπος συγκέντρωσης όλων τών ανθρώπων, δίνοντάς του τή δυνατότητα να ζήσουν τήν κοινή τους ζωή σαν οικογένεια στην ένορία τους.

Μετά τήν κοινή αίσθηση τής βιωμένης άγάπης του Θεού, με τό μοίρασμα τών δώρων του σώματος και του αίματος του Χριστου στον ίδιο χώρο, θα μπορούσαν οι ένοριτες να μοιράζονται λίγες ώρες συμβίωσης βασισμένοι στο γεγονός τής συμμετοχής στο μυστήριο.

Τονίστηκε επανειλημμένως ότι ποτέ δέν πρέπει να θεωρηθεί ή ένορία μιá θρησκευτική γραφειοκρατική άρχή ή ίδρυμα έξυπηρέτησης θρησκευτικών μόνον άναγκών θρησκευομένων άτόμων, **άλλά τό εκκλησιαστικό κέντρο ένότητας και κοινωνίας όλων τών ένοριτών και καθολικής μεταμορφώσεως τής ζωής των.**

Συμπερασματικά και ολοκληρώνοντας τήν έμπεριστατωμένη όμιλία του ό αγαπητός μας Καθηγητής μας είπε ότι **σήμερα περισσότερο από ποτέ, είναι έπιβεβλημένη ή άναβίωση τής ενορίας, ή εκ νέου άνακάλυψη τής, γιατί είναι ή μόνη ενοποιός δύναμη τής κοινωνικής ζωής μας.**

Τό εύχόμεθα και έμεις όλοψύχως και τόν εύχαριστούμε πολύ για όσα χρήσιμα άκούσαμε.

Έρανος Άγάπης 2016

Για μιá ακόμη χρονιά, 11 στη σειρά, οι εύλαβεις Χριστιανοί μας άνταποκρίθηκαν φιλότιμα και φιλόνητρα στο κάλεσμα του Έρανου Άγάπης, πού συνηθίζεται να γίνεται τό πρώτο 10ήμερο του Δεκεμβρίου. Με τή Χάρι και τήν εύλογία του Θεού, παρά τή συνεχιζόμενη οικονομική κρίση, με τήν δυσπραγία και τίς όποιες οικονομικές δυσχέρειες, συγκεντρώθηκε τό χρηματικό ποσό τών δύο χιλιάδων έπτακοσίων

πενήντα τεσσάρων ευρώ (2.754), τό όποιο κατόπιν προτάσεως τών Έρεών μας διενεμήθη σέ δεκαπέντε (15) άπορες και έμπερίσχατες οικογένειες. Συγχαίρουμε θερμά τούς εύλαβεις χριστιανούς μας για τήν φιλότιμη συμβολή τους στην έρανική προσπάθεια και τούς εύχόμεθα να απολαύσουν άντί τών έπιγείων τά έπουράνια αγαθά και άντί τών φθαρτών τά άφθαρτα.

Δοξολογία ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει καὶ κοπή Βασιλόπιττας στό Δημαρχεῖο

Με ἐπισημότητα τελέσθηκε τό πρωί τῆς Πρωτοχρονιάς 2017 ἡ Δοξολογία γιά τήν εἴσοδο στό Νέο Ἔτος, στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἐ-

γία, Ἱερουργούντος τοῦ Σεβασμιωτάτου καί παρόντος τοῦ Δημάρχου μέ σύσσωμη τή Δημοτική Ἀρχή.

Μετά τήν ἐπίσημη Δοξολογία, ἔγινε ἡ καθιερωμένη κοπή τῆς Πρωτοχρονιάτικης Πίττας τοῦ Δήμου Κυθήρων στό Δημαρχεῖο, τήν ὁποία εὐλόγησε ὁ Σεβασμιώτατος καί ἀπηύθυνε στούς παρισταμένους ἐόρτιες προσήσεις.

Ὁ Δήμαρχος κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης ἔκαμε σύντομο χαιρετισμό, τονίζοντας ὅτι τό 2016 ἔκλεισε μέ θετικό πρόσημο γιά τόν δημοτικό προγραμματισμό, παρά

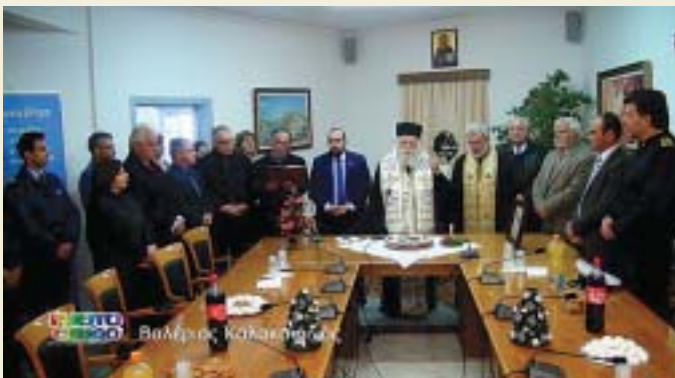
σταυρωμένον Χώρας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ, παρουσία τοῦ Δημάρχου κ. Εὐστράτιου Χαρχαλάκη, τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καί τῶν λοιπῶν τοπικῶν, πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν Ἀρχῶν.

Προηγήθηκε ὁ ἐορτασμός τοῦ Ἁγίου Βασιλείου στό Ἀλοϊζιάνικα, ὅπου ἐτελέσθη Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία.

τίς ἀντίξοες συνθήκες, τήν γραφειοκρατία, τήν ἔλλειψη προσωπικοῦ καί τήν μειωμένη κρατική χρηματοδότηση πρός τούς Δήμους.

Ἐξέφρασε δέ τήν βεβαιότητα ὅτι σέ ἓνα ἀκριβῶς χρόνο, δηλαδή στή λήξη τοῦ 2017, θά ὑπάρχουν ἀκόμα θετικότερα ἀποτελέσματα γιά τήν ἐκτέλεση τῶν δημοτικῶν ἔργων, τήν προβολή, τόν πολιτισμό καί γενικά τά κοινά τοῦ τόπου μας.

Ἡ Δεσποτική ἑορτή τῶν Θεοφανείων στά Κύθηρα καί τά Ἀντικύθηρα

Ἡ μεγάλη ἑορτή τῶν Θεοφανείων ἐορτάσθηκε μέσα σέ ἄσχημες καιρικές συνθήκες στά Κύθηρα.

Στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἐσταυρωμένου Χώρας Κυθέρων ἱερούργησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθέρων καί Ἀντικυθέρων κ.

Σεραφεῖμ. Παρέστησαν ὁ Δήμαρχος κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης, οἱ Ἀντιδήμαρχοι, ὁ Πρόεδρος μέ μέλη τοῦ Δ.Σ., ὁ Πρόεδρος τῆς Τοπικῆς Κοινότητας Κυθέρων κ. Δημήτριος Καλλιγιερός, οἱ λοιπές Ἀρχές καί πολλοί πιστοί.

Κατά τήν ὥρα τῆς τελέσεως τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στό μήνυμα τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων, τήν φανέρωσι τῆς λατρευτικῆς προσκυνήσεως τῆς Ἁγίας Τριάδος, τόν θεῖο φωτισμό πού προέρχεται ἀπό τήν θεογονία τοῦ ἀληθινοῦ Τριαδικοῦ μας Θεοῦ καί τόν ἀγιασμό, τόν ὁποῖο ἀρνούμεθα ἀπό τόν Ἀγιασμό τῶν ὑδάτων κατά τήν μεγάλη καί ἐπιφανῆ αὐτή ἡμέρα. Μετά τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας

ἀκολούθησε ἡ τελετή Ἀγιασμοῦ τῶν ὑδάτων στό λιμάνι τοῦ Καφαλίου Κυθέρων στίς 11:30 π.μ., στό λιμάνι τοῦ Αὐλέμωνα (ῶρα 1 μ.μ.), στό λιμάνι τοῦ Διακοφτίου (ῶρα 3 μ.μ.) καί στήν Ἁγία Πελαγία (ῶρα 4 μ.μ.) προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας καί μέ τήν συμμετοχή τῶν Ἱερέων-Ἐφημερίων καί τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν.

Στή θάλασσα, παρά τό τσουχερό κρύο ἐπείσαν εὐλαβεῖς συμπολίτες μας, τοὺς ὁποίους καί συγχαίρουμε, εὐχόμενοι νά ἔχουν πλούσια τήν Θεία εὐλογία στή ζωή τους.

Ἄπλα καί οἰκογενειακά τελέσθηκε ὁ Ἀγιασμός τῶν ὑδάτων στήν Πλατεία Ἄμμο, τό πανέμορφο αὐτό ψαροχώρι τῶν Κυθέρων ἀπό τόν π. Παναγιώτη Διακόπουλο, Ἐφημέριο τοῦ Καραβά πού ἐτέλεσε τόν Ἀγιασμό καί εὐχήθηκε καλές ψαριές στούς ψαράδες τοῦ χωριοῦ. Στόν Ἀγιασμό παρέστη καί ὁ Πρόεδρος τῆς Τοπικῆς Κοινότητας Καραβά κ. Γεώργιος Τσάκος.

Τά Ἅγια Θεοφάνεια ἐορτάσθηκαν καί στά ἀπομονωμένα Ἀντικύθηρα τῶν 20 μονίμων κατοίκων, ὅπου τελέσθηκε ὁ Ἀγιασμός τῶν Ὑδάτων στό λιμένα τῆς νήσου ἀπό τόν Ἀρχιμανδρίτη π. Πέτρο Κασμάτη, Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Θεοδώρου Κυθέρων, πού ἐφθασε στό νησί μέ τό ἐλικόπτερο τοῦ ἐπιχειρηματία κ. Κων. Σαραντόπουλου, πού τοὺς τελευταίους μήνες «ἐπιστρατεύθηκε» κατ' ἐπανάληψιν ἀπό τόν Σεβασμιώτατο γιά τήν ἐξυπηρέτησι τοῦ ἀκριτικοῦ νησιοῦ.

Γιορτές κοπής 'Αγιοβασιλόπιττας

Στό Γηροκομείο Κυθήρων

Όπως κάθε χρόνο κι αυτή την Πρωτοχρονιά, μετά την κοπή της Βασιλόπιττας στά 'Αλοιζιάνικα και στο Δημαρχείο Κυθήρων και 'Αντικυθήρων (για τις όποιες έγινε λόγος σε άλλη σελίδα), ό Σεβ. Ποιμενάρχησ μας κ. Σεραφεΐμ εύλόγησε τήν 'Αγιοβασιλόπιττα στό εύαγές Ίδρυμα του Γηροκομείου μας, τό όποιο είναι, ώς γνωστόν, άπό τά καλύτερα έπαρχιακά Γηροκομεία, πού προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στό Γηρατεία, «τίς ρίζες τής ζωής μας», έδώ στό Κύθηρα, περιθάλλοντας και άρκετούς κατάκοιτους και μή δυναμένους νά αυτοεξυπηρετηθούν.

Σέ γιορτινή άτμόσφαιρα, μετά τό πλούσιο σέ ύλικά άγαθά γεύμα, ό Σεβασμιώτατος έκοψε τήν Βασιλόπιττα, άφού πρώτα έψαλαν όλοι μαζί ύμνους και τραγουδία τής Πρωτοχρονιάς, και εύχήθηκε έγκάρδια, τόσο στήν Διευθύντρια και τό διοικητικό και ύπηρετικό προσωπικό, όσο και στούς συμπαθέστατους τροφίμους του Ίδρύματος, τούς γέροντες και τίς γερόντισσες, νά έχουν πλούσια τήν Θεία εύλογία, ύπομονή και καρτερία στόν πόνο, τίς ασθένειες και τίς δοκιμασίες τών γηρατειών και τήν χαρά και τήν ειρήνη του Θεού.

Στά Κυθηραϊκά Σωματεία 'Αθηνών-Πειραιώς στόν 'Αλιμο

Δεήσεις ύπέρ τών άπανταχού Κυθηρίων και τών Κυθηραϊκών Σωματειών του Λεκανοπεδίου 'Αττικής ανέπεμψε ό Μητροπολίτης Ν. Σμύρνης και 'Αλίμου κ. Συμεών στόν περικαλλή Ναό τής Μυρτιδιώτισσας 'Αλίμου τήν Κυριακή 29/1/17, στή Θ.Λειτουργία πού έγινε εκεί και στήν εκδήλωση τής καθιερωμένης Βασιλόπιττας πού άκολούθησε.

'Αφού έτέλεσε τήν Θ. Λειτουργία και κήρυξε τό Θ. Λόγο ό Μητροπολίτης κ. Συμεών, εύλόγησε τήν πίττα τών Κυθηραϊκών Σωματειών στήν κατάμεστη αίθουσα εκδηλώσεων του Ναού.

Ό Σεβασμιώτατος κ. Συμεών εξέφρασε θερμές εύχαριστίες στήν κ. Φραντζέσκα Χρυσού, ή όποια προσέφερε πρόσφατα, εκτός τών πολλών άλλων παλαιότερων, περιτεχνο ξύλινο σκαλιστό προσκυνητάρι, όποιο τοποθετήθηκε ή Εικόνα τής Μυρτιδιώτισσας.

Ό Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεΐμ δέν ήταν δυ-

νατόν νά παρευρεθεί λόγω τής έορτής τών Τριών Ίεραρχών. Έπρεπε νά είναι κοντά στή μαθητιώσα νεολαία του νησιού μας.

Παρόντες ήταν εκεί οι Πρόεδροι τών Σωματειών, πού όργάνωσαν τήν εκδήλωση, ό κ. Καλοκαιρινός του Τριφυλλείου Ίδρύματος, ό κ. Πετρόχειλος

τής Έταιρείας Κυθηραϊκών Μελετών, ό κ. Καρύδης του Κυθηραϊκού Συνδέσμου 'Αθηνών, ό κ. Κυπριώτης τής Κυθηραϊκής 'Αδελφότητος Πειραιά και ή κ. Καρύδη του Έξωραϊστικού Συλλόγου 'Αλίμου.

Τήν Βασιλόπιττα έκοψε ό κ. Καλοκαιρινός και άπηύθυνε εύχές και έκ μέρους τών άλλων Προέδρων τών Σωματειών.

Τό φλουρί έπεσε στόν κ. Σπύρο Αύγερινό, ό όποίος παρέλαβε τό δωράκι πού είχαν έτοιμάσει οι διοργανωτές.

Ήταν ένα μικρό άντιδωρο για τά όσα έχει κάνει και συνεχίζει νά κάνει για τό χώρο πού μάς φιλοξενούσε.

Τήν εκδήλωση τίμησε ό Δήμαρχος 'Αλίμου κ. 'Ανδρέας Κονδύλης.

Βασίλης ίερέως Σταύρου Χάρος

Στήν Ένωσι 'Αντικυθηρίων στόν Πειραιά

Τήν έτήσια Γενική Συνέλευσί της και τήν κοπή τής πρωτοχρονιάτικης Βασιλόπιττας της πραγματοποιήσε ή Ένωσι τών 'Απανταχού 'Αντικυθηρίων «Ο ΑΓΙΟΣ ΜΥΡΩΝ» τό πρωί τής Κυριακής 22 Ιανουαρίου 2017 στήν αίθουσα του Βιοτεχνικού Έπιμελητηρίου Πειραιά.

Τής εκδήλωσης προηγήθηκε Θεία Λειτουργία στόν Ίερό Ναό του 'Αγίου Κωνσταντίνου, Ίερούργοντος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Κυθή-

ρων και Ἀντικυθέρων κ. Σεραφεΐμ, ὁ ὁποῖος εὐλόγησε στή συνέχεια καί τήν πρωτοχρονιάτικη Βασιλόπιττα τῶν Ἀντικυθηρίων.

Στήν ἐκδήλωση παρευρέθησαν: ὁ τέως Ὑπουργός Ναυτιλίας καί νῦν Βουλευτής Ἀ΄ Πειραιᾶ καί Νήσων κ. Θεόδωρος Δρίτσας, ἡ Βουλευτής Ἀ΄ Πειραιᾶ καί Νήσων κα Ἐλένη Σταματάκη, ὁ Βουλευτής Ἀ΄ Πειραιᾶ καί Νήσων κ. Κώστας Κατσαφᾶδος, ἡ Βουλευτής Πειραιᾶ κα Θεοδώρα Μεγαλοικονόμου, ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Νήσων κ. Παναγιώτης Χατζηπέρος, ὁ Ἀντιδήμαρχος Κυθήρων κ. Μαθιός Ἀγγελιουδάκης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων- Ἀντικυθέρων κ. Παναγιώτης Κομηνός, ὁ Ἐφημέριος Ἱερεὺς τῶν Ἀντικυθέρων π. Ἀντώνιος Λιγοψυχάκης, ἡ Πολιτευτής κα Εὐγενία Μπαρμπαγιάννη καί πλῆθος Ἀντικυθηρίων πού διαμένουν στήν Ἀττική.

Μετά τούς καθιερωμένους χαιρετισμούς ἀκολούθησε ἡ κοπή τῆς πρωτοχρονιάτικης Βασιλόπιττας. Στήν συνέχεια τὸ λόγο πῆρε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνωσης κ. Γιώργος Κωνσταντίνου, καλωσορίζοντας τούς παρευρισκομένους καί ἐκφράζοντας τίς εὐχές του γιὰ τὴ νέα χρονιά.

Ὁ Πρόεδρος μίλησε γιὰ τὰ πεπραγμένα τοῦ 2016 καί τόν προγραμματισμό τοῦ 2017. Ἡ νέα χρονιά ὅπως ἀνακοίνωσε ὁ κ. Κωνσταντίνου θά εἶναι κομβικῆς σημασίας γιὰ τήν Ἐνωση καθώς ἀποφασίστηκε ὁ ἐκσυγχρονισμός μέσα ἀπό ἀλλαγές τοῦ Καταστατικοῦ.

Ὁ Ταμίας τῆς Ἐνωσης κ. Μύρων Πάτερος ἀνέπτυξε στά μέλη, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Συνέλευσης, ἀναλυτικά τὰ οικονομικά δεδομένα.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευση ἐνέκρινε καί τήν ἀνάδειξη ὡς ἐπίτιμου Προέδρου τῆς Ἐνωσης τοῦ κ. Γιάννη Γλυτσού, ἀλλὰ καί τήν βράβευση τεσσάρων Ἀντικυθηρίων ὡς ἐπίτιμων μελῶν: τοῦ π. Ἀντωνίου Λιγοψυχάκη, τοῦ κ. Νικήτα Πάτερου, τῆς κ. Βαρβάρας

Πάτερου καί τοῦ κ. Μανώλη Λιγοψυχάκη.

Ἀπονομὴ Ἀριστείων ἐγινε σέ τρεῖς μαθητές ἀπὸ τὰ Ἀντικύθηρα γιὰ τίς ἐπιδόσεις τους.

Στό τέλος τῆς ἐκδήλωσης προσφέρθηκαν κεράσματα καί τὰ κομμάτια τῆς Βασιλόπιττας στά μέλη.

Στὴ Μονὴ τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας στά Κύθηρα

Ἡ κοπή τῆς Ἁγιοβασιλόπιττας στό Μοναστήρι τῆς Μυρτιδιώτισσας μας ἐγινε τήν τελευταία Κυριακὴ τοῦ Ἰανουαρίου (29-1-2017).

Ἐλαβε χώραν μετὰ τήν Θεία Λειτουργία, στό Ἱγουμενεῖο τῆς Μονῆς, παρουσία τοῦ Ἐφημερίου π. Πέτρου, ἐκπροσώπων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας καί τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῶν Μυρτιδίων, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς χορωδίας καί πολλῶν πιστῶν, πού ἐκκλησιάσθηκαν προηγουμένως.

Ὁ Σεβασμιώτατος εὐλόγησε τήν καθιερωμένη Βασιλόπιττα, ἀφοῦ σέ πανηγυρικό τόνο ἡ χορωδία ἔψαλε ἐπικάιρους ἐκκλησιαστικούς ὕμνους καί εὐχήθηκε ἐγκάρδια στίς δύο Ἐπιτροπές, τήν ἐκκλησιαστικὴ χορωδία, στό π. Πέτρο καί ὅλους τούς παρευρισκομένους νά εἶναι πάντα ὑπὸ τὴν σκέπη καί τήν προστασία τῆς Μυρτιδιώτισσας μας. Ἀκόμη, εὐχήθηκε ἡ Μεγαλόχαρη τῶν Μυρτιδίων νά εἶναι σκέπη καί προστάτις καί βοηθός ὄλων τῶν ἀρρώστων, τῶν πονεμένων, τῶν ἐμπερίστατων ἀδελφῶν μας, ὄλων τῶν ἐνταῦθα καί ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Κυθηρίων καί ὅλου τοῦ κόσμου.

Στὰ Ἀντικύθηρα

Μέσα στό καταξέμωνο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καί Ἀντικυθέρων κ. Σεραφεΐμ ἐπισκέφθηκε ξανά τὸ λιγοστὸ ποίμνιό του στά ἀκριτικά Ἀντικύθηρα καί παρέστη στήν προγραμματισμένη κοπή τῆς Βασιλόπιττας τῆς Δημοτικῆς Κοινότητας τοῦ μικροῦ νησιού.

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς 5/2/2017 ἐτέλεσε τὴν Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Χαραλάμπους στὸν Ποταμό καί στή συνέχεια εὐλόγησε τὸ ἑόρτιο κέρασμα πού ἐτοιμάσθηκε με ἀφορμὴ τὴν εορτὴ τοῦ Ναοῦ, καθώς στίς 10 Φεβρουαρίου δέν θά ἦταν δυνατόν νά γίνει Θ. Λειτουργία.

Ἀκολούθησε ἡ κοπή τῆς Βασιλόπιττας τῆς Δημοτικῆς Κοινότητας στό κατάστημα «Ἡ Γωνιά τοῦ Στράτου».

Συνέχεια στή σελ. 18.

Συνέχεια από τη σελ. 17.

Τόν Σεβασμιώτατο συνόδευσαν από τὰ Κύθηρα ὁ Ἀντιδήμαρχος κ.Μαθιός Ἀγγελιουδάκης καὶ ὁ Δημοτικός Σύμβουλος Ἀντικυθήρων κ. Ἰωάννης Κατσανεβάκης, πού ἐκπροσώπησαν τόν Δήμαρχο κ. Στράτο Χαρχαλάκη, ὁ ὁποῖος λόγω ἀσθένειας δέν μπόρεσε νά μεταβῆ στήν ιδιαίτερη πατρίδα του.

Παράλληλα ἀρκετοὶ Ἀντικυθῆριοι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ταξίδεψαν στό νησί προκειμένου νά συμμετάσχουν στήν τελετὴ κοπῆς τῆς πίττας, πού ἔχει καθιερωθεῖ ἀπὸ πρόπερι νά γίνεται στὰ Ἀντικύθηρα, μέ πρωτοβουλία τοῦ Δήμαρχου καὶ τῆς τοπικῆς κοινότητας, ὥστε νά ἐνισχύονται ἠθικά οἱ λιγοστοὶ κατὰ τό χειμῶνα κάτοικοι.

Ὁ Σεβασμιώτατος τόνισε τὴν ἀνάγκη ἀνάσχεσης τῆς φθίνουσας πληθυσμιακῆς πορείας τῶν Ἀντικυθήρων καὶ παρουσίασε συγκεκριμένη πρότα-

ση, πού ἔχει ἐπεξεργαστεῖ μέ τόν κ. Δήμαρχο καὶ μέ τούς συλλογικοὺς φορεῖς τοῦ νησιοῦ καὶ ἡ ὁποία θά ἐξειδικευτεῖ μελλοντικῶς.

Κατὰ τὴν κοπὴ τῆς Βασιλόπιττας οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ ἔψαλαν τὰ παραδοσιακὰ κάλαντα τῶν Ἀντικυθήρων, πού ἔχουν σαφεῖς ἐπιρροές ἀπὸ τὴ γειτονικὴ Κρήτη, ἀποτελοῦν ὁμως καθαρὰ τοπικὰ κάλαντα πού δέν πρέπει νά χαθοῦν.

Παραδοσιακὰ Κάλαντα τῶν Ἀντικυθήρων

Ταχιά ταχιά κι ἀρχὴ μηνιά
κι ἀρχὴ τοῦ Γεναρίου
κι αὐριο ξημερώνεται
τ' Ἁγίου Βασιλείου.

Πρῶτα πού βγήκε ὁ Χριστός
σὴ γῆς νά περπατήσῃ
καὶ βῆκε καὶ χαιρέτηξε
ὄλους τούς ζευγολάτες
τόν πρῶτο τόν χαιρέτηξε
ἦταν ὁ Ἅγιος Βασίλης.

Καλῶς τὰ κάνεις Βασιλιώ
καλὸ ζευγάριν ἔχεις
καλὸ τό λένε ἀφέντη μου
καλὸ καὶ εὐλογημένο.

Ἄποῦ τό βλόγαγε ὁ Χριστός
μέ τό δεξί Του χέρι
μέ τό δεξί μέ τό ζερβί
μέ τό μαλαματένιο.

Πρηνένιο εἶναι τ' ἀλέτρι σου
δαφνένιος ὁ ζυγός σου
τ' ἀπάνω ζέβλια τοῦ ζυγοῦ
βασιλικὸ κλωνάρι
τό βουκεντράκι πού βαστᾶς
τ' Ἁγιοιοργιοῦ Κοντάρι.

Πές μας νά ζήσεις Βασιλιώ
τί σπέρνεις τὴν ἡμέρα;
σπέρνω σταράκι δώδεκα
κριθάρι δεκαπέντε
τάϊ καὶ ρόβι δεκαοχτώ
κι ἀπὸ νωρίς στό σταῦλο.

Μά ἀλήθεια κάτω στό γιαλό
κάτω στό περιγιάλι
μουζούρια στάρι ἔσπειρα
κι ἀμπράτικο κριθάρι.

Εἶπαμε δᾶ τ' ἀφέντη μας
ἄς ποῦμε καὶ τ' ἀφέντρας.

Ἄφέντρα σένα σοῦ ἴπρεπε
νά κάθεσαι νά ὀρίζεις
τόνα σου χέρι νά μετρά
καὶ τ' ἄλλο νά χαρίζει.

Κι ἂν εἶναι μέ τό θέλημα
θὰ ποῦμε καλησπέρα
πού τὴν εὐλόγα ὁ Χριστός
μέ τὴ δεξιὰ Του χέρα.

Νά μᾶς κεράσεις μιά κρασιά
καὶ νά σᾶς εὐχηθοῦμε
τοῦ χρόνου νά ξανάρθουμε
νά ξανακεραστοῦμε.

Καὶ εἰς ἔτη πολλά!!

Ἀφήγηση
Ἰωάννου Λιγοψυχάκη

Καταγραφή
Μύρωνος Π. Ἀλεβιζάκη

Σύναξις τῶν νέων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων στή Μυρτιδιώτισσα Δεξίωσις καί κοπή Βασιλόπιττας

Στήν Ἱερά Μονή τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας πραγματοποιήθηκε τό Σάββατο 28 Ἰανουαρίου 2017 ἡ Σύναξις τῶν μελῶν ὄλων τῶν νέων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν Κυθηρῶν.

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Σεραφεῖμ, ἀνοίγοντας τίς ἐργασίες τοῦ βραδυνοῦ, ἐξέφρασε τήν χαρά του γιά τήν ἐπί τό αὐτό σύναξι καί παρουσία τῶν νέων Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων.

Ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος - Ἱατρός π. Πέτρος Μαριᾶτος, ἦταν ὁ πρῶτος εἰσηγητής τῆς βραδιάς, ὁ ὁποῖος εἰσηγήθηκε τό θέμα «Ἡ ἀποστολή τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτρόπων στήν Λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας». Ὁ π. Πέτρος, ἀφοῦ ἐπεσήμανε πῶς τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἶναι μετά (χρονικά) τό Βάπτισμα τό σπουδαιότερο Μυστήριον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, τόνισε ὅτι ὁ λειτουργός-ιερέας δέν μπορεῖ στήν Ὁρθόδοξη Παράδοση νά τό τελέσει μόνος του. Γιατί, ἡ ἴδια ἡ λέξις «Λειτουργία» σημαίνει «ἔργο τοῦ λαοῦ».

Ἀπό ἐκεῖ ξεκινάει ὁ ρόλος τῶν Ἐπιτρόπων. Ἐκτός δηλ. ἀπό τήν βοήθειά τους στίς πρακτικές, καθημερινές ἀνάγκες τῆς Ἐνορίας, σπουδαιότερο εἶναι τό ἔργο τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς τους στήν Θεία Λατρεία.

Κυριώτατα κατά τήν Θεία Εὐχαριστία ὀφείλουν νά εἶναι πρότυπα ὑποδείγματα σοβαρότητας, ἡρεμίας, καλωσύνης καί πάνω ἀπ' ὅλα ἀγάπης. Ὁ τρόπος τους ἐντός καί ἐκτός τοῦ Ναοῦ εἶναι αὐτός πού θά προσελκύσει, πού θά συμβάλει στήν ἐνότητα, πού θά ἀδελφώσει. Ἕνας τρόπος πού μαρτυρεῖ καρδιακή πίστι καί ὄχι μόνον λόγια θεωρητικά.

Ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος ἦταν ὁ ἐπόμενος εἰσηγητής. Ἀναφέρθηκε στό ποιά θά πρέπει νά εἶναι ἡ στάση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτρόπων μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἔγινε ἐπίσης ἀναφορά στίς ἀρμοδιότητες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων καί στή συνεργασία μεταξύ τῶν Μελῶν τους, ἀλλά καί μέ τήν Ἱερά Μητρόπολιν μας γιά τήν ἐπίλυση

τῶν πάσης φύσεως προβλημάτων, εἴτε αὐτά εἶναι διοικητικά, διαχειριστικά, οικονομικά καί ἄλλα.

Τόνισε ὅτι οἱ Ἐνορίες εἶναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) καί ὑπόκεινται σέ διαχειριστικό ἔλεγχο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά καί τοῦ Κράτους. Οἱ δέ νόμιμες εἰσφορές πρέπει νά καταβάλλονται κανονικά, προκειμένου νά ἀποδίδονται στη συνέχεια στό ἀντίστοιχο Ταμεῖο.

Ὅσον ἀφορᾷ τοῦς ἱερεῖς, εἶπε ὁ π. Παναγιώτης, ὅτι μερικοί προεδρεύουν ἀκόμη καί σέ τέσσερις Ἐνορίες. Γιά τό λόγο αὐτό ἡ συνεργασία μέ τά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια, ἀλλά καί ἡ βοήθειά τους εἶναι ἀπαραίτητη. Οἱ Ἐκκλησιαστικοί Σύμβουλοι εἶναι πολῦτιμοι βοηθοί στό ἔργο τοῦ Ἱερέως καί τῶν Ἐνοριῶν τους. Βέβαια, λόγω τοῦ ὀλιγαριθμοῦ τοῦ πληθυσμοῦ κάθε Ἐνορίας τά Μέλη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων δέν μποροῦν νά ἀλλάζουν κάθε τρία (3) χρόνια. Γιά τό λόγο αὐτό παραμένουν τά ἴδια γιά περισσότερα τῶν τριῶν χρόνια.

Τέλος, ὁ π. Παναγιώτης μας παρώτρυνε τοῦς Ἐκκλησιαστικούς Συμβούλους νά ἐπικοινωνοῦν συχνά μέ τήν Γραμματεία τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ὥστε ἡ διοίκηση τῶν ἐνοριῶν νά εἶναι σύννομη, μέ τήν τήρηση τῶν προβλεπομένων διατάξεων.

Ἀκολούθησε Δεξίωσις στό Ἱγουμενεῖο ἀπό τό Ἐκκλ. Συμβούλιο Μυρτιδιῶν καί ἡ κοπή τῆς Βασιλόπιττας. Τό «φλουρί» ἐπесе στόν Σεβασμιώτατο καί ἐκεῖνος τό προσέφερε μαζί μέ τά δῶρα στόν νεώτερο Ἐκκλ. Ἐπίτροπο, τόν νεαρό Ἰωάννη Μαρέντη ἀπό τά Φράτσια.

Ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Σεραφεῖμ ἔκλεισε τήν σύναξι εὐχόμενος στούς νέους ἐπιτρόπους φωτισμό καί δύναμη μέ τήν Χάρη τοῦ Κυρίου μας. Εὐχαρίστησε δέ ὅλους γιά τήν ἐν κοινῶν ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ συναντήσεως καί τοῦ ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι συμπνευματισμοῦ ὄλων τῶν παρευρισκομένων.

Ἡ Ἑορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὰ Κύθηρα

Τό ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς τῆς ἐορτῆς, Κυριακή 29 Ἰανουαρίου 2017, ἐτελέσθη ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ εἰς τό Ἱερόν Παρεκκλήσιον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Χώρας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ.

Τὴν Δευτέρα 30 Ἰανουαρίου 2017 ἐορτάσθη ἡ ἐορτή τῶν Τριῶν Φωστήρων τῆς Οἰκουμένης, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Προστατῶν τῶν Γραμμάτων καί τῆς Παιδείας.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ ἐτέλεσε τὴν Θεία Λειτουργία καί τό καθιερωμένο Μνημόσυνο τῶν ἰδρυτῶν καί εὐεργετῶν τοῦ Γυμνασίου Κυθῆρων στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας.

Στὴν Θεία Λειτουργία παρέστησαν οἱ Διευθυντές, οἱ Καθηγητές καί οἱ μαθητές τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου μας.

Τὸν πανηγυρικό τῆς ἡμέρας ἐκφώνησε μέ πολλή ἐπιτυχία ὁ Θεολόγος τοῦ Γυμνασίου Κυθῆρων κ. Λουράντος.

Ὁ Σεβασμιώτατος, στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας εὐχαρίστησε καί συνεχάρη τόν Ὁμιλητή καί εὐχήθηκε τά δέοντα σέ ὅλους τούς Ἐκπαιδευτικούς καί τούς Μαθητάς. Εὐχή του νά χρησιμοποιήσουμε ὅλοι ὡς πυξίδα τίς παι-

δαγωγικές καί κοινωνικές θέσεις τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, πού ἔχουν διαχρονική ἰσχύ.

Τό ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 30 Ἰανουαρίου 2017 καί περί ὥραν 6.30 μ.μ., πραγματοποιήθηκε διάλεξις ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἰς τό Λεοντσίνειον Πνευματικόν Κέντρον Κεραμωτοῦ μέ ὀμιλήτρια τὴν Δρα Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί Σχολική Σύμβουλο Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως κ. Χριστίνα Κολοβοῦ μέ θέμα: «**Ἡ διδασκαλία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τότε καί σήμερα**».

Μετά τὴν ἐπίκαιρη καί μεστή αὐτὴ ὀμιλία (ἀποσπάσματα τῆς ὁποίας δημοσιεύουμε στὴ συνέχεια) ἔγινε ἡ τελετὴ κοπῆς τῆς Ἀγιοβασιλόπιττας πρὸς τιμὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς νήσου μας. Στὴν ἐκδήλωση συμμετείχαν οἱ ἐκπαιδευτικοὶ τοῦ νησιοῦ καί τῶν τριῶν βαθμίδων, πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ὁ Σεβασμιώτατος κ. Σεραφεῖμ εὐλόγησε Ἀγιοβασιλόπιττα, τὴν ὁποία ἔκοψε ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐκπαιδευτικῶν κ. Χαρ. Παυλάκης. Ἀκολούθησε ἡ δεξιω-

σις τῶν κ.κ. Ἐκπαιδευτικῶν μέ τὴν εὐγενῆ φροντίδα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων Καρβουνάδων καί Κεραμωτοῦ.

Στὴν ἐκδήλωση ἔλαβε μέρος μικτὴ χορωδία ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ κ. Γ. Λουράντου, πού ἀπέδωσε ἐπίκαιρους ἐκκλησιαστικούς ὕμνους.

Ἡ διδασκαλία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τότε καί σήμερα

τῆς Δρος τῆς Θεολογίας κ. Χριστίνας Κολοβοῦ

Οἱ τρεῖς μέγιστοι φωστήρες τῆς τρισηλίου Θεότητος, οἱ μελίρρυτοι ποταμοί τῆς σοφίας, οἱ μυσταγωγοί τῶν οὐρανίων, ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος εἶναι τά κεντρικά πρόσωπα, τά ὁποῖα τιμοῦμε σήμερα μέ ἀφορμή τήν κοινή ἑορτή τους.

Οἱ τρεῖς αὐτοί θεοφόροι Ἱεράρχες, Ἐκκλησιαστικοί Πατέρες καί διδάσκαλοι, εἶναι κήρυκες τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀκραιφνεῖς θεολόγοι, καταλύτες τῶν αἱρέσεων, πνευματικοί ὁδηγοί μέ λόγια καί μέ ἔργα, στῦλοι τῆς Ἐκκλησίας, στήριγμα τῶν πιστῶν καί πραγματικοί ποιμένες, καθώς ἔχουν στή ζωή τους ὡς πρότυπό τους τόν Χριστό.

(Ἀκολουθοῦν τά βιογραφικά στοιχεῖα τῶν Ἀγίων)

Οἱ ἔνθεοι καί σοφοί τρεῖς διδάσκαλοι μετέδωσαν τό λόγο τοῦ Θεοῦ στούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς τους κατά τόν 4ο καί 5ο αἰ., ἀλλά ἡ φωνή τους ἔφθασε σέ ὅλα τά μήκη καί τά πλάτη τῆς γῆς.

Ἡ διδασκαλία τους ἄγγιξε ὅλα τά σύγχρονά τους ζητήματα, εἴτε αὐτά ἦταν καθαρῶς θεολογικά καί δογματικά, εἴτε ἀφοροῦσαν πρακτικά προβλήματα. Καί γιά τίς δύο κατηγορίες ζητημάτων οἱ λύσεις πού δόθηκαν καί ἀπό τούς τρεῖς Ἱεράρχες παρέμειναν καί παραμένουν **ἄσβηστοι πνευματικοί φάροι στή συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἔχοντας διαχρονική ἀξία.**

Ὁ λόγος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἦταν πρωτοποριακός καί κοινωνικά εὐαίσθητοποιημένος, τόσο γιά τήν ἐποχή τους, ὅσο καί γιά τή δική μας. Καί οἱ τρεῖς Πατέρες ἄσκησαν κριτική σέ θέματα κοινωνικῆς ἀδικίας καί ἀνθρώπινης ἐκμετάλλευσης καί ὅταν κάποιος ἀκούει σημερινούς ἐκπροσώπους διαφόρων ὀργανώσεων, πού μάχονται γιά τά ἀνθρώπινα δι-

καίματα σέ ὅλο τόν πλανήτη εἶναι σάν νά διαβάζει τά ἔργα τῶν τριῶν Ἀγίων μας. Βέβαια ὁ λόγος τῶν Τριῶν Πατέρων δέν ἔμενε στήν θεωρία καί μόνο. Ἔσκυβαν πάντα πάνω ἀπό τά προβλήματα τοῦ ἀπλοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ πρόσφεραν λύσεις καί γιά τά ὑλικά, ἀλλά καί γιά τά πνευματικά ζητήματα.

...Πόσο μεγάλο ὄφελος ἀλήθεια θά ὑπῆρχε ἂν ἡ πατερική αὐτή διδασκαλία γίνονταν διδασκαλία καί βίωμα στά σύγχρονα σχολεῖα μας καί οἱ μαθητές, μικροί καί μεγάλοι, συνειδητοποιοῦσαν **τό πραγματικό νόημα τοῦ χρήματος καί τοῦ πλουτισμοῦ**, πού ἀποτελεῖ στίς ἡμέρες μας, στίς μέρες τοῦ ὑλικοῦ εὐδαιμονισμοῦ, στίς μέρες τοῦ ὑπερκαταναλωτισμοῦ, τό ἀγκάθι πού ἐμποδίζει τήν πνευματική καλλιέργεια τῶν ἀνθρώπων; Στό ἴδιο πλαίσιο ὁ Μέγας Βασίλειος ἐπεμβαίνει καί συμβάλλει στή λύση ἑνός ἄλλου σοβαροῦ ζητήματος, τόσο τῆς ἐποχῆς του, ὅσο καί τῆς δικῆς μας σήμερα.

Πρόκειται γιά **τό πρόβλημα τῆς ἐργασίας**. Τήν περίοδο ἐκείνη ἡ ἐργασία θεωροῦνταν ὑποτιμητική πράξη καί συνδεόταν ἄρρηκτα μέ τήν ἔννοια τοῦ δούλου καθώς ἐξέφραζε τή συνέχεια τῶν πεποιθήσεων τοῦ ρωμαϊκοῦ καί τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου. Σπάζοντας τά στεγανά τῆς ἐποχῆς του ὁ Βασίλειος ἀντιτάσσει στήν κρατοῦσα ἀποψη περί ἐργασίας μιᾶ ἄλλη πολύ διαφορετική. **Ἡ ἐργασία, γιά τόν μεγάλο ἱεράρχη, ἀποτελεῖ παράγοντα χαρᾶς, υγείας καί ἰσορροπίας σωματικῆς καί ψυχικῆς τοῦ ἀνθρώπου.** Πρότυπό του ἀποτελεῖ ἡ κοινοβιακή ζωή τῶν μοναχῶν.

Ἡ ἰσόρροπη κατανομή τῆς ἐργασίας ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἁρμονία τῆς κοινωνίας εἴτε τῶν Μοναχῶν εἴτε τῶν κοσμικῶν. Προϋποτίθεται βέβαια ἡ πίστη ὅλων τῶν ἀνθρώπων

Συνέχεια στή σελ. 22.

στην Ἐκκλησία, εἴτε Μοναχῶν, εἴτε κοσμικῶν, καί ἡ ὑπακοή τους στή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας καί στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μόνο ὅταν ἡ ἐργασία κατανοεῖται ὡς ἐντολή τοῦ Θεοῦ, μόνο ὅταν ὑπάρχει ἀγάπη καί σεβασμός σέ κάθε μέλος τῆς κοινωνίας καί μόνο ὅταν ὑπάρχει συνεχῆς ἀγῶνας γιά τή σωτηρία τῶν ψυχῶν τους, μόνο τότε εὐημερεῖ ἡ κοινωνία, σύμφωνα μέ τόν Ἅγιό μας¹.

Ἄλλά οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες δέν σταματοῦν ἐδῶ. Ἄσκουν κριτική κατά τῆς ἀνισότητος καί ὑπέρ τῆς δικαιοσύνης σέ μιά ἐποχή διακρίσεων. Ὅρίζουν τήν ὁμοτιμία καί τήν ἰσοτιμία τῶν ἀνθρώπων ὡς φυσικό δῶρο τοῦ Δημιουργοῦ, καί τούς διαχωρισμούς τῶν ἀνθρώπων καταγγέλλουν ὡς «φαῦλες τομῆς». «Τίς δεσπότης ἢ δοῦλος; ἢ φαῦλη τομῆς», γράφει ὁ Γρηγόριος, «εἷς πᾶσι Πλάστης, εἷς νόμος, κρίσις μία: ὑπηρετούμενος δέ σύνδουλον βλέπε: ὅταν λυθῆς, φάνηθι τιμιώτερος»².

Οἱ ρηξικέλευθοι λόγοι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἀποτελοῦν ρῆγμα στήν ἀνδροκρατική κοινωνία τῆς ἐποχῆς, ἀλλά καί στή σημερινή: «ἄνδρες ἦσαν οἱ νομοθετοῦντες, διά τοῦτο κατά γυναικῶν ἡ νομοθεσία», τονίζει γιά νά συμπληρώσει τή σκέψη του: «εἷς ποιητής ἀνδρός καί γυναικός, εἷς χοῦς ἀμφότεροι, εἰκῶν μία, νόμος εἷς, ἀνάστασις μία»³. Σ' ὅσους ἐξ ἄλλου ἐπικαλοῦνται γραφικά χωρία στίς θεωρίες τους περί ὑπεροχῆς τῶν ἀνδρῶν

ὁ Χρυσόστομος δέν διστάζει νά παραλληλίσει τήν ὁμοτιμία τῶν δύο φύλων μέ τήν ὁμοτιμία τοῦ Υἱοῦ πρός τόν Πατέρα: «καί ὅπερ ἐστίν ὁ Υἱός πρός τόν Πατέρα, τοῦτο καί ἡμεῖς πρός τόν Υἱόν, καί ἡ γυνή πρός τόν ἄνδρα πάλιν»⁴.

Οἱ τρεῖς μέγιστοι φωστῆρες συνεχίζουν τόν πολύπλευρο ἀγῶνα τους καί σέ ἕνα ἀκόμα στάδιο, στό κατ' ἐξοχὴν ἀντικείμενό τους, ἐκεῖνο τῆς παιδείας. **Ἐνδιαφέρονται γιά τήν ἄσκηση τῆς ἀγωγῆς, ὡς κύριο σκοπό τῆς παιδείας**, καθῶς πιστεύουν ὅτι ἡ ἀγωγή πού προσφέρεται στόν ἄνθρωπο «τέχνη εἶναι τεχνῶν, καί ἐπιστήμη ἐπιστημῶν»⁵, ὅπως χαρακτηριστικά ὑπογραμμίζει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Καί συμπληρώνει ὁ ἕτερος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, «τῆς τέχνης ταύτης οὐκ ἐστὶν ἄλλη μείζων. Τί γάρ ἴσον τοῦ ρυθμίσαι ψυχὴν, καί διαπλάσαι διάνοιαν;»⁶.

Γιατί εἶναι φανερό ὅτι γιά τόν ἱερό Χρυσόστομο σκοπός τῆς παιδείας, τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς καί τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος γενικότερα δέν εἶναι μόνο τό πνεῦμα, ὁ νοῦς, ἡ ἀπλή προσφορά γνώσεων καί ἡ ἐπεξεργασία τῶν γνωστῶν καί νέων πληροφοριῶν, ἀλλά ἡ πραγματικὴ ἀγωγή πού ἀσκεῖται στήν ψυχὴ τοῦ παιδαγωγούμενου, «ὁμοιωθῆναι Θεῷ κατά τό δυνατόν ἀνθρώπου φύσει»⁷.

Τό κύριο βάρος τῆς οὐσιαστικῆς καί ὄχι μιᾶς ἐπιφανειακῆς παιδείας ὀφείλει νά πέφτει στήν καλλιέργεια τῆς ψυχῆς. Στή σημερινή μας ἐποχή εἶναι ἰδιαίτερος φανερό μετά ἀπό τὰ δυσάρεστα φαινόμενα πού ἀπασχόλησαν καί προβλημάτισαν κατά καιρούς τόσο τήν παγκόσμια ὅσο καί τήν ἑλληνική κοινωνία μέ τή βαρβαρότητα πού ἐπέδειξαν δεκάχρονα παιδιά τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἀλλά καί τή βιαιότητα πού χαρακτηρίσαν ἐφήβους τοῦ Γυμνασίου καί τοῦ Λυκείου, ὅτι ἡ **καλλιέργεια τῆς ψυχῆς εἶναι ἢ ὀφείλει νά εἶναι πρωταρχικό μέλημα τῆς παιδείας μας**.

Χωρίς ὅμως τήν πίστη μας στήν Ἐκκλησία, χωρίς νά βιώνουμε τήν πατερική θεολογία, χωρίς νά βλέπουμε τόν ἄλλον σάν ἀδελφό μέ κοινό Πατέρα, οἱ ὅποιες διδασκαλίες, θετικές ἢ θεωρητικές, ἐπιστημονικές ἢ οὐμανιστικές δέν καταφέρνουν νά ἀγουν, νά ὀδηγήσουν

δηλαδή τό παιδί καί κατ' ἐπέκταση ἕναν ὀλοκληρωμένο ἄνθρωπο στόν πραγματικό σεβασμό τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί ἀξιοπρέπειας, στήν ἀγάπη γιά τό συνάνθρωπο.

Μία βασική ἀρχή ἐξ ἄλλου τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἶναι καί ἡ **θεωρία τῆς ἀξιοπιστίας τοῦ δασκάλου** πού θεωρήθηκε ἐρευνητική ἐπιστημονική ἀνακάλυψη τῆς σύγχρονης παιδαγωγικῆς. «*Ὁ γάρ μὴ ποιῶν καὶ διδάσκων, ἀναξιόπιστός ἐστίν εἰς ὠφέλειαν*»⁸ γράφει ὁ Μέγας Βασίλειος πρὶν ἀπὸ 1.650 ἔτη περίπου γιά νά ἔρθει στά πρόσφατα χρόνια ἢ μοντέρνα τάση τῆς παιδαγωγικῆς καί νά ὑποστηρίξει ὅτι ὁ ἐκπαιδευτικός πού δέν ἐφαρμόζει στήν πράξη τά ὅσα λέει, χάνει τὴν ἀξιοπιστία του στά μάτια τῶν μαθητῶν του. **Εἶναι ἀνούσιο λοιπὸν τονίζει ὁ ἱερός Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας μας ἄλλα νά λέει ὁ δάσκαλος καί ἄλλα νά κάνει.**

Ὁ ἐκπαιδευτικός λειτουργὸς διδάσκει καθημερινά μέ τό παράδειμά του, σέ ὅλες τῆς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς του, εἴτε βρίσκεται στό χώρο τοῦ σχολείου, στό παιδαγωγικά καί διδασκτικά του καθήκοντα, εἴτε ἀκόμη καί στό δημόσιο βίῳ του, ἐκτός ἐκπαιδευτικῆς πράξης.

Γιά νά ὑπογραμμίσαι σχετικὰ μέ τό θέμα ὁ ἄγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος πῶς **τό παράδειγμα τοῦ δασκάλου εἶναι ἀπὸ τά πλέον ἀποτελεσματικά μέσα.** «*Ὁ δὲ παιδεύων οὐ δι' ὧν λέγει μόνον, ἀλλὰ καί δι' ὧν ποιεῖ τὴν διδασκαλίαν προάγει*»⁹. «*Τίς ὁ τύπος (= ὁ κανόνας) τῆς διδασχῆς; Ὁρθῶς ζῆν καί μετὰ πολιτείας ἀρίστης*»¹⁰. Καί συμπληρώνει: «*Τί μέγα φρονεῖς; ὅτι διδάσκεις διὰ λόγων; Ἄλλ' εὐκολον τοῦτο τό φιλοσοφεῖν ἐν ρήμασι διδάξόν με διὰ τοῦ βίου τοῦ σου. Αὐτὴ ἡ διδασκαλία ἀρίστη. [...] Μεῖζων γάρ ἢ βλάβη, ὅταν καλῶς διδάσκων τις διὰ ρημάτων διὰ τῶν ἔργων πολεμῇ τῇ διδασκαλίᾳ*»¹¹.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς Πατέρες καί διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας πίστευαν σέ μιά χριστοκεντρικὴ παιδεία καί ἐκπαίδευση. Αὐτὴ ἡ παιδεία, πού προτάσσει τό Χριστό στό κέντρο τῆς, δέν ἐπιτρέπει νά μετατρέπεται ὁ κάθε μαθητὴς ἀπὸ μοναδικὸ πρόσωπο σέ μιά πτυχή ἐγκεφάλου, σέ ἕνα computer ἢ σέ μιά μηχανή πού ἀπομνημονεύει καί παράγει. Σκοπὸς αὐτῆς τῆς παιδείας εἶναι νά γίνει ὁ κάθε μα-

θητὴς καλὸς ἄνθρωπος, νά ἔχει ἀγιότητα, νά ἔχει ἀρετὴ, νά γίνει καλὸς κι ἀγαθός...

...Κλείνοντας τό λόγο μας γιά τίς τρεῖς μεγάλες αὐτές ἄγιες μορφές, ὀφείλομε νά τονίσουμε ὅτι **οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς Ἅγιοι, ὡς ἀριστοὶ παιδαγωγοί, ὡς ἐκκλησιαστικοὶ Πατέρες καί οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι μᾶς διδάσκουν σήμερα καί πάντοτε.** Ἐμεῖς, συνεπῶς, ἀντλώντας διδάγματα ἀπὸ τὴ σοφία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καί τό ἥρωικὸ φρόνημά τους, ἄς ἀρχίσουμε μέ ζῆλο καί θερμὴ ἕναν ἀγῶνα ἐσωτερικῆς κάθαρσης ἀλλὰ καί ἐπικράτησης στήν κοινωνία μας τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀληθείας καί τῆς δικαιοσύνης¹².

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Στυλιανός Γ. Παπαδόπουλος, Πατρολογία Β', Ἀθήνα 1990, σσ. 387-388.
2. S. Gregorii Nazianzeni, Carmina Selecta, (cura Ernesti Dronke), Gottingae 1840, σ. 163.
3. Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος ΛΖ', Εἰς τό Ματθ. ιθ', 1. Εἰς τό ρητόν τοῦ Εὐαγγελίου· «*Ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους*» καί τά ἐξῆς, PG 36, 289.
4. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Τά Εὐρισκόμενα Πάντα, Ὑπόθεσις τῆς πρὸς Κορινθίους πρώτης ἐπιστολῆς, Ὁμιλία ΚΣΤ', «*Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις, οὕτω κατέχετε*», ἐκδ. D. Bernardi de Montfaucon, Parisiis 1837, τ. 10 σ. 268.
5. Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος Β', «*Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς ἔνεκεν, καὶ αὐτῆς ἐπανόδου ἐκεῖθεν, μετὰ τὴν τοῦ Πρεσβυτέρου χειροτονίαν, ἐν ᾧ τί τό τῆς ἱερωσύνης ἐπάγγελμα*», PG 35, 425.
6. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία ΝΘ', «*Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων! Ἀνάγκη γάρ ἐστίν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πληρὸν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνω, δι' οὗ τὰ σκάνδαλα ἐρχεται!*», PG 58, 584.
7. Μεγάλου Βασιλείου, «*Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Πρὸς τὸν ἐν ἀγίοις Ἀμφιλόχιον Ἐπίσκοπον Ἰκονίου*», PG 32, 69.
8. Μεγάλου Βασιλείου, «*Ἐρμηνεία εἰς τὸν Προφήτην Ἠσαΐαν Προοίμιον*», PG 30, 497.
9. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, «*Περὶ τῆς τῶν μελλόντων ἀπολαύσεως, καὶ τῆς τῶν παρόντων εὐτελείας*», PG 51, 352.
10. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία ΙΑ', «*Εἰ γάρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοίωματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καί τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα*», PG 60, 489.
11. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία Λ', «*Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν, παρεκάλουν εἰς τό μεταξύ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ρήματα ταῦτα*», PG 60, 225.
12. Ἀρχιμ. Κυριλλου Χριστάκη, «*Ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ εὐψυχία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν*», ἐφημ. Νέος Ἀγὼν Καρδίτσης, 30 Ἰανουαρίου 1987, σ. 3.

Ἡ «Σχολή Γονέων» τόν Ἰανουάριο 2017

Ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος-Ἰατρός π. Πέτρος Μαριᾶτος ἦταν ὁ ὁμιλητής τῆς Σχολῆς Γονέων πού ἔλαβε χώρα τό Σάββατο 14 Ἰανουαρίου 2017 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμοῦ καί τήν Κυριακή 15 Ἰανουαρίου 2017 στό Λεοντσίειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ, περί ὥραν 6.30 μ.μ. Τό θέμα του πολύ ἐνδιαφέρον καί μόνο σάν ἄκουσμα. «Τό κρεβάτι τοῦ μπαμπά καί τῆς μαμᾶς καί τό χαιδεμένο παιδί».

Ἄν μποροῦσαμε μέ μία λέξη, μᾶς εἶπε ὁ π. Πέτρος, νά ποῦμε τί σημαίνει τό κρεβάτι τοῦ μπαμπά καί τῆς μαμᾶς σημαίνει ἱερότητα καί αὐτή τήν ἱερότητα ὀφείλουν οἱ σύζυγοι νά τήν διαφυλάξουν. Πρώτη μέριμνα τοῦ ἐνός καί τοῦ ἄλλου συζύγου εἶναι ὁ ἄλλος σύζυγος, ὄχι το παιδί.

Τό χαιδεμένο παιδί εἶναι τό κακομαθημένο παιδί. Κοινό καί κύριο χαρακτηριστικό τοῦ χαιδεμένου παιδιοῦ εἶναι ἡ ΓΚΡΙΝΙΑ μέ ἐξαιρέση τήν ὀξεία ἢ χρονία σωματική νόσο. Ἐδῶ θά ἀναφερθοῦμε σαυτό τό παιδί πού μέρα-νύχτα μπορεῖ νά μυζοκλαίει καί νά γκρινιάζει χωρίς λόγο.

Ποιές εἶναι οἱ αἰτίες πού ἕνα παιδί γίνεται κακομαθημένο;

1) Ἡ γενετική προδιάθεση τοῦ χαρακτήρα. Μερικά παιδιά ἀπό τήν ὥρα πού θά γεννηθοῦνε ἔχουν ἐπιθετικό κλάμα.

2) Οἱ ἄφθονοι ἢ ἀκατάλληλες παροχές. Π.χ. νά δώσουμε λεφτά ἢ νά ἀγοράσουμε στα παιδιά μας ἕνα γλύκισμα ἢ ἕνα σνάκ ὅταν αὐτά δέν πεινᾶνε.

3) Ἀκατανόητες ὑποχωρήσεις. Δέν πρέπει νά ὑποχωροῦμε ὅταν τό παιδί μας μᾶς πιέζει. Μάλιστα, γιά τὰ μεγαλύτερα παιδιά ὑπάρχουν καί μεγαλύτεροι κίνδυνοι. Π.χ. Σέ ἕναν ἐφηβο ἢ σ' ἕνα 13άχρονο παιδί δέν πρέπει νά τοῦ χαρίσεις ἕνα μηχανάκι, οὔτε νά τοῦ δώσεις στά 14 τό ἄμαξι νά τό ὀδηγήσει.

4) Οἱ φανερές παρουσίες τοῦ παιδιοῦ διαφωνίας τοῦ ζευγαριοῦ, πού προϋποθέτουν θυμό, ὀργή, ἔλλειψη ἀγάπης καί γίνονται ἀκόμη καί ἐν ἀπουσία τῶν παιδιῶν. Μέ ἀποκορύφωση τό ἐπόμενο αἶτιο.

5) Ἡ τραγικότητα του διαζυγίου. Δέν ὑπάρχει περίπτωση διαζυγίου πού νά μήν κοστίζει στό παιδί. Καί μάλιστα ὅταν τό παιδί εἶναι μικρότερο τοῦ κοστίζει καί ἀσυνειδήτα, χωρίς δηλ. νά τό καταλαβαίνει.

6) Ἡ ἔλλειψη ἄλλων νηπίων στό περιβάλλον, νά μήν ἔχει τό παιδί ἐπαφή μέ ἄλλα παιδιά. Σ' αὐτή τήν

περίπτωση μποροῦμε νά τό φέρομε σέ ἐπαφή μέ ξαδελφάκια, γειτονόπουλα καί πρό τοῦ παιδιοῦ σταθμοῦ, συνομιλῆκα ἢ καί μεγαλύτερα. Γιατί τὰ παιδάκια ἔχουν μία αὐτοπαιδαγωγική μεταξύ τους, δηλ. κοινωνικοποιοῦνται καλύτερα.

7) Οἱ ἀστοχεῖς παρεμβάσεις παππούδων, γιαιγιάδων, συγγενῶν, οἱ ὁποιοί καμιά φορά μπορεῖ νά ἐπιτιμήσουν καί τούς γονεῖς. Ὑποδεικνύει αὐτό καί μία ἄλλη ἀνάγκη. Νά μήν μένουν ἀκριβῶς στό ἴδιο σπίτι οἱ παππούδες καί οἱ γιαιγιάδες.

8) Ἡ παθολογική ταύτιση τοῦ παιδιοῦ μέ τόν ἕνα γονέα, μπορεῖ νά γίνει καί αὐτό αἰτία ἀνωριμότητος τοῦ παιδιοῦ. Νά μήν ταυτίζεται τό παιδί μέ κανέναν ἀπό τούς δύο γονεῖς γιατί αὐτό προκαλεῖ ζημιὰ μία καί τό παιδί δέν εἶναι ἐξάρτημα κανενός γονέως. Εἶναι ἀνεξάρτητη προσωπικότητα.

9) Καταναλωτισμός - Διαφημίσεις. Τό νά ἀγοράζουμε συνέχεια πράγματα στό παιδί μας σύμφωνα μέ τίς ἐπιταγές τῶν διαφημίσεων καί ὄχι τῶν πραγματικῶν του ἀναγκῶν.

10) Ὑπερπροστατευτική-στερητική μαμά. Γιά ὅλα αὐτά εὐθύνεται ἡ κακή ψυχολογία ἢ τοῦ ἐνός ἢ καί τῶν δύο γονέων. Ἐπί ἔχουμε μία μαμά ὑπερπροστατευτική (πρόσεχε Γιωργάκη) ἢ στερητική (μὴ αὐτό καί μὴ ἐκείνο). Καί οἱ δύο ἐκδοχές αὐτῆς τῆς μαμᾶς εἶναι ἐκδοχές παθολογικῆς μαμᾶς ἀπό ἀτόψους ψυχολογικῆς, ἴσως καί τοῦ μπαμπά. Ἀναφέρθηκε περισσότερο στή μαμά ὁ π. Πέτρος γιατί, ὅπως μᾶς ἐξήγησε, εἶναι αὐτή πού κυρίως ἄγει τό παιδί στήν τόσο μικρή ἡλικία.

Μέ τήν ιδιότητα τοῦ γιαιτρου ὁ π. Πέτρος ἀναφέρθηκε στίς δύο εἰδῶν θεραπείες. Στήν προληπτική («κάνω αὐτό γιά νά μήν ἀρρωστήσω...») καί στήν συμπτωματική («ἄπαξ καί ἀρρωστήσω θά...»). Στή θεραπεία τοῦ παιδιοῦ τοῦ χαιδεμένου ἢ προληπτική θεραπεία εἶναι καλύτερη, βαῦτερη καί ἐν προκειμένῳ ἐδῶ γιά τό καλό τοῦ παιδιοῦ εἶναι ριζική. Πού ἐγκτεται ἡ προληπτική θεραπεία;

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ

1) Συνειδητοποίηση τῆς εὐθύνης τῶν γονέων.

Νά μήν παρασυρθεῖ στήν ἀπόφαση γιά τό γάμο του τό ζευγάρι ἀπό δευτερεύοντα, ὅπως οικονομικά, κοινωνικά, τὰ ἐξ ἀνάγκης, κ.λπ. Νά σκέφτονται τό μέλλον καί νά σκέφτονται ὅτι ἔχουν εὐθύνη ὁ ἕνας ἀπέναντι στόν ἄλλον. Νά μήν εἶναι ἰδιοτελεῖς γιά νά μήν περά-

σε αυτό και στά προσδοκώμενα παιδιά.

2) Συμβουλή πριν απ' τό γάμο από τόν πνευματικό, γιά τόν γάμο, ή και ενός ψυχολόγου γιά νά καταλάβουμε τί μᾶς γίνεται.

3) Ἡ ἀτένιση τοῦ μέλλοντος τοῦ παιδιοῦ πού προσδοκάται. Τί θέλουμε ἐμεῖς πού θά παντρευτοῦμε γιά τά παιδιά πού θά κάνουμε; Νά ἔχουμε ἢ νά εἶναι; Οὐδέποτε ἰκανοποιεῖται ὁ ἄνθρωπος μέ τό «ἔχειν». Σημαντικό τό «εἶναι». Νά εἶναι ἄνθρωποι ἰσορροπημένοι μέ ἀγάπη, μέ ἀγάπη γιά τήν ἐργασία, μέ αἰσιοδοξία, μέ νόημα στή ζωή τους, τό ὁποῖο θά τό δώσουμε σ' αὐτά μέ τό παράδειγμά μας. **Αὐτό τό «εἶναι» γιά τά παιδιά μας εἶναι ἕνα ὄραμα, τό ὁποῖο πρέπει νά τό ἔχουμε σκεφθεῖ νωρίτερα.** **Ἔτσι «ὄσα πᾶνε κι ὄσα ἔρθουνε» στόν γάμο μας.**

4) Νά ἔχει πάρει τό ζευγάρι κοινές προαποφάσεις σέ πρακτικά θέματα: γιά τήν ἰσορροπία μεταξύ αὐστηρότητας καί ἐπιεικειας. Νά ξέρει τό ζευγάρι ὅτι ἢ μέ βία παράρρηση τοῦ παιδιοῦ ἔχει ἀρνητικά ἀποτελέσματα.

5) Προσευχή γιά τή μέλλουσα οἰκογένεια. Τελευταῖο, ἀλλά τό σημαντικώτερο ἀπ' ὅλα τά προηγούμενα. Κοινή προσευχή τοῦ ζευγαριοῦ στό ξεκίνημα τῆς κοινῆς του ζωῆς γιά φώτιση τοῦ Θεοῦ καί ἢ αἴσθησις τῆς παρουσίας Του στή ζωή μας. Δέν εἴμαστε μόνοι.

Πού ἔγκειται ἢ συμπτωματική θεραπεία; Ὅταν δηλ. δοῦμε ὅτι κάτι δέν πάει καλά μέ τό παιδί μας τί μπορούμε νά κάνουμε;

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗ

1) Βάζουμε ὅρια στό παιδί, ἀκόμη καί ἀπό τήν πρώτη ἡμέρα στό μαιευτήριο! π.χ. στό μαιευτήριο ἢ μαμά θά ἔχει τό παιδί τῆς μία ὥρα τό πρωί, μία ὥρα τό μεσημέρι καί μία ὥρα τό βράδυ. Αὐτό εἶναι ἕνα μήνυμα στό νεογέννητο κατά τίς πρώτες ἡμέρες τῆς ζωῆς του. Τά ὅρια αὐτά εἶναι ἀνάλογα μέ τίς συνθήκες καί τό χαρακτῆρα τοῦ κάθε παιδιοῦ.

2) Ψυχραιμία γιατί ἕνα παιδί μέ τό κλάμα του μπορεῖ νά μᾶς σκάσει. Πρέπει νά ἔχουν ἀντοχές ὁ μπαμπάς καί ἡ μαμά.

3) Ὑπομονή. Ἐδῶ παλεύουν δύο ἀντίθετες δυνάμεις. Τό πείσμα τοῦ παιδιοῦ καί ἡ ὑπομονή τοῦ μπαμπά καί τῆς μαμάς.

4) Σταθερότητα καί ἐμμονή στίς ἀποφάσεις καί νά εἴμαστε σίγουροι ὅτι τό παιδί ἀπό μία τέτοια σταθερότητα δέν αἰσθάνεται ποτέ ὅτι ἢ μάνα του δέν τό ἀγαπάει. Σταθερότητα στίς ἀποφάσεις δέν σημαίνει ἐγκατάλειψη τοῦ παιδιοῦ. Ἀντίθετα.

5) Ποτέ τό παιδί στό κρεβάτι τῶν γονέων γιά ὕπνο. Νά μήν μένει τό παιδί στό κρεβάτι τῶν γονέων μέχρι νά ξημερώσει. Αὐτό κάνει καί κακό στούς γονεῖς, ἀλλά τό χειρότερο εἶναι ὅτι κάνει κακό στό παιδί, διότι τό κάνει ἐξαρτημένο. Αὐτό σημαίνει «δέν μπορῶ μόνος μου στή ζωή». Νά ἔχει ἄν εἶναι δυνατόν ἀπό πολύ νωρίς καί τό δικό του δωμάτιο.

6) Ὅριο στή γαλουχία. Σ' αὐτό τό σημείο ὁ π. Πέτρος ἀναφέρθηκε στό θέμα τοῦ θηλασμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι πολύ καλός, ἀλλά ὁ παρατεινόμενος πέρα ἀπό ἕνα ὄριο δημιουργεῖ βρεφοποίηση τοῦ παιδιοῦ. Θά πρέπει νά βάλουμε ἕνα ὄριο στόν θηλασμό σέ συνεννόηση μέ τόν σύζυγό μας, τόν παιδίατρο, τήν μαῖα κ.λπ., γιά νά μπορέσει τό παιδί νά ὠριμάσει.

7) Φαγητό. Χρυσός κανόνας: τήν ὥρα πού θά φάει τό παιδί καί τό εἶδος τοῦ φαγητοῦ πού θά φάει τό κανονίζουν οἱ γονεῖς, ἐνῶ τήν ποσότητα θά τήν κανονίσει τό ἴδιο τό παιδί.

8) Οἱ παππούδες καί οἱ γιαγιάδες νά εἶναι στόν ρόλο τους, στόν ἀγαθό καί χωρίς εὐθύνες ρόλο τους. Σέ περίπτωση διαφωνιῶν μέ τό παιδί νά παίρνουν πάντα τό μέρος τῶν γονέων καί ποτέ τοῦ παιδιοῦ.

9) Τό ξύλο νά εἶναι μόνο εὐκαιριακό καί νά εἴμαστε πάντα ψυχραῖμοι. Μπορούμε νά ἔχουμε ἐναλλακτικές προτάσεις, ὅταν αὐτό ἐπιμόνα θέλει κάτι καί νά προσπαθοῦμε νά τό χειρισθοῦμε καί κάπως «διπλωματικά».

10) Τό σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ἢ προσευχή μας. Αὐτή μᾶς δίνει δύναμη καί τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ.

Ἐκκλῆσει ὁ π. Πέτρος τήν πολύ ὠραία καί ἐμπεριστατωμένη ὁμιλία του παροτρύνοντάς μας νά δοῦμε μέ τήν φαντασία μας τί παιδί θέλουμε νά κάνουμε, εὐχόμενος σέ ὅλους μας νά κάνουμε τέτοια παιδιά, πού θά τούς ἀνήκει ἢ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Χριστός εἶπε: **«...τῶν γάρ τοιοῦτων ἐστὶν ἢ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν».** Ἦταν ἐμπεριστατωμένη καί μεστή ἢ ὁμιλία τοῦ π. Πέτρου Μαριάτου γιὰ τί μᾶς μίλησε μέ τήν πείρα πού τοῦ δίνει ἢ τριπλῆ ἰδιότητά του, ὡς ἱερέως-πνευματικοῦ, ὡς ἱατροῦ, ἀλλά καί ὡς πατέρα ἔξι παιδιῶν καί νόνου, ὅπως ἀρέσκειται νά ἀποκαλεῖται (καθ' Κεφαλλονίτης) 10 ἐγγονιῶν! Τόν εὐχαριστοῦμε θερμά.

‘Η «Σχολή Γονέων» τόν Φεβρουάριο 2017

Έγινε τό Σάββατο 11/2/2017 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμού καί τήν Κυριακή 12 Φεβρουαρίου 2017 στό Λεονταίνιο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτού, περί ώραν 6.30 μ.μ. Ομιλήτρια ή Παιδαγωγός Προσχολικής Ήλικίας κ. Άγγελική Λεονταράκη-Στάθη μέ θέμα: «**Η επικοινωνία γονέων καί εκπαιδευτικών**».

Η οικογένεια καί τό σχολείο αποτελούν τούς άκρογωνιαίους λίθους τής ανάπτυξης καί τής κοινωνικοποίησης του άτόμου. Είναι επομένως αυτόνομο όπι ή μεταξύ τούς συνεργασία πρέπει όχι μόνο νά ενθαρρύνεται αλλά καί νά καλλιεργείται συστηματικά καί μεθοδικά μέ βάση τήν άρχή τής αμοιβαιότητας καί τής αλληλεγγύης, προκειμένου ό μαθητής νά έχει τό μέγιστο δυνατό όφελος.

Η σχέση εκπαιδευτικών καί γονέων άρχίζει νά «χτίζεται» στόν χώρο τής προσχολικής άγωγής, δηλαδή στούς παιδικούς σταθμούς καί στά νηπιαγωγεία, γι' αυτό καί θά πρέπει νά γίνει μέ καλή διάθεση καί πολύ προσπάθεια.

Μέ τήν άναγνώριση τών αναγκών του καθενός θά έχουμε κάνει τό πρώτο βήμα, θά έχουμε μία όμαλή καί ούσιαστική προσαρμογή τών παιδιών, τών γονιών καί τών εκπαιδευτικών στην έκάστοτε εκπαιδευτική κοινότητα. **Άρχικά οι παιδαγωγοί πρέπει νά άναγνωρίσουν τίς ανάγκες τών παιδιών όσο καί τών γονέων τους όποτε σταδιακά νά τούς κάνουν νά αισθανθούν άσφάλεια, έμπιστοσύνη, άγάπη, στοργή καί ότι ανήκουν πιά ώς ενεργά μέλη στην εκπαιδευτική κοινότητα τήν όποία μετέχουν. Οι γονείς άπ' τήν πλευρά τους πρέπει κι εκείνοι νά άναγνωρίσουν τίς ανάγκες τών εκπαιδευτικών. Οι δάσκαλοι έχουν άνάγκη νά αισθάνονται όπι οι γονείς τούς σέβονται καί τούς έμπιστεύονται.** Έχουν

άνάγκη άπό άίσθημα αυτοεκτίμησης κατά τή διάρκεια τής έργασίας τους, άπό ένα υγιές καί ποιοτικά κατάλληλο σχολικό περιβάλλον ώστε νά μπορούν νά προγραμματίζουν τήν διδασκαλία τους, νά κάνουν σωστή κατανομή του χρόνου καί νά συνεργάζονται μέ άλλους επαγγελματίες καί φορείς σχετικούς μέ τήν εκπαίδευση, όπως ψυχολόγους, λογοθεραπευτές, γιατρούς, παιδαγωγούς ειδικής άγωγής, θεατρολόγους, μουσικούς κ.ά.

Ό σεβασμός στό πρόσωπο του δασκάου καί τό λειτουργημά του καί ή μετάδοση αυτού καί στό παιδί, είναι ίσως ή πιό σημαντική παράμετρος, γιά νά διατηρηθεί μία θετική άτμόσφαιρα στην όλη σχέση γονέα- δασκάου-παιδιού.

Τρόποι επικοινωνίας γονέων καί εκπαιδευτικών

Προσωπική επικοινωνία. Αυτή είναι ή πιό σημαντική μορφή επικοινωνίας όλων τών άτόμων. Έτσι καί γιά τούς γονείς καί τούς εκπαιδευτικούς. Γιά τό λόγο αυτό σε κάθε σχολείο οργανώνονται όμαδικές καί άτομικές συναντήσεις.

Γραπτή επικοινωνία. Η γραπτή επικοινωνία άφορά ενημερωτικά σημειώματα κυρίως τών εκπαιδευτικών προς τούς γονείς.

Τηλεφωνική επικοινωνία. Αυτός ό τρόπος επικοινωνίας άφορά κυρίως διαδικαστικά ζητήματα. Ωστόσο υπάρχουν γονείς πού λόγω φόρτου έργασίας άδυνατούν νά πάνε στό σχολείο του παιδιού τους τίς μέρες καί τίς ώρες πού γίνονται οι συναντήσεις, όποτε σε αυτή τήν περίπτωση τό τηλεφωνο βοηθάει πολύ.

Άπό αυτούς τούς τρόπους επικοινωνίας γονέων εκπαιδευτικών **οι όμαδικές συναντήσεις** θεωρούνται άπό τούς πιό αξιόλογους τρόπους άνάπτυξης καί διατήρησης τής επικοινωνίας μεταξύ γονέων καί παιδαγωγών.

Η επίδραση τής γονεικής έμπλοκής

Η ενεργός συμμετοχή τών γονέων έχει σημαντικά όφέλη γιά όλους τούς μαθητές ανεξάρτητα άπό τήν ήλικία, τό κοινωνικοοικονομικό επίπεδο καί τό πολιτισμικό πλαίσιο.

Τέλος όσον άφορά τούς εκπαιδευτικούς. Αυτοί έχουν τή δυνατότητα νά κατανοήσουν κα-

Άγιασμός του Νηπιαγωγείου Ποταμού στό σχολικό κτίριο τής Αγίας Πελαγίας

Με έπισημότητα τελέσθηκε ο Άγιασμός για τήν έναρξη λειτουργίας του Νηπιαγωγείου Ποταμού στό νέο του κτίριο, στίς 14 Φεβρουαρίου 2017, στό πρώην Δημοτικό Σχολείο τής Αγίας Πελαγίας, πού κτίσθηκε τό 2000 από τόν Όργανισμό Σχολικών Κτιρίων καί τά τελευταία χρόνια παρέμενε κλειστό.

Τόν Άγιασμό τέλεσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεΐμ ο οποίος εξέφρασε τήν χαρά του για τήν αξιοποίηση του σχολικού αυτού κτιρίου καί εύχήθηκε τά καλύτερα στή σχολική κοινότητα. Παρέστησαν ο Δήμαρχος κ. Χαρχαλάκης, ο Άντιδήμαρχος κ. Κομηνός, Δημοτικοί Σύμβουλοι, Τοπικοί Πρόεδροι καί Εκπρόσωποι Τοπικών Κοινοτήτων, γονείς τών μαθητών καί κάτοικοι τής περιοχής. Όπως εΐναι γνωστό, τό Νηπιαγωγείο Ποταμού στεγάστηκε για περισσότερα από 10 χρόνια σέ προκατασκευασμένες αίθουσες στόν Ποταμό, σέ μιά εγκατάσταση πού ελάχιστες εκπαιδευτικές προϋποθέσεις μπορούσε νά καλύψει.

Σέ συνεργασία μέ τή σχολική κοινότητα ή Δημοτική Άρχή έλαβε τήν απόφαση μετεγκατάστασης καί αξιοποίησης του σύγχρονου Σχολείου τής Αγίας Πελαγίας, χωρίς νά λάβει υπόψη της τοπικιστικές ή γεωγραφικές ένστάσεις, πού δέν μπορούν νά συνδέονται μέ τόσο σοβαρά καί λεπτά εκπαιδευτικά ζητήματα, πού άπτονται τής ασφάλειας καί τής παιδείας τών μελλοντικών γενεών.

Άξιζει νά σημειωθεί ότι οι γονείς προέβησαν σέ

σειρά δαπανών για τήν επιδιόρθωση όρισμένων προβλημάτων του κτιρίου, προκειμένου οι μαθητές καί οι δάσκαλοι νά απολαμβάνουν πλέον ενός σύγχρονου καί ασφαλούς εκπαιδευτικού περιβάλλοντος πού έχει πολλές δυνατότητες περαιτέρω αναβάθμισης καί ανάπτυξης.

Τό λόγο έλαβε ή Διευθύντρια του Νηπιαγωγείου κ. Άννίτα Χατζή, καθώς καί εκπρόσωπος του Συλλόγου Γονέων, πού τόνισαν ότι τό νέο Σχολείο μπορεί επάξια νά συγκριθεί μέ τά σύγχρονα Νηπιαγωγεία τής Άττικής, ένν έξηραν τήν συνεργασία όλων τών φορέων μέ τό Δήμο, προκειμένου νά ολοκληρωθεί ή μεταστέγαση. Στή συνέχεια ο κ. Δήμαρχος αναφέρθηκε στήν αναγκαιότητα τής μεταστέγασης του Νηπιαγωγείου καί στίς σχετικές ένέργειες του Δήμου, προκειμένου νά εξασφαλισθούν οι καλύτερες συνθήκες λειτουργίας του Νηπιαγωγείου του βορείου τμήματος τής νήσου μας.

λύτερα τίς ανάγκες τών μαθητών τους, νά υποστηριχθούν κατάλληλα στό έργο τους από τούς γονείς καί νά εΐναι πιό άποτελεσματικοί μέσα από τήν ένίσχυση τών διδακτικών πρακτικών πού ακολουθούν.

Στό τέλος τής όμιλίας της ή αγαπητή μας νηπιαγωγός Άγγελική Λεονταράκη κάλεσε στό βήμα δύο εκπαιδευτικούς. Τήν δασκάλα κα Άνθή Μαυρομάτη, σάν εκπρόσωπο τών Εκπαιδευτικών τής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης καί τήν φιλόλογο κα Μαριλένα Καλλιγέρου, σάν εκπρόσωπο τής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου νά μάς

πούνε τί συμβαΐνει στό σχολεία τους. Μέ τήν ευκαιρία αυτή έγινε μιά εποικοδομητική καί πολύ ένδιαφέρουσα συζήτηση μεταξύ τών τριών εκπαιδευτικών καί τών παρευρισκομένων.

Ευχαριστούμε καί τίς τρεις εκπαιδευτικούς καί ιδιαίτερα τήν όμιλήτριά μας κα Άγγελική Λεονταράκη για τήν σφαιρική καί ολοκληρωμένη ανάλυση του θέματός της, τής συνεργασίας εκπαιδευτικού καί οικογένειας καί πώς αυτή ή συνεργασία αναδεικνύεται σέ βασικό παράγοντα προκειμένου νά επιτευχθεί μιά ποιοτική εκπαίδευση καί άποτελεί πάνω άπ όλα σχέση πολύτιμη για τά παιδιά μας.

Τά Κύθηρα τίμησαν τόν "Άγιο Χαράλαμπο

Με τήν προσήκουσα μεγαλοπρέπεια γιορτάστηκε ἡ Ἱερά Μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους στήν Ἱερά Μητρόπολι Κυθήρων.

Κατά τήν ἡμέρα αὐτή ἐορτάζουν πολλοί Ναοί τῆς Μητροπόλεως, ἐνοριακοί ἀλλά καί παρεκκλήσια. Τήν παραμονή τὸ ἀπόγευμα ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στούς Ἑσπερινούς τῶν Ἐνοριῶν Φρατσίων καί Μυλοποτάμου (διαδοχικά).

Τήν κυριώνημη ἡμέρα ἐτέλεσε τήν Ἀναίμακτη Θυσία στόν περικαλλέστατο Ἱερό Ναό Ἁγίου Χαραλάμπους τῆς κωμοπόλεως Καραβά, μέ τήν παρουσία τοῦ Δημάρχου καί τῶν Ἀρχῶν τῆς νήσου.

Μετά τή Θεία Λειτουργία τελέσθηκαν μέ λαμπρότητα τά ἐγκαίνια τοῦ ἀνακαινισμένου Κοινοτικοῦ Καταστήματος-Δηλαβρείου Ἱατρείου τῆς Τοπικῆς Κοινότητος Καραβά, τὸ ὁποῖο ἴδρυσε ὁ μέγας εὐεργέτης Εὐστάθιος Δηλαβέρης τὸ 1924 καί ἀνακαινίσθηκε μέ δαπάνες τοῦ Δήμου.

Κατά τόν Ἀγιασμό τῶν ἐγκαίνιων ὁ Σεβασμιώτατος συνεχάρη τῇ Δημοτικῇ Ἀρχῇ γιά τά ἔργα εὐπρεπισμοῦ στό νησί, ἐνῶ ὁ Δήμαρχος κ. Χαρχαλάκης τόνισε ὅτι τὸ συγκεκριμένο κτίριο εἶναι ἐμβληματικό, λόγω τῆς ἱστορίας του καί ὅτι εἶναι χρέος τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς νά διατηρεῖ σέ καλή κατάσταση τά δημοτικά ἀκίνητα.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Τσαῆκος ξεανάγησε τούς παρευρισκομένους κάνοντας ιδιαίτερη ἀναφορά στούς εὐεργέτες τῆς Κοινότητος, τὰ κάδρα τῶν ὁποίων κοσμοῦν τὸ κτίριο.

Ἰδιαίτερη θέση μέσα στό κτίριο ἔχει τὸ Δί-

πλωμα πού ἀπένειμε ὁ Βασιλεὺς Παῦλος «μετά τοῦ Βασιλικοῦ Εὐσήμου» στήν Κοινότητα Καραβά, καθώς καί ἡ προσωπογραφία τοῦ μεγάλου εὐεργέτη τῶν Κυθήρων καί τοῦ Δήμου Πειραιᾶ μέ καταγωγή ἀπό τόν Καραβά Κυθήρων Εὐστάθιο Δηλαβέρη, αὐθεντικό ἔργο (λάδι σέ μουσαμά) τοῦ μεγάλου ζωγράφου Γεωργίου Ροιλίου.

Μία θέση μέσα στό ἀνακαινισμένο κτίριο ἔχει ἀποδοθεῖ στόν κατεχόμενο Δήμο Καραβά τῆς Κύπρου, μέ τόν ὁποῖο ὁ Δήμος Κυθήρων εἶναι ἀδελφοποιημένος καί διατηρεῖ πολυετείς ἀδελφικούς δεσμούς.

Ἀκολούθησε ἡ κοπή τῆς βασιλόπιττας τῆς Τοπικῆς Κοινότητος Καραβά στό ἐστιατόριο «Λεμονόκηπος».

Ὁ Ἱατρός κ. Κοσμᾶς Μεγαλοκονόμος στό βιβλίο του «ΠΟΤΑΜΟΣ ἱστορία καί εἰκόνες» γράφει γιά τόν Εὐστάθιο Δηλαβέρη:

«Ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ Δηλαβέρη ἦταν ὁ πένεμορφος Καραβάς. Τὸ χωριὸ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν πού ἡ ἀψίδα στήν εἴσοδό του σέ αὐτούς εἶναι ἀφιερωμένη.

Τὸ 1924 ἴδρυσε Ἱατρεῖο, τὸ ἐξόπλισε καί τὸ συντήρησε γιά νά ἐρχεται γιατρός νά ἐξετάζει τούς συγχωριανούς του.

Σήμερα στήν μικρὴ πλατεῖα τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπους τοῦ Καραβά στέκει ἀκόμα τὸ κτήριο.

Σῶζεται καί ἡ σφραγίδα τοῦ ἱατρείου μέ τὸ πρόσωπο τοῦ ἱδρυτῆ του χαραγμένο.

Στήν Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπους ὁ Δηλαβέρης ἄφησε γενναῖο ποσό γιά νά μνημονεύεται τίς Κυριακὲς τ' ὄνομά του...».

Ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ Θεολόγου-Πρωτοψάλτου Παύλου Καλλίκα

Μέσα σέ κλίμα πνευματικῆς ἀγαλλίασεως καί οὐράνιας εὐφροσύνης ἐτελέσθη τό Σάββατο 11 Φεβρουαρίου 2017 ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ εὐσεβεστάτου Θεολόγου καί Πρωτοψάλτου κ. Παύλου Καλλίκα στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Χαραλάμπους Καραβά ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων κ. Σεραφεῖμ καί μέ τή συμμετοχή μεγάλου μέρους τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς νήσου, τοῦ Δημάρχου, τῶν Ἀρχῶν καί πλήθους πιστῶν.

Ὁ νέος Διάκονος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἔχει καταγωγή ἀπό τόν Καραβά τῶν Κυθήρων, εἶναι πολύτεκνος καί θά διακονήσει μέ θέρμη τό Ἱερό Θυσιαστήριο. Διαμένει μόνιμα στά Κύθηρα ἀπό τό 2015 καί κατά τά τελευταία 2 ἔτη δηκόνησε ὡς Πρωτοψάλτης στήν Ἑνορία Παναγίας Ἰλαριωτίσσης Ποταμοῦ, ἐπικουρώντας τόν εὐλαβῆ Ἱερέα τῆς κωμοπόλεως π. Πέτρο Μαριάτο, Ἰατρό.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπήλυθε λόγους νοουθεσίας στό νέο Κληρικό, δίνοντας ἔμφαση στίς παραινετικές ἐπιστολές τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τόν Τιμόθεο καί τόν Τίτο, χαρακτηρίζοντας τήν ἡμέρα αὐτή ὡς μία ἀπό τίς συγκινητικότερες τῆς ἔως τώρα Ἀρχιερατικῆς του διακονίας, ἀφοῦ πρὸ 10 ἐτῶν ὁ Σεβασμιώτατος εἶχε τελέσει τό Μυστήριό τοῦ Γάμου τοῦ χειροτονηθέντος Κληρικοῦ, στήν πόλη τῶν Πατρῶν, εὐχόμενος τότε ἐνδομῶχος νά τόν ἀναδείξει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ σέ Ἱερέα τοῦ Ὑψίστου.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων, ἡ μικρότερα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά τόσο ἱστορική πού μαρτυρεῖται ἀπό τοὺς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες, ἔτυχε ἰδιαιτέρας εὐλογίας κατά καιρούς τόσο γιά τήν εὐσέβεια τῶν Ποιμεναρχῶν τῆς (Μάξιμος Μαργούνιος, Προκόπιος Καλλονᾶς, Εὐθύμιος Καββαθᾶς, Δωρόθεος Κοτταράς-μετέπειτ' Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν-, Μελέτιος Γαλανόπουλος κ.λπ.) ἀλλά καί γιά τήν θεοσέβεια τῶν Ἱερέων τῆς, πού μπορεῖ, νά εἶναι ὀλίγοι, εἶναι ὅμως "ἐκλεκτοί" κατά τήν Εὐαγγελική ρῆση καί ποιμαίνουν τόν πιστό Κυθηραϊκό λαό μέ εὐπρέπεια καί βαθεῖα πίστη, ὀδηγώντας τόν εἰς νομάς σωτηρίου σέ καιρούς δυσχεμερους. Ἄς εἶναι στερεωμένους

ὁ νέος Διάκονος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων.

Παραθέτομε στή συνέχεια τήν προσφώνησι τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ πρὸς τόν χειροτονούμενο καί τήν ἀντιφώνησι τοῦ π. Παύλου.

Ἀγαπητέ μου Ὑποδιάκονε Παῦλε,

Γνωρίζεις ἐπαρκῶς μέ ποῖα αἰσθήματα χαρᾶς καί ψυχικῆς ἀγαλλίασεως σέ ὑποδέχομαι αὐτή τή στιγμή πρὸ τῶν ἱερῶν ἀναβαθμῶν τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου, κατά τήν ὁποία, ἀφοῦ προηγουμένως ἔλαβες τήν χάριν τοῦ Ὑποδιακόνου, πού ἀνήκει στόν κατώτερο Ἱερό Κλήρο, εἶσαι ἐτοιμος νά εἰσέλθης εἰς τά Ἅγια τῶν Ἁγίων, εἰς τό Ἱερόν Βῆμα, διά νά προχειρισθῆς ἐνώπιον τῆς Ἁγίας καί φρικτῆς Τραπέζης εἰς Διάκονον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καί νά λάβης τόν πρῶτο βαθμό τῆς Ἱερωσύνης.

Ὁμολογῶ ὅτι τό ἱερό αὐτό καί πολύ χαρμόσυνο γεγονός ἀποτελεῖ μία ἀπό τίς μεγαλύτερες χαρές τῆς Ἀρχιερατικῆς μου ζωῆς.

Ὅταν πρὸ 10ετίας περίπου εὐλογοῦσα στήν εὐλογημένη καί Ἁγιοβάδιση πόλι τοῦ Πρωτοκλήτου, τήν Πάτρα, τά στέφανα τῆς εἰς γάμον κοινωνίας σου μετὰ τῆς εὐσεβοῦς συζύγου σου Ἑλένης, **εὐχήθηκα ἐνδόμυχα καί ἀνέμενα ἔκτοτε τήν εὐλογημένη αὐτή ἡμέρα καί ὥρα.** Ἐπέστη ὁ καιρός, ἀγαπητέ μου Ὑποδιάκονε Παῦλε, ὥστε σέ ὠριμη ἡλικία καί ἔπειτα ἀπό κοινή ὠριμη καί ὁμόφρονα

Συνέχεια στή σελ. 30.

ἀπόφασι μετὰ τῆς ἐκλεκτῆς ὀμοζύγου σου, μετὰ καί ἀπό τὴν σύμφωνη γνώμη καί συγκατάθεσι τοῦ σεβαστοῦ σου Πνευματικῆ π. Λουκά, ἄλλοτε συμμοναστοῦ μου εἰς τὴν Ἱεράν Μοῆν Πατερικῆς Διακονίας Ὑδρας καί νῦν Ἠγουμένου καί Ἱεροκήρυκος Τροϊζηνίας, νά εἰσοδεύσης εἰς τό Ἱερό Θυσιαστήριο ὡς θεῖος Λειτουργός.

Ἀσφαλῶς αὐτὴ τὴν ὥρα συναλλάσσεται καί συνευφραίνεται ἡ εἰς τό ὑπερουράνιον καί νοερόν Θυσιαστήριον παρεδρεύουσα ἀγία ψυχὴ τοῦ ἐν ἀγίοις ἀναπαυομένου ἀληθινοῦ Γέροντός μας

Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης κυροῦ Ἱεροθέου, τοῦ πανορθόδοξου ἀκτινοβολίας ἀγίου τούτου Ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος ἰδιαίτερα σέ ἀγαποῦσε καί σέ ἐνέπνεε ἀπὸ τὰ παιδικὰ καί νεανικά σου χρόνια μετὰ τὴν ἀγία ἀσκητικὴ του βιοτῆ καί πολιτεία. Σοῦ προσέφερα ἓνα ἀπὸ τὰ τιμημένα ράσα του γιὰ νά εἶναι γιὰ σένα ὁ,τι ἡ μηλωτὴ τοῦ Προφήτη Ἥλια γιὰ τὸν Προφήτη Ἐλισαῖο, ὑπὸ πνευματικῆν ἐννοιαν. Ἡ ἀσκητικὴ του μορφὴ, τό Ὁρθόδοξο φρόνημα καί οἱ ἅγιες εὐχές του νά σέ συνοδεύουν σέ ὅλη σου τὴν ἱερατικὴ ζωὴ.

Ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐγγνώρισες τὸν Χριστό καί ἐδιδάχθης τὰ τῆς πνευματικῆς πορείας καί ζωῆς ἀπὸ τοὺς εὐλαβεῖς γονεῖς σου καί τοὺς κατὰ καιροὺς πνευματικοὺς ὀδηγούς καί διδασκάλους σου. Ὁλοκλήρωσες τίς σπουδές καί τὴν ἐν γένει κατάρτισί σου στὴν Ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ καί στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν καί ἤδη μετὰ ὅλα τὰ προαναφερθέντα εἶσαι ἕτοιμος καί εὐχρηστος εἰς διακονίαν.

Καί ἡ θεολογικὴ καί ἡ μουσικολογικὴ κατάρτισίς σου θὰ συμβάλουν τὰ μέγιστα εἰς τὴν εὐόδωσιν τῆς θεοφιλοῦς διακονίας σου.

Ἰδιαίτερα θέλω αὐτὴ τὴν ὥρα νά ἐξάρω τὴν προσήλωσί σου εἰς τὴν Ὁρθόδοξη Πίστι καί Παράδοσι, εἰς τὴν **«ἀπαξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἀγίοις πίστιν»**, καί τὴν ἀφοσίωσί σου εἰς τὴν Μίαν καί Μοῆν Ἀγίαν Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ καταξιωμένος Ἐπίσκοπος καί Γέροντάς μας, ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Ὑδρας κυρός Ἱεροθέος, ἤρχετο κατὰ τὴν Ἀγία Προσκομιδὴ σέ κάθε Θεία Λειτουργία: **«ὑπὲρ τῆς Ἀγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς Οἰκουμένης. Τῆς λύσεως τῶν σχισμάτων καί τῶν αἱρέσεων καί τῆς ἀναδείξεως ἀσπίλου καί ἀμώμου τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς ἐκλεκτῆς Σου Νύμφης. Μνήσθητι Κύριε τῆς ἐν Ἀφρικῇ καί ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἱεραποστολικῆς προσπάθειάς τῆς Ὁρθόδοξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἐπεκτάσεως καί ὀλοκληρίας αὐτῆς. Τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Εὐαγγελίου Σου εἰς πᾶσαν τὴν γῆν καί τῆς πληρώσεως τῆς ἐπαγγελίας τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως καί τῆς μιᾶς ποιμνίας καί ἐνός Ποιμένος».**

Καλοῦμεθα, λοιπόν, νά ἀντιμετωπίζωμε μὲν μετὰ βδελυγμίας καί ἀποστροφῆς τὴν ὅποια αἵρεσι, πλάνη καί κακοδοξία, ἀλλὰ συμπαθῶς νά οἰκτίρωμε καί νά προσευχήμαστε ὑπὲρ ἀνανήψεως τῶν πεπλανημένων συνανθρώπων μας.

Ὅντες σταθεροὶ καί ἀσάλευτοι εἰς τὴν πίστιν εἰς τὴν Μίαν καί Μοῆν Ἀγίαν Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν γνωρίζωμε τὴν ὑπαρξὶ ἕτεροδόξων ὀμολογιῶν καί κοινοτήτων καί ὄχι ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, πλην τῆς Μιᾶς καί Μόνης Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὅπως θέλουν νά τίς ἀποκαλοῦν οἱ ὀπαδοὶ τῆς κακοδόξου «βαπτισματικῆς, καλυμμένης,θεολογίας» καί τῆς αἰρετικῆς, ὡσαύτως, «εὐχαριστιακῆς ἐκκλησιολογίας».

Ὡς Ἱερωμένος, ἀγαπητέ μου Ὑποδιάκονε

Παύλε, νά εἶσαι πρωτίστως καί κυρίως μιμητής τοῦ μεγάλου Ἀρχιεπίσκοπου, τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί τοῦ φερωνύμου σου Προστάτου, τοῦ μεγάλου τῶν ἐθνῶν Ἀποστόλου Παύλου, καί τῶν λοιπῶν Ἀγίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Ὁ ἅγιος Ἱερομάρτυς Χαράλαμπος, ὁ Προστάτης τῆς Ἐνορίας αὐτῆς, πού πανηγυρικά ἐωρτάσαμε χθές τήν ἀγία μνήμη του, ὁ «*στῦλος ἀκλόνητος τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ καί λύχνος ἀείφωτος τῆς οἰκουμένης*», ὁ ὁποῖος «*ἔλαμψεν ἐν τῷ κόσμῳ διὰ τοῦ Μαρτυρίου καί ἔλυσε τῶν ἐιδῶλων τήν σκοτῶμαιναν*», κατά τό Ἱερό Ἀπολυτικίό του, ἄς εἶναι τύπος καί ὑπογραμμός σου στήν ἱερατική σου διακονία.

Καί ὁ σήμερον τιμώμενος ἅγιος Ἱερομάρτυς Βλάσιος, Ἐπίσκοπος Σεβαστείας, ὁ ὁποῖος εἶχε τό Ἐπισκοπεῖο του σέ ἓνα ἀπό τά σπήλαια τοῦ βουνοῦ καί μέ τίς εὐλογίες του ἐξημέρωνε τά ἄγρια ζῶα, ἦταν δέ ποιμὴν ἄριστος τῶν λογικῶν προβάτων καί ἀλείπτῃς μαρτύρων (ἑπτὰ γυναῖκες τόν ἀκολούθησαν, ἐνῶ ὠδηγεῖτο εἰς τήν φυλακὴν, καί ἀπεκεφαλίσθησαν διὰ τήν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ), ἄς σέ ἐμπνέῃ στή νέα σου ζωὴ καί διακονία.

Ὅσο θά παραμείνης εἰς τόν πρῶτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύνης, ἐνδεδυμένος τήν τῆς Διακονίας χάριν, νά ἔχῃς ὡς φωτεινὸ σου πρότυπο τήν ἀγία μορφὴ τοῦ ἁγίου Πρωτομάρτυρος καί Ἀρχidiaκόνου Στεφάνου, ὁ ὁποῖος ἦτο «**πλήρης πίστεως καί Πνεύματος Ἁγίου**», «**πλήρης πίστεως δὲ καί δυνάμεως ἐποίει τέρατα καί σημεῖα ἐν τῷ λαῷ**». Καί ὅταν ἀπελογεῖτο ἐνώπιον τοῦ Ἰουδαϊκοῦ συνεδρίου «**ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου**».

.....
.....

Ἀγαπητέ μου Ὑποδιάκονε Παύλε,

Ἔχεις καλὲς πνευματικὲς καταβολές στή ζωὴ σου καί γαλουχήθηκες ἐπαρκῶς ἀπὸ τὰ νηπιακά σου χρόνια μέ «**τὸ λογικὸν καὶ ἄδολον γάλα**» τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστεως καί μέ τὰ ζεῖδωρα νάματα τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς γονεῖς σου· ἀξιώθηκες δὲ καί νά δημιουργήσεις, μέ τὴ Χάρι τοῦ Κυρίου μας καί τήν ἀγαθὴ συμβίωσιν καὶ συναντίληψιν τῆς συζύγου σου Ἐλένης, μιά ὑποδειγματικὴ καί εὐλογημένη οἰκογένεια, γι'

αὐτὸ καί ὡς ἐκ περισσοῦ, μέ πατρικὴ ἀγάπη, σοῦ ἀπηύθυνα τοὺς παραιναιτικούς αὐτοὺς λόγους.

Ἀπὸ σήμερον εἰσέρχεται καί σέ ὑποδέχεται μιά εὐρύτερη πνευματικὴ οἰκογένεια, ὁ Ἱερός Κλῆρος τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ὁ Ἐπίσκοπος καί τό Τίμιο Πρεσβυτέριο τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων.

Νέο αἷμα δέχεται τό Ἱερό Σῶμα τῶν Ἱερέων τῶν νήσων μας καί τὰ εἰσοδία σου αὐτά εἰς τόν Ἱερόν μας Κλῆρον τὰ χαιρετίζουμε ὅλοι μέ ἀπέραντη χαρὰ καί εὐφροσύνη.

Στό διάστημα τῆς μόνιμης ἐγκαταστάσεως τῆς οἰκογένειάς σου ἐδῶ στήν Κυθηραϊκὴ μας γῆ, πού ἔχεις τίς ρίζες σου καί εἶναι ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς σου, διηκόνησες μέ ἔνθεο ζῆλο καί τήν διακρινουσά σε εὐσέβεια τό ἱερό Ἀναλόγιό τῆς Παναγίας Ἰλαριώτισσας τοῦ Ποταμοῦ ὡς Πρωτοψάλτης, ἀλλά καί περιστασιακά στόν Ἱερό αὐτό Ναό τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπος τῆς κωμοπόλεως αὐτῆς.

Προσέφερες καί προσφέρεις τήν πολύτιμη διακονία σου ὡς Κατηχητοῦ τῶν δύο αὐτῶν Ἐνοριῶν, καθὼς εἶσαι «*τὸ δεξι χέρι*» τῶν σεβασμιῶν Ἐφημεριῶν των, τοῦ π. Πέτρου τοῦ Ἱατροῦ μας καί τοῦ π. Παναγιώτη. Ἐπίσης, διακονεῖς καί σέ ὁμάδες παιδιῶν καί νέων, πού ἐπιθυμοῦν νά σπουδάσουν τήν πατρώα βυζαντινὴ-ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ. Σημαντικὴ ἦταν καί εἶναι ἡ παρουσία καί συμβολὴ σου στίς γιορτές τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων.

Τό θεῖο αὐτὸ χάρισμα τῆς προσεγγίσεως τῆς μαθητιώσεως νεολαίας μας νά τό καλλιεργήσῃς ἐτι περισσότερο, διότι τὰ παιδιά μας πιὸ πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά ἔχουν ἀνάγκη στηρίξεως, συμπαραστάσεως καὶ πνευματικῆς χειραγωγίσεως. «Τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν τὸ ἄγειν τὸν ἄνθρωπον**» (καί μάλιστα τὸν νεὸν ἄνθρωπον), κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο. Ὁ δὲ ἄριστος παιδαγωγὸς τῶν νέων Μ. Βασίλειος ἐδῆετο μέ τήν λειτουργικὴ του εὐχή τῆς Ἁγίας Ἀναφορᾶς πρὸς τὸν Πανάγαθο Κύριο καί Θεό μας, λέγων· «**Κύριε, τὴν νεότητα παιδαγωγῆσον**».**

Καί τώρα, ἀδελφέ μου Ὑποδιάκονε Παύλε, ἤλθε ἡ εὐλογημένη στιγμή νά σοῦ ἀπευθύνω τὸν περιπόθητο λόγο τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ· «**εὐδοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ... εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου**», εἰσελθε εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ καταπέτασματος, εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Ἀντιφώνησις τοῦ Ἱερολογιωτάτου Διακόνου π. Παύλου Καλλίκα

Σεβασμιώτατε, Τίμιο Πρεσβυτέριο, σεβαστοί μου γονεῖς, ἀγαπητοί μου συγγενεῖς, ἐκλεκτοί μου φίλοι Κυθηριοί.

Μέχρι καί πρὶν λίγο διάστημα σέ ὄσους μοῦ ἀπηύθυναν τὴν ἐρώτηση περὶ τοῦ ἂν θά προχωρήσω στὴν ἱερωσύνη ἢ ἀπάντησή μου ἦταν ἀρνητική. Καί ὅμως, νά πού τώρα στέκομαι ἐνώπιόν σας, Σεβασμιώτατε, καί ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τῶν ἀγαπητῶν μου προσώπων, φορώντας τὴν διακονική στολή.

Τί συμβαίνει;

Ἐνῶ προσπάθησα, ἀπάντησή λογική στό παραπάνω ἐρώτημα δέν βρήκα. Ἡ ἀπορία αὐτή δύο πράγματα φανερώνει, σκέφτηκα. Ἡ ὅτι ἐσάλειψε ὁ νοῦς μου, ἢ ὅτι ἐπέδρασε καταλυτικά, καί μᾶλλον θεραπευτικά στὴν ἀναξιοτήτα μου, κάτι ἔξω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα.

Ὁ νοῦς μου, στὴν προσπάθεια νά ἀποκλείσει τὴν πρώτη περίπτωση, ἔτρεξε στό χρονοντούλαπο τῆς μνήμης, μήπως καί ἀνασύρει σχετικά ἐρεθίσματα, πού νά δικαιολογοῦν ἓνα μόνο μέρος τῆς αἰφνίδιας αὐτῆς ἀλλαγῆς.

Καί κατάφερε νά βγάλει στὴν ἐπιφάνεια κάτι εἰκόνες καλὰ φυλαγμένες, ὁμορφα καμωμένες καί μέ ἔντονα χρώματα ζωγραφισμένες.

Ὁ πατέρας μου ὄρθιος στό χῶλό τοῦ πατρικοῦ μου σπιτιοῦ, στέκεται κάθε βράδυ ἀνελλιπῶς, γιά ὥρα μπροστά στό εἰκονοστάσι ἀκίνητος καί ἀμίλητος. Τί λέει; Τί ζητά; Δέν ξέρω. Ὁ πατέρας μου ἐπίσης θά εἶναι αὐτός, πού θά παροτρύνει καί θά ὀδηγήσει ἐμένα καί τόν μεγάλο ἀδελφό μου στὴν ἱερὴ τέχνη τῆς Ψαλτικῆς καί τῆς Ἀγιογραφίας.

Κοντὰ σέ αὐτὴ τὴν εἰκόνα μιά δευτέρη ξεπηδᾷ.

Εἰσαγωγή στὴν Ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν καί ἡ μητέρα μου λάμπει ἀπὸ χαρά. **Ἡ χαρὰ αὐτὴ ἐκδηλώνεται κυρίως μέ τὴν ἀγκαλιά της καί τίς ἐγκάρδιες εὐχές γραμμένες καλλιτεχνικά σέ ἓνα μικρὸ μπιλιετάκι γιά καλὴ φώτιση καί πρόοδο στὸν δρόμο τοῦ Χριστοῦ.** Εἰσαγωγή στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν καί ἀργότερα πτυχίο. Ἡ ἴδια πάλι χαρὰ ζωγραφισμένη στό πρόσωπό της ἀμείωτη, καί πάλι γραπτὰ δοσμένες οἱ εὐχές γιά

πνευματικὴ πρόοδο καί σέ ἀνώτερα.

Ἡ μιά εἰκόνα διαδέχεται τὴν ἄλλη στά ἐφηβικά μου χρόνια.

Στὶς χριστιανικὲς ὁμάδες τῆς Ἀδελφότητος «Ὁ Σωτῆρ» θά ἀποκτήσω ὁμορφες πνευματικὲς φίλιες. **Γίνομαι ὁμαδοπούλο καί ἀργότερα ὁμαδάρχης. Ζῶ ἀξέχαστες καί ἀνεπανάληπτες στιγμὲς στὶς χριστιανικὲς μας κατασκηνώσεις, καί ἀκολουθεῖ πλούσια ἱεραποστολικὴ δράση.** Τὰ πα-

ραπάνω, μαζί μέ τὴν ἐμπνευσμένη πνευματικὴ καθοδήγησι ἐμπειρῶν πνευματικῶν πατέρων τῆς Ἀδελφότητος, τοῦ ἀειμνήστου πατρός Θεοδώρου Μπεράτη καί τοῦ πατρός Κων/νου Κλαμπῶνη, στάθηκαν ἄριστα μαθήματα καί ἀπαραίτητα βοηθήματα, ἱκανά νά χορτάσουν τίς ἀναζητήσεις τῆς νεανικῆς μου ψυχῆς.

Ὁ νοῦς, ἐρευνώντας τό παρελθόν, θά φέρει τώρα εἰκόνες μέ ἐντονότατη τὴν παρουσία τῆς Παναγίας μας.

Αὐτὴ θά μέ ὀδηγήσει στό Μοναστήρι της. Στὴν Ἱερά Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς στὸν Πόρο θά μείνω καί θά διακονήσω ὡς ψάλτης τὴν Χάρη της γιά 2 χρόνια. Ἐδῶσα ἐλάχιστα ἐκεῖ καί ἔφυγα πάμπλουτος.

Εἶναι ἓνα φθινοπωρινὸ ἀπόγευμα καί στό Καθολικό τῆς Μονῆς γίνεται τὸ Ἀπόδειπνο καί ἐγὼ κατάκοπος ἀπὸ τὴν κούραση τῆς ἡμέρας στέκομαι σ' ἓνα στασίδι. **Μπροστά μου εἶναι τὸ μικρὸ εἰκόνασμα τῆς Παναγίας. Ἀκολουθοῦν, ἐντελῶς ἀπροσδόκητα, κάποια λεπτὰ πρωτόγνωρης, ἀνείπωτης καί ἀνέκφραστης χαρᾶς.** Θυμᾶμαι τόν

ἐαυτό μου νά παρακαλᾶ, νά μή τελειώσει ποτέ αὐτό πού μοῦ συμβαίνει. Αὐτό δέν τό εἶχα ξαναζήσει, οὔτε τό ἔχω ζήσει ποτέ μέχρι σήμερα.

Ὁ π. Λουκάς Ζήσιμος, Ἡγούμενος τῆς Μονῆς καί πνευματικός μου πατέρας, κάποιες φορές στό τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας μοῦ ἔλεγε· «Παῦλε καταλαβαίνεις ὅτι εἶσαι στήν ἀγκαλιά τῆς Παναγίας;». «Ναί πάτερ» τοῦ ἔλεγα. Μά δέν καταλάβαινα.

Ἐκεῖ, ὡς δῶρο οὐρανόσταλο ἡ Παναγιά θά μοῦ δώσει τήν ἀγαπημένη μου Ἑλένη. Τήν Ἑλένη τοῦ Παύλου, **τήν σύζυγο μου, τήν ἄοκη βοήθῃ μου, τό στήριγμά μου στά 10 χρόνια τώρα σύμπλευσης καί κοινῆς μας πορείας,** βλαστός κι αὐτή θεοσεβοῦς καί πολυτέκνου οἰκογενείας τῶν λίαν ἀγαπητῶν καί σεβαστῶν γονέων μου Ἀνδρέου καί Εὐαγγελίας Φιλιππάτου, οἱ ὅποιοι τήν γαλούχησαν ἐν παιδείᾳ καί νοθεσίᾳ Κυρίου, προσφέροντάς της ὅλα τα ἐφόδια γιά τήν δημιουργία μιᾶς εὐλογημένης οἰκογένειας. Τήν Ἑλένη αὐτή, μοῦ τήν ἔδωσε ἡ Παναγιά, ἀφοῦ πρῶτα τήν στόλισε μέ δύο χαρίσματα: τήν ἀνεξικακία καί τήν συγχωρητικότητα. Σέ μιά ἀπό τίς τελευταῖες συζητήσεις περὶ τῆς ἱεροσωτηρίας μέ διέκοψε καί μοῦ εἶπε, θά ἔλεγα ἀποστομωτικά: «Παῦλε, θέλω πάρα πολύ νά προχωρήσεις στήν ἱεροσύνη».

Ἡ Παναγιά τῷ 2015 θά φροντίσει νά μᾶς στείλει στό νησί της, τήν Κύθηρα.

Στήν Παναγιά τήν Δέσποινα δύο πρόσωπα θά μᾶς καλωσορίσουν. Καί τά δύο γνώριμα. Ὁ ἓνας εἶναι αὐτός, πού 8 χρόνια πρὶν παραβρέθηκε στό μυστήριο τοῦ γάμου μας καί μᾶς εὐλόγησε τά στέφανα, μοιράζοντας μας συγχρόνως τίς Ἀρχιερατικές του εὐλογίες. Αὐτός εἶστε ἐσεῖς Σεβασμιώτατε. Καί ὁ ἄλλος, ὁ π. Παναγιώτης Διακόπουλος, ὁ σημερινός πνευματικός μου πατέρας, ὁ ὅποιος παρῶν καί αὐτός στόν γάμο μας θά μᾶς δώσει νά πιούμε κρασί ἀπό τό κοινό ποτήρι. **Στό Ναό τῆς Παναγίας, λοιπόν, μᾶς ὑποδεχτήκατε μέ ἀβρότητα καί μέ εἰλικρινῆ ἀγάπη. Στά δύο αὐτά πρόσωπα, ἀκόμη, θά ἀντικατοπτριστεῖ ἡ φιλοξενία καί ἡ ἀγάπη τῶν Κυθρίων συγγενῶν μας καί μή, πού μέχρι σήμερα ἐκδηλώνεται ποικιλοτρόπως καί πλούσια, πρὸς ἐμέ, τήν Ἑλένη καί τά 4 παιδιά μας.**

Αὐτά ἦταν ἐπιλεκτικά κάποια ἐρεθίσματα-εὐλογίες τοῦ Θεοῦ στή ζωῆ μου, μά ἀπόφαση δέν ἔπαιρνα.

Εἶχα τούς φόβους μου.

Πῶς νά προχωρήσω σέ κάτι τόσο σπουδαῖο ἱερό καί ἅγιο, ὅπως ἡ ἱεροσύνη; Γιατί δέν μπορούσα νά δῶ αὐτό πού οἱ ἄλλοι ἐβλεπαν, ἐνῶ ἐγώ πεισματικά ἀπέφευγα καί μέ τόν τρόπο μου ἀγνοοῦσα;

Ἄπό τήν ἄλλη πλευρά.

Πῶς νά ἀντισταθῶ στήν προτροπή καί τίς ἔμπονες καί ἐπίμονες προσευχές σας, Σεβασμιώτατε; Πῶς νά κωφεύσω στήν παρότρυνση τῶν πνευματικῶν μου πατέρων καί τῶν ἀγαπητῶν μου φίλων ἱερέων; Πῶς νά ἀντιδράσω στίς κρυφές ἐπιθυμίες καί τίς δυνατές προσευχές τῶν θεοσεβῶν γονιῶν μου καί ἀδελφῶν μου; Πῶς νά παραβλέψω τήν ξεκάθαρη καί συνειδητή ἀπόφαση τῆς ἀνεκτίμητης συζύγου μου;

Ἄδυσώπητα ἐρωτήματα καί διλήμματα, πού κατέληγαν σέ ἀδιέξοδα. Σέ αὐτό τό γόρδιο δεσμό τῶν σκέψεών μου, **ἔζησα ἔντονα τίς τελευταῖες αὐτές μέρες, τήν χαροποιό παρουσία τοῦ Θεοῦ. Τοῦ Θεοῦ πού γνωρίζει ἄριστα νά ἐπιφέρει καλές ἀλλοιώσεις στό δημιουργημά του.** Μέ ἓναν ἀριστοτεχνικό, ἀνεπανάληπτο, ἀθόρυβο καί ἀνεξίχνιαστο τρόπο, χωρίς νά παραβιάσει οὔτε στό ἐλάχιστο τήν ἐλευθερία πού ὁ ἴδιος δίνει στόν ἄνθρωπο, **αὐτός ὁ Θεός λέω, μπορεί νά ξεδιαλύνει σκοτάδια, νά ἀνοίγει διέξοδο στά ἀδιέξοδα, καί νά μετασχηματίζει στάσεις καί πορείες ζωῆς, μέ ἀπώτερο σκοπό, τήν σωτηρία τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου.** Τό πῶς δέν τολμῶ νά τό προσεγγίσω ἢ νά τό ἐρμηνεύσω.

Αὐτό πού τώρα ἐδῶ αισθάνομαι εἶναι αὐτό ἀκριβῶς πού ἔκανε τόν Ἡσαΐα νά ἀναφωνεῖ ἐμπλεως χαρᾶς.

«Ἀγαλιάσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἔνεδουσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καί χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ μέ ὡς νυμφίῳ περιέθηκε μοι μίτραν, καί ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ».

Καταλήγοντας, Ἅγιε Δέσποτα, θά σᾶς βεβαιώσω ὅτι, «ὄν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἐλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων» δηλαδή, καθώς τό διψασμένο ἐλάφι λαχταράει καί τρέχει στίς πηγές τῶν ὑδάτων, «οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου», ἔτσι λαχταρᾷ ἡ ψυχὴ μου, νά τρέξει νά διακονήσει κατὰ πρότον τόν Ναό καί τό Ἅγιο Θυσιαστήριο, τοῦ μόνου καί ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί τούς ἀνθρώπους, τούς ἐμπυχοῦς δηλαδή ναούς Του. Διότι σ' Αὐτόν ἀξίζει ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καί τό κράτος τώρα καί πάντοτε, καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ποιμαντική επίσκεψις στά 'Αντικύθηρα

Τό διήμερο 25 καί 26 Φεβρουαρίου 2017, Σάββατο καί Κυριακή τῆς Τυρινῆς, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καί 'Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ πραγματοποίησε προγραμματισμένη ποιμαντική επίσκεψη στό νησί τῶν 'Αντικυθήρων γιά ἐνίσχυσι καί συμπάραστασι στούς κατά τό χειμῶνα λιγοστούς ἀκρίτες μονίμους κατοίκους.

Τό Σάββατο ἐτέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στόν περικαλλή Ἱερό Ναό Ἁγίου Γεωργίου στά Κατσανεβιανά, ὅπου ἐκόμισε περίτεχνη ἀργυρή λειψανοθήκη περιέχουσα ἀποτμήματα Ἱερῶν Λειψάνων τῶν Ἁγίων Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Παντελεήμονος τοῦ Ἰαματικοῦ, Στεφάνου τοῦ Πρωτομάρτυρος καί Ἀρχιδιακόνου, Χαραλάμπους τοῦ Ἱερομάρτυρος καί Θαυματουργοῦ καί Σεραφείμ καί τήν ὁποία ἐδῶρθε στήν ἐνορία τῶν Ἀντικυθήρων πρὸς πνευματική ἐνίσχυσι τοῦ ποιμνίου του.

Τό ἐσπέρας τοῦ Σαββάτου ἔκαμε τόν Ἑσπερινό στόν Ἱερό Ναό Ἁγ. Χαραλάμπους Ποταμοῦ, ἐνῶ τήν Κυριακή τῆς Τυρινῆς ἐτέλεσε τήν Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καί τήν Θεία Λει-

τουργία στόν Ἱερό Ναό τοῦ Πολιούχου τῆς νήσου Ἁγ. Μύρωνος, ὅπου ἔψαλε καί Ἱερό Μνημόσυνο γιά ὄλους τοὺς Ἱερεῖς, πού κατά καιροὺς ἱεράτευσαν στό νησί, τίς Μοναχές πού τό πάλα ἐμόνασαν στόν Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγ. Μύρωνος καί τοὺς ἀπανταχοῦ Γῆς ἀναπαυομένους Ἀντικυθηρίους.

Κατά τήν ἀναρωτική ἀδεια τοῦ Ἱερέα τῆς νήσου π. Ἀντωνίου Λιγοψυχάκη γιά λόγους ὑγείας τά Ἀντικύθηρα ἐξυπηρετοῦνται ἀπό ἱερέα περιστασιακά, σύμφωνα μέ πρόγραμμα τῆς Ἱεράς Μητρο-

πόλεως, ἐνῶ μεταβαίνει πλέον συχνότερα στό νησί καί ὁ Σεβασμιώτατος πού ἐνισχύει πνευματικά τό λιγοστό ἐκεῖ ποιμνίον του μέ ὑψηλό αἶσθημα ποιμαντικῆς εὐθύνης. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε τά παλαιά μοναχικά κελιά τοῦ Ἁγ. Μύρωνος, ἐκφρά-

ζοντας τήν εὐχή νά βρεθεῖ μιά νέα μοναστική ἀδελφότητα νά ἐπανδρώσει τόν ἱερό αὐτό χώρο, δίνοντας ζωή καί πάλι στό νησί, τό ὁποῖο βιώνει μιά πρωτοφανή πληθυσμιακή συρρίκνωση κατά τοὺς μῆνες τοῦ χειμῶνα.

Κατά τό διήμερο αὐτό βρέθηκε στό νησί καί ὁ Δήμαρχος Κυθήρων-Ἀντικυθήρων κ. Εὐστράτιος Χαρχαλάκης (Ἀντικυθηρίος τήν καταγωγή) πού διηκόνησε στό Ἱερό Ἀναλόγιο μαζί μέ τόν Πρόεδρο τῆς Δημοτικῆς Κοινότητος κ. Ἀνδρέα Χαρχαλάκη. Κατά τό πρόγευμα πού προσεφέρθη στό Ἱγουμενεῖο τοῦ Ἁγίου Μύρωνος, μετά τήν Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία, συζητήθηκε μέ τοὺς κατοίκους τό σοβαρό πρόβλημα τῆς πληθυσμιακῆς ἐγκατάλειψης τοῦ νησιοῦ καί μέ πρωτοβουλία τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τοῦ κ. Δημάρχου ἀνακοινώθηκαν συγκεκριμένες ἐνέργειες καί σχεδιασμοί πού ἔχουν ἤδη ἀναληφθεῖ μέ τῆ σύμφωνη γνώμη τῶν κατοίκων καί πού θά ἐξεταστοῦν ἐπι περαιτέρω, μέ στόχο τήν ἀνάσχεση αὐτῆς τῆς φθίνουσας πληθυσμιακῆς πορείας.

Ὁ Σεβασμιώτατος, ἀφοῦ ἐπισκέφθηκε κατ' οἶκον ἠλικιωμένους κατοίκους τοῦ νησιοῦ καί ἀντήλλαξε εὐχές γιά Καλή καί Εὐλογημένη Τεσσαρακοστή, ἀνεχώρησε τό μεσημέρι τῆς Κυριακῆς γιά Κύθηρα μέ πλωτό μέσο τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος ἀπό τῆ Νεάπολη Λακωνίας.

Ἡ «Σχολή Γονέων» τόν Μάρτιο 2017

Τό Σάββατο 11 Μαρτίου 2017 στό Πνευματικό Κέντρο Ποταμοῦ καί τήν Κυριακή 12 Μαρτίου 2017 στό Λεοντσίνειο Πνευματικό Κέντρο Κεραμωτοῦ, περί ὥραν 6.30 μ.μ. ἐγίνε ἡ μηνιαία Σύναξις τῆς Σχολῆς Γονέων καί Κηδεμόνων μέ ὁμιλητή τόν Ἱερολογιώτατο Διάκονο π. Παῦλο Καλλίκα, μέ θέμα: **«Ἡ συζυγία καί τό φαινόμενο τῆς πεταλούδας».**

Ξεκινώντας τήν ὁμιλία του ὁ π. Παῦλος μᾶς ἐξηγήσε ποιό εἶναι αὐτό «τό φαινόμενο τῆς πεταλούδας». Εἶναι, μᾶς εἶπε μικρές, φαινομενικά ἀσήμαντες ἀλλαγές, πού μποροῦν νά προκαλέσουν τεράστιες ἀποκλίσεις στήν ἐξέλιξη τῶν πραγμάτων, δημιουργώντας μιᾶ τελείως διαφορετική πραγματικότητα. Μιά τέτοια εικόνα ἀποτελεῖ καί ἡ πεταλούδα πού χτυπάει τά φτερά της στόν Ἀμαζόνιο, καί θεωρητικά μπορεῖ νά προκαλέσει βροχή στήν Κίνα!

Στή συνέχεια ἔκανε ἀντιπαραβολή τῆς εικόνας αὐτῆς τῆς πεταλούδας μέ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τόν λόγο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου, σχετικά μέ τόν σεβασμό μέσα στήν συζυγία:

«Αὐτό συγκρατεῖ ὄλων τῆ ζωῆ, δηλαδή, ὁ σεβασμός μεταξύ ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Αὐτό ὅλο τόν κόσμο συγκρατεῖ. Ὅταν σείεται τό θεμέλιο, γκρεμίζεται ὁλόκληρο τό οἰκοδόμημα. Κι ὅταν διχογνωμοῦν τά ἀνδρόγυνα, ὅλη ἡ ζωῆ γίνεται ἄνω κάτω. Πρόσεχε: Ὁ κόσμος ἀποτελεῖται ἀπ' τῆς πόλεις. Οἱ πόλεις ἀπό τῆς οἰκογένειες. Οἱ οἰκογένειες ἀπό τοῦς ἄνδρες καί τῆς γυναῖκες. Ἄν λοιπόν ἀλληλομισοῦνται καί ἀλληλοπολεμοῦνται ἄνδρες καί γυναῖκες, τότε μπαίνουν μάχες καί φιλονικίες στά σπίτια. Ὅταν ταραζοῦνται τά σπίτια, τότε ἀναστατώνονται καί οἱ πόλεις. Ὅταν δέ ἀναστατώνονται οἱ πόλεις, παγκόσμια θά εἶναι κατ' ἀνάγκη ἡ ταραχή καί ὁ πόλεμος».

Ἡ ἀπάντηση λοιπόν στό βασικό καί θεμελιώδες ἐρώτημα γιά τό τί εἶναι αὐτό πού παίζει καταλυτικό ρόλο στήν σχέση τοῦ ἀνδρῶν, τό ὁποῖο μπορεῖ νά φέρει τήν πολυπόθητη εἰρήνη στό σπιτικό μας, στό χωριό μας, στήν πόλη μας, στή χώρα μας, στά ἔθνη καί στόν κόσμο βρίσκεται **στόν σεβασμό τοῦ ἑνός γιά τόν ἄλλον**. Καί ὁ σεβασμός αὐτός μεταφράζεται πρακτικά στή σχέση τοῦ ἀνδρῶν ὅταν:

1. Ἀποδέχεται ὁ ἕνας τόν ἄλλο ὅπως εἶναι καί μέ τίς ἀρνητικές του πλευρές. Δέν ἀπαιτεῖ ὁ ἕνας

ἀπό τόν ἄλλο τήν τελειότητα, διότι εἶναι ἄνθρωπος καί εἶναι φυσικό νά ἔχει ἐλαττώματα καί νά κάνει λάθη. Δέν βλέπει ὁ ἕνας μόνο τά λάθη τοῦ ἄλλου, ἀλλά βλέπει καί τά δικά του λάθη.

2. Ἀνέχεται τόν ἄλλο.

Ὅπως ἄλλωστε προτρέπει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν πρός Ἐφεσίους Ἐπιστολή του **«ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ»**, μή μεγαλοποιώντας οἱ σύζυγοι τίς πιθανές διαφορές τους. Νά μήν κάνουν, ὅπως λέμε, «τῆν τρίχα τριχιά». Ἀκόμη, νά μήν δυσανασχετοῦν γιά τίς διαφορές τους. Δέν μπορεῖ νά εἶναι ὅλοι ἴδιοι. Καί ἐπιπλέον **νά αποδέχονται τή διαφορετικότητα τοῦ ἄλλου μέ ἐλευθερία.**

Οἱ σύζυγοι νά ἀντιμετωπίζουν τήν διαφορετικότητα τους δυναμικά. Οἱ διαφορές, ὅταν ὑπάρχει ἀγάπη, μποροῦν νά συνδέουν τοῦς ἀνθρώπους καί ὄχι νά τοῦς ἀπομακρύνουν.

3. Γνωρίζει πολύ καλά τά ὅρια του καί τόν ρόλο του στήν οἰκογένεια.

Σεβόμαστε ἄραγε τά ὅρια τῶν διακριτῶν ρόλων τοῦ ἀνδρα καί τῆς γυναίκας στή συζυγία; Ἡ ἠθελήμενα, καί λόγω ἐγωισμοῦ μάλλον, τά παραβιάζουμε ταραζώντας τήν σχέση μας καί τό εὐρύτερο οἰκογενειακό περιβάλλον μας;

Τό νά ζήσουν δύο ἄνθρωποι μαζί μιᾶ ὁλόκληρη ζωῆ, νά ζήσουν μέ σεβασμό, μέ ἀγάπη καί ἐνότητα δέν εἶναι εὐκολο πράγμα. Δέν ἐπιτυγχάνεται μέ μόνες τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις. Χρειάζεται ἀπαραίτητως ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ, ἡ παντοδύναμη Χάρη Του. Ἡ Χάρη Του, ὅπως αὐτή δίνεται ἀφθονίως στοῦς ταπεινοῦς. «Ὁ Θεός ταπεινοῖς δίδωσι χάριν» (Α΄ Πέτρ. Ε 5).

Σέ αὐτό τό σημεῖο παρουσίασε ὁ π. Παῦλος **τήν σπουδαιότητα τοῦ ἀπαραίτητου συστατικοῦ τῆς ταπεινώσεως στήν σχέση τοῦ ἀνδρῶν ὅταν:**

Τόνισε στήν ὁμιλία του ὁ π. Παῦλος ὅτι πετυχαίνει κάποιος ἄριστα καί πολύ εὐκόλα νά σεβασθεῖ

Συνέχεια στή σελ. 36.

10ετές Ίερό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων κυροῦ Κωνσταντίνου

Τήν Κυριακή 12 Μαρτίου 2017 τελέσθηκε στόν Ίερό Μητροπολιτικό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λεβαδείας, μετά τό Ἀρχιερατικό Συλλεiturγο, τό δεκαετές Ίερό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Θεσσα-

λιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων κυροῦ Κωνσταντίνου, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, κ. Ἰερωνύμου Β΄ ὁ ὁποῖος καί ὠμίλησε εὐφήμως γιά τό πρόσωπο καί τήν διακονία τοῦ ἀοιδίμου ἱεράρχη καί συμμετεχόντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κυθήρων καί

Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ, Θεσσαλιώτιδος καί Φαν/λων κ. Τιμοθέου καί τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου Γεωργίου καί πλήθους ἱερέων.

Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας στήν αἴθουσα τῆς Ὁρφανικῆς στέγης Ἀγίας Ταβιθά ἐγινε τιμητική ἐκδήλωση καί παρουσίαση τοῦ δευτέρου τόμου-βιβλίου γιά τόν ἀειμνήστο Μητροπολίτη Κωνσταντῖνο, πού περιέχει τίς Ἐπιστολές του γιά τήν Ἱεραποστολή, τούς νέους καί τήν οἰκογένεια.

Συντονιστής ἦταν ὁ κ. Ἡλίας Μασσαγγούρας, Ὁμότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου. Ὁμιλητές ἦταν: ὁ κ. Γεώργιος Ποταμιάς, Σύμβουλος Ἐπικρατείας, ἡ κα Μαρία Κρουσταλλάκη, Συνεργάτις Διορθοδόξου Κέντρου «Πορευθέντες» καί ὁ κ. Νικόλαος Σανιδάς, Πολιτικός Μηχανικός.

Τό μεσημέρι παρατέθηκε γεῦμα σέ ὅλους τοῦς καλεσμένους, δόθηκε ἕνα ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου σέ κάθε οἰκογένεια καί λίγο ἀργότερα τελεσθηκε στίς κατασκηνώσεις τῆς Ἀράχωβας ἱερό Τρισάγιο στόν τάφο τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου καί στή συνέχεια στόν τάφο τῆς ἀειμνήστου Διευθύντριας τοῦ Ἰδρύματος Ἀννης Μοναχῆς.

Συνέχεια ἀπό τή σελ. 35.

καί ἀποδεχθεῖ τόν ἄλλον, **ὅταν δέν ἔχει μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του. Ἡ ταπείνωση εἶναι αὐτή πού βοηθά στό νά δεχθεῖ κάποιος εὐκόλα καί μέ σεβασμό τήν διαφορετικότητα τοῦ ἄλλου. Νά σεβασθῆ τήν ἐλευθερία του καί νά ἀναγνωρίσει τό δικαίωμα του νά μὴ εἶναι ἀκριβῶς ὅπως αὐτός.**

Τελειώνοντας τήν πολύ ὠραία αὐτή ὁμιλία του ἔκανε τίς διαπιστώσεις, ὅτι ἡ ἀγάπη γεννᾷ τόν σεβασμό καί ὅτι ὁ σεβασμός εἶναι ἀληθινή ἐκδήλωση ἀγάπης. **Συστατικό ἀπαραίτητο καί χρησιμώτατο ἐργαλεῖο, ἡ ταπείνωση. Ἡ ταπείνωση, ἡ ὁποία φέρνει στήν συζυγία Αὐτόν πού μακάρισε τοῦς ταπεινοῦς στήν καρδιά, Αὐτόν πού σεβάσθηκε τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου ὅσο κανεῖς ἄνθρωπος, Αὐτόν πού εἶναι ἡ ὄντως Ἀγάπη. Δηλαδή, μέ λίγα**

λόγια ἔρχεται ὁ Θεός ἀνάμεσα στό ἀνδρόγυνο.

Τό χαρούμενο καί ἀνέμελο πέταγμα αὐτῆς τῆς πεταλούδας μας σέ ἕνα σημεῖο τοῦ πλανήτη, μπορεῖ θεωρητικά νά προκαλέσει τυφῶνα σέ ἕνα ἄλλο ἀπομακρυσμένο σημεῖο τῆς γῆς μας.

Ἡ χαρούμενη καί γεμάτη σεβασμό, ταπείνωση καί ἀγάπη πορεία μιᾶς συζυγίας, εἶναι ἰκανή, ὄχι θεωρητικά πλέον, μά πρακτικά νά προκαλέσει σεισμό μεγαρίχτερ, καί νά ἀλλοιώσει θετικά, τίς ἐγκεντρικές ἀνθρωπάρεσκες καί ὄχι θεάρεστες σήμερα σχέσεις.

Ἦταν πραγματικά πολύ ὠφέλιμη, χρήσιμη, ἀλλά καί πολύ εὐχάριστη ἡ ὁμιλία τοῦ Διακόνου π. Παύλου Καλλίκα, ἡ ὁποία συνοδευόταν ἀπό τήν προβολή διαφανειῶν σέ γιγαντοοθόνη μέ τή βοήθεια Η/Υ. Θερμά τόν εὐχαριστοῦμε γιά ὅλα ὅσα ὠραία ἀκούσαμε τό βράδυ τῆς διάλεξῆς του.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων καί Αντικυθήρων κ. Σεραφεΐμ από του Δεκεμβρίου 2016 έως και του Μαρτίου του 2017 έλειτούργησε ή έχοροστάτησε σέ Έσπερινούς, Άκολουθίες καί κατά περίπτωσιν έκήρυξε τόν Θείο Λόγο εις τούς Έρουός Ναούς:

1. Μονή Άγίας Μόνης: 3/12, 20/1, 31/3, 1. Παρεκκλήσιον Άγίας Βαρβάρας Χώρας: 3/12, 1. Ν. Έσταυρωμένου Χριστού-Χώρας: 3/12, 23/12, 1/1, 6/1, 30/1, 5/3, 6/3, 7/3, 15/3, 18/3, 19/3, 25/3, 31/3, 1.Ν. Παναγίας Άρωπιτσής-Ποταμού: 4/12, 20/12, 3/3, 18/3, 27/3, 31/3, 1.Ν. Άγίου Νικολάου Καισαριανής Άθηνών: 5/12, 6/12, 1.Ν. Άγίας Τριάδος-Άλεξανδράδων: 10/12, 29/1, 20/3, 1.Ν. Παναγίας Κοντελετούς Λειβαδίου: 11/12, 22/3, 1.Ν. Άγίου Σπυρίδωνος Καφαλίου: 11/12, 1.Ν. Άγίου Σπυρίδωνος-Καλοκαιρινών: 12/12, 1.Ν. Άγίου Γεωργίου Ποταμού: 13/12, 1.Ν. Γενεσίου τής Θεοτόκου (Κακοπέτρι): 14/12, 1.Ν. Άγίου Έλευθερίου Δοκάνων: 15/12, 1.Ν. Άγίου Διονυσίου Χώρας: 16/12, 1.Ν. Εισοδίων Θεοτόκου Κοντολιανικών: 17/12, 30/3, 1.Ν. Άγίας Μαρίνης -Δρυμώνος: 18/12, 15/1, 4/3, 1.Ν. Άγίου Γεωργίου Καρβουνάδων: 21/12, 21/1, 2/3, 6/3, 1.Ν. Άγίας Άναστασίας Φαρμακολυτριάς-Ποταμού: 21/12, 1.Ν. Άγίας Άναστασίας Φαρμακολυτριάς-Χώρας: 22/12, 1.Ν. Άγίου Χαλαλάμπους-Αντικυθήρων: 5/2, 1.Ν. Άγίου Μύρωνος-Αντικυθήρων: 25/12, 5/2, 26/2, 30/3, 1.Ν. Παναγίας-Αντικυθήρων: 26/12, 1.Ν. Άγίου Στεφάνου Φρατσίων: 27/12., 1.Ν. Άγιων Πάντων Γουδιανικών: 31/12, 10/1, 1.Ν. Άγίου Βασιλείου-Χριστοφοριανικών (Λογοθετιανικών): 31/12, 1.Ν. Άγίου Βασιλείου-Αλοϊζιανικών: 1/1, 30/3, 1.Μονή Όσιου Θεοδώρου: 3/1, 1.Ν. Άγιων Άναργύρων-Φατσαδικών: 5/1, 1.Ν. Άγίου Ίωάννου Γερακαρίου: 6/1, 1.Ν. Τιμίου Προδρόμου-Στραποδίου: 7/1, 28/1, 1.Μονή Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης: 8/1, 28/1, 26/2, 27/2, 1/3, 3/3, 5/3, 1.Ν. Άγίου Εύσταθίου Σταθιανικών: 11/1, 3/2, 1.Ν. Άγίας Έλεσης-Πούρκου: 14/1, 1.Ν. Άγίου Άντωνίου Χώρας: 16/1, 1.Ν. Άγίου Άντωνίου-Δρυμώνος: 16/1, 1.Ν. Άγίου Άντωνίου-Καστρισιανικών: 17/1, 21/3, 1.Ν. Άγίου Άθανασίου-Μυλοποτάμου: 17/1, 1.Ν. Άγίου Άθανα-

σίου-Πιτσιναδών: 18/1, 1.Π. Τριών Έραρχών Χώρας: 29/1, 1.Ν. Παναγίας Δέσποινας Καραβά: 1/2, 1.Ν. Παναγίας Κερās-Κ.Λειβάδι: 1/2, 1.Ν. Υπαπαντής του Χριστού (Κακή Μέλισσα): 2/2, 1.Ν. Άγίου Νικολάου-Αυλέμμωνος: 9/2, 23/3, 1.Ν. Άγίου Χαλαλάμπους-Φρατσίων: 9/2, 1/3, 1.Ν. Άγίου Χαλαλάμπους-Μυλοποτάμου: 9/2, 2/3, 1.Ν. Άγίου Χαλαλάμπους Καραβά: 10/2, 11/2, 14/3, 1.Ν. Άγίου Βλασίου Φριλιγκιανικών: 10/2, 1.Ν. Άγίου Λέοντος-Άλεξανδράδων: 17/2, 1.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Κεραμωτού: 18/2., 1.Ν. Άγίας Φιλοθέης-Άθηνών: 19/2, 1.Ν. Άγιων Άναργύρων Ξερουλάκι: 28/2, 1.Ν. Άγίου Γεωργίου Λειβαδίου: 5/3, 1.Μ. Ναόν Εισοδίων τής Θεοτόκου Λεβαδίας: 12/3., 1.Ν. Άγίας Πελαγίας Άγίας Πελαγίας: 14/3, 24/3, 1.Ν. Έσταυρωμένου Χριστού-Πιτσινανικών: 19/3, 1.Ν. Άγίας Ειρήνης Κατουνίου: 20/3, 1.Ν. Άγίου Μηνά Λογοθετιανικών: 21/3., 1.Ν. Άγίας Τριάδος Φριλιγκιανικών: 24/3, 1.Ν. Εύαγγελισμού τής Θεοτόκου Λιανιανικών: 24/3, 1.Ν. Άγίου Γεωργίου Καλησπεριανικών: 26/3, 1.Ν. Προφήτου Ηλιού-Άγίου Ηλία: 26/3, 1.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχών-Τραβασαριανικών: 26/3, 1.Ν. Άγίου Γεωργίου-Μητάτων: 27/3, 1.Ν. Παναγίας Φανερωμένης Βιαραδικών: 28/3, 1.Ν. Άγίου Μηνά-Διακοφτίου: 28/3, 1.Ν. Παναγίας Έλεούσης Φρατσίων: 29/3, 1.Ν. Άγίου Νικολάου-Κυπριωτιανικών: 29/3.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ:

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:Πρωτοπρ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, Γ.Α.Ε.
Ίωάννα Καραβοκύρη, Θεολόγος**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:** ΔΟΜΗ Ο.Ε. 210 9310605**ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΘΗΡΩΝ, ΚΥΘΗΡΑ 80 100

Τηλ.: 27360 31281, 31202 Fax: 27360 31202

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ὁ ἑορτασμός τῆς Ἐθνικῆς ἑπετείου τῆς 25ης Μαρτίου 1821

Ὁ ἑορτασμός τῆς Ἐθνικῆς μας ἑπετείου (τῆς 25ης Μαρτίου 1821) ξεκίνησε ἀπὸ τὴν παραμονή μετὰ τὴν γιορτὴ τῶν σχολείων μας (Γυμνασίου-Λυκείου-Δημοτικῶν καὶ Νηπιαγωγείων). Ἐπίσης, στὶς 12.30 τὸ μεσημέρι ἔγινε μετὰ πρωτοβουλία τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως ἡ καθιερωμένη Ἐπιμνημόσυνος Δέησης στὸ Μνημεῖο τοῦ ἥρωα τοῦ 1821 Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, στὴ συμβολὴ τῶν ὁδῶν Διακοφτίου καὶ Ἀγίας Μόνης, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ καὶ κατὰ θεσεις στεφάνων ἀπὸ τὶς Ἀρχές τοῦ τόπου καὶ τὴ μαθητῶσα νεολαία.

Οἱ ἐκδηλώσεις τῆς κυριώνυμης ἡμέρας.

Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ Χώρας, ἱεουργοῦντος τοῦ

Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Σεραφεῖμ, καὶ ἀκολούθησε ἡ ἐπίσημη Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἑπετείῳ τῆς Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας τοῦ 1821 τῇ συμμετοχῇ Ἱερέων, τοῦ Ἀντιπεριφερειάρχου Π.Ε. Νήσων κ. Παναγιώτη Χατζηπέρου, τοῦ κ. Εὐστρ. Χαρχαλάκη Δημάρχου καὶ τῶν ἄλλων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν τῆς νήσου καὶ τῶν μαθητῶν Δημοτικοῦ, Γυμνασίου καὶ Λυκείου, μετὰ τῶν ἀξιότιμων ἐκπαιδευτικῶν.

Στὴ συνέχεια, ἔγινε ἡ Ἐπιμνημόσυνος Δέησης καὶ ἡ κατάθεση στεφάνων στὸ Μνημεῖο τῶν πεσόντων στὴν πλατεία Στῆ τῆς Χώρας ἀπὸ τὸν Ἀντιπεριφερειάρχου Π.Ε. Νήσων κ. Παναγιώτη Χατζηπέρο, τὸν Δήμαρχο Κυθῆρων κ. Εὐστράτιο Χαρχαλάκη, τὸν Διοικητὴ τοῦ Ναυτικοῦ Παρατηρητηρίου Κυ-

θῆρων Ὑποπλοίαρχο Π.Ν. κ. Ἐμμ. Ἀμπλιανίτη, τὸν Διοικητὴ ΤΑCΑΝ Κυθῆρων Ἀντισμῆναρχο κ. Ἡλία Πετρόπουλο, τὸν Διοικητὴ Α/Τ Κυθῆρων Ὑπαστυνόμο Β' κ. Δημήτριο Τιακούδα, τὸν ἐκπρόσωπο τοῦ

Λιμεναρχείου Κυθῆρων Ἐπικελευστὴ ΛΣ κ. Γεώργιο Μαθῆ, τὸν ἐκπρόσωπο τοῦ Πυροσβεστικοῦ Κλιμακίου Κυθῆρων Πυρονόμο κ. Χρήστο Καραμουσαλὴ καὶ τὴν ἐκπρόσωπο τῆς Μαθητῶσης Νεολαίας μαθήτρια τῆς Γ' Λυκείου Μαρίνα Τριφύλλη.

Ἀκολούθησε ἐνὸς λεπτοῦ σιγὴ καὶ ἀνάκρουση τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὑμνου.

Ἡ μαθήτρια τῆς Β' Λυκείου Ἐλένη Σατσάνη ἐκφώνησε τὸν πανηγυρικὸ λόγο, τοῦ ὁποῦ ἀποσπάσματα μπορεῖτε νὰ διαβάσετε στὴ συνέχεια.

Ἀκολούθησαν παραδοσιακοὶ χοροὶ ἀπὸ τοὺς μαθητῆς τῶν Σχολείων μας καὶ οἱ ἐκδηλώσεις ἔκλεισαν μετὰ τὴν παρέλαση τῆς μαθητῶσης νεολαίας Πρωτοβάθμιας καὶ Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης, καθὼς καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ, κάτω

Συνέχεια στὴ σελ. 40.

Ο πανηγυρικός λόγος (ἀποσπάσματα)

«...Όπλισμένοι μέ θάρρος καί γνώση, έτοιμοί νά θυσιάσουν οτιδήποτε χρειαστεί γιά τόν άγώνα τους, οί Έλληνες, μιά χούφτα άνθρωποι, τάσσονται άπέναντι σέ χιλιάδες έχθρούς, πολεμοῦν έντός καί έκτός τών έλληνικών περιοχών, δίνουν τά πάντα, άδειάζοντας κάθε άπόθεμα τής ψυχής τους, καταθέτοντας όλη τή δύναμη τους καί πετυχαίνουν έτσι τό άκατόρθωτο. Νικοῦν τήν κραταιά τότε Όθωμανική αύτοκρατορία καί δημιουργοῦν τό πρώτο άνεξάρτητο έθνικό κράτος στά Βαλκάνια, άνοίγοντας έτσι τόν δρόμο καί στούς άλλους σκλαβωμένους λαούς καί δίνοντας τους τήν ώθηση νά διεκδικήσουν τήν έλευθερία τους άπό τόν τουρκικό ζυγό.

Οί ήρωες άγωνιστές ήταν πολλοί καί τά όνόματα τους μνημονεύονται σέ κάθε επέτειο. Δέν θά έπρεπε όμως νά λησμονοῦμε καί τούς άνόνητους άγωνιστές, εκείνους πού έχυσαν τό αίμα τους προκειμένου νά ζοῦμε έμεις σήμερα σέ μιά έλεύθερη πατρίδα. Αύτοί ήταν ή αιχμή τοῦ δόρατος τοῦ άγώνα, αύτοί ήταν πού άπέτελεσαν τή ψυχή τής επανάστασης. Δίχως τή θυσία τους, ό δρόμος τής νίκης θά 'ταν άδιάβατος. **Διπλή όμως ή σημερινή γιορτή. Από τή μιά ή έναρξη τής Έθνικής Παλιγενεσίας τοῦ Γένους μας τό 1821, πού -όχι άστοχα- καθιερώθηκε νά γιορτάζεται σά σήμερα κι άπό τήν άλλη ή μνήμη τοῦ Εύαγγελισμοῦ τής Υπεραγίας Θεοτόκου. Κοινός παρονομαστής τών δύο αύτών γεγονότων είναι ή άνυπολόγιστη αξία τής έλευθερίας.**

Στή πρώτη περίπτωση ή έλευθερία σαρκώνεται στήν άπόφαση τών Έλλήνων νά άποτινάξουν τή τυραννία τής μακρόχρονης σκλαβιάς καί νά διεκδικήσουν τό αναφαίρετο δικαίωμα κάθε άνθρώπου καί λαοῦ γιά αύτοδιάθεση. Στή δεύτερη περίπτωση ή έλευθερία σαρκώνεται στή συγκατάθεση τής Παναγίας στό χαρμόσυνο μήνυμα τοῦ Άρχαγγέλου, πού αναγγέλλει τή σωτηρία τών ανθρώπων. Καί στίς δύο περιπτώσεις ώστόσο φανερώνεται μιά σημαντική άλήθεια: ότι ή έλευθερία δέν είναι μιά άφηρημένη έννοια ή μιά ρομαντική ιδέα. Η έλευθερία είναι μιά έσωτερική ποιότητα τοῦ άνθρώπου καί μάλιστα μιά ποιότητα, πού άναδεικνύει τή μοναδικότητά του. **Πραγματικός άνθρωπος είναι μόνο ό έλεύθερος άνθρωπος. Ο άνθρωπος πού είναι υπεύθυνος γιά τούς λόγους καί τίς πράξεις του. Άς μή ξεγελιό-**

μαστε ότι εγγυήσεις γιά τήν έσωτερική μας έλευθερία είναι έξωτερικά πράγματα, όπως πολιτική σταθερότητα, διακρατικές ή διεθνείς συμμαχίες καί οικονομική εύάρεια. Η έλευθερία τόσο σέ προσωπικό, όσο καί σέ έθνικό επίπεδο δέν μετριέται άπ' αύτά πού έχουμε, αλλά άπ' αύτό πού είμαστε.

Όμως τί γίνεται όταν άπορροφημένοι σ' αύτά πού έχουμε, ξεχνάμε τό ποιό είμαστε; Ίσως αύτό τό έρώτημα νά άποτελει τό έναυσμα γιά έναν σωστό έορτασμό. Γιατί γιορτές σάν κι αύτή δέν είναι μόνο γιά νά μαζευόμαστε στή πλατεία καί νά παρελαύνουμε πρós τιμήν τών προγόνων. Δέν είναι μόνο γιά νά προβάλομε τό έθνικιστικό μας πνεῦμα καί νά περηφανευόμαστε. Ούτε γιά νά στεκόμαστε προσοχή, άκούγοντας τό "ένός λεπτοῦ σιγή", ώστε νά τιμήσουμε τήν τότε λαμπρή μας νίκη κι ύστερα νά γυρίζουμε σπίτια μας πιό χαμένοι άπό ποτέ. **Όχι. Γιορτές σάν αύτή πρέπει νά γίνονται άφορμή γιά νά θυμόμαστε άπό πού προερχόμαστε. Πώς έχουμε τό ίδιο αίμα μ' εκείνους πού πάλεψαν ήρωικά γιά νά διεκδικήσουν τήν έλευθερία τους. Μ' εκείνους πού ήταν πολιορκημένοι μιά έλεύθεροι στή σκέψη καί στή βούληση, κυρίαρχοι τών εαυτών καί τών πράξεών τους: Πού έλυσαν τά δεσμά τους μέ αίμα καί θυσίες.** Κι έμεις; Έμεις πότε θά σπάσουμε τά δικά μας δεσμά; Άρκεστήκαμε στή ψευδαίσθηση τής έλευθερίας. Μιά έλευθερία μέσα στήν όποία καταλήγομε έν τέλει πολιορκημένοι, άπό οικονομικούς δείκτες, λανθασμένες άποφάσεις, καταναλωτικά πρότυπα. Είμαστε όμως ό,τι ήταν κι εκείνοι, άπλοί άνθρωποι πού σέρνομε πίσω μας τήν ίδια βαριά ιστορία, τούς πόνους καί τή δόξα, τό ίδιο χρέος κι αύτό δέν πρέπει νά τό ξεχνόμε.

Άς είναι, λοιπόν, ή σημερινή μέρα άφορμή νά **παρδειγματιστοῦμε άπ' τούς άγώνες τών προγόνων κι άς ύποσχεθοῦμε σιωπηλά σ' εκείνους -μά φανερά στούς εαυτούς μας- πώς οί θυσίες τους δέν πηγαν χαμένες, καί πώς όταν χρειαστεί θά άγωνιστοῦμε μέ τό ίδιο σθένος γιά νά κρατήσουμε ζωντανή τή φλόγα τής έλευθερίας.** Σας εύχαριστώ πολύ».

Εὔγε στή μαθήτριά Έλ. Τσατσάνη γιά τόν μεστό καί συγκροτημένο πατριωτικό πανηγυρικό της λόγο!

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας

Κάθε χρόνο, Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, πραγματοποιεῖται ἡ ἔξοδος τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας ἀπὸ τὸ Μοναστήρι τῆς. Ἡ Ἁγία Εἰκόνα, δηλαδή, λιτανεύεται ἀπὸ τὰ Μυρτιδία στὴ Χώρα,

ὅπου παραμένει μέχρι τὴ Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου. Τὴ Δευτέρα τοῦ Πάσχα θὰ ξεκινήσει τὴν δεκαπενθήμερη λιτάνευσί τῆς σὲ ὅλα τὰ χωριά τῶν Κυθῆρων γιὰ νὰ ἐπιστρέψει στὸ Θρόνο Τῆς, τὴν Κυριακή τῶν Μυροφόρων. Αὐτὸ το θρησκευτικὸ ἔθιμο καθιερώθηκε ἐπίσημα τὸ 1842 μὲ μιά "ρηματογραφία" τοῦ Ἐπάρχου Κυθῆρων Ἰωάννου Καλοῦση καὶ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἡ ὁποία

ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὸν Ἄγγλο Τοποτηρητὴ J. Colchunt. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ ἀπὸ τότε τηρεῖται ἀδιαλείπτως μὲ ἐξαίρεση τὰ χρόνια τῆς κατοχῆς, πού ἡ Εἰκόνα φυλάσσονταν σὲ μυστικὴ κρύπτη.

Καὶ φέτος ἐορτάσθηκε μὲ μεγαλοπρέπεια ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας στὰ Κύθηρα. Μετὰ τὴν Πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία καὶ τὴν λιτανεία τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων σύμφωνα μὲ τὸ Τυπικὸ τῆς ἐορτῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, στὴν Ἱερά Μονὴ τῶν Μυρτιδίων, ἀκολούθησε ἡ λιτάνευσί τῆς Ἱεράς καὶ Θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Μυρτιδιωτίσσης ἀπὸ τὴν Ἱερά Μονὴ στὸ Λιβάδι (περίπου 3 ὥρες μὲ τὰ πόδια). Ἡ εἰκόνα παρέμεινε στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου γιὰ λίγες ὥρες. Τὸ ἀπόγευμα ἐγινε ὁ Κατανυκτικὸς Ἑσπερινὸς καὶ ἡ εἰκόνα ἀνεχώρησε γιὰ τὴ Χώρα (ἄλλες περίπου 2 ὥρες), ὅπου τοποθετήθηκε στὸ Μητροπολιτικὸ Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ ἐψάλη ἡ Παράκλησι στὴν Παναγία μας.

Ὁ Σεβασμιώτατος, οἱ Ἱερεῖς τῆς νήσου μας καὶ πολλοὶ προσκυνητὲς συνόδευσαν τὴν εἰκόνα. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς λιτανείας, οἱ ἱεροψάλτες ἐψάλλαν τὸν κανόνα τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου καὶ τὸν παρακλητικὸ κανόνα τῆς Παναγίας μας.

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 38.

ἀπὸ τοὺς ἤχους τῆς φιλαρμονικῆς μας ὑπὸ τὴ διεύθυνσι τοῦ μαέστρου κ. Παναγιώτη Λευθέρη.

Τελετάρχης καὶ Ὑπεύθυνος γιὰ τὴν παρέλασι τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων ἦταν ὁ Καθηγητῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς κ. Δημήτριος Ἀνδρικόπουλος.

Μὲ ἐξαίρετικὴ λαμπρότητα ἐορτάσθηκε καὶ στὸν Ποταμὸ ἡ Ἐθνικὴ Ἐπέτειος τῆς 25ης Μαρτίου μὲ τὴν παρουσία τῶν τοπικῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου. Ἐκ μέρους τῆς πολιτείας παρευρέθησαν οἱ Ἀντιδήμαρχοι κ.κ. Γεώργιος Κομνηνός καὶ Παναγιώτης Ζαντιώτης.

Τὴν Ἐπιμνημόσυνη δέση ἀκολούθησε κατάθεσι στεφάνων ἐκ μέρους τῆς πολιτείας καὶ τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας τοῦ νησιοῦ μας καὶ ἀνάκρουσι τοῦ Ἐθνικοῦ μας ὕμνου.

Ἡ τελετὴ συνεχίσθηκε μὲ ἐκφώνηση τοῦ πανηγυρικοῦ τῆς ἡμέρας, ἀπαγγελίες ἀπὸ μαθητὲς καὶ παρέλασι τῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Ποταμοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ Δ/τῆ τῆς κ. Παναγιώτη Λευθέρη, ἐνώπιον τῶν ἐπισήμων.

Ἔτη πολλά καὶ εὐλογημένα.